

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena instytucjonalna)

dokonanej w dniach 15-17 maja 2014 r. na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: dr hab. n. med. Bożena Czarkowska - Pączek, członek PKA
członkowie:

dr hab. n. med. Małgorzata Krawczyk – Kuliś, członek PKA,
dr n. med. Iwona Maciąg - Tymecka, członek PKA,
dr hab. Maria Próchnicka, członek PKA, ekspert ds. jakości,
mgr Bogdan Lewiński, ekspert PKA, przedstawiciel pracodawców,
mgr Jakub Koziół, ekspert ds. formalno – prawnych PKA,
lek. Anna Dąbrowska, ekspert ds. doktorantów PKA,
Piotr Pokorny, ekspert studencki PKA, przedstawiciel PSRP.

Informacja o wizytacji i jej przebiegu

Krótką informacją o wizytacji

Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy dokonywała oceny instytucjonalnej w wizytowanej podstawowej jednostce organizacyjnej Uczelni. Wizytacja została przeprowadzona z w związku z upłynięciem okresu, na jaki została wydana ocena na kierunku „położnictwo” przy jednoczesnym spełnianiu przez jednostkę warunków wynikających z art. 48a ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011 r. w sprawie warunków oceny programowej i oceny instytucjonalnej (Dz. U. Nr 207, poz. 1232).

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię raportu samooceny oraz przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni oraz Wydziału, reprezentantami interesariuszy zewnętrznych, pracownikami, doktorantami i studentami ocenianego kierunku.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego PKA.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Strategia określona przez jednostkę

Strategia rozwoju Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu została przyjęta Uchwałą Senatu nr 24/13 z dnia 27 marca 2013 r.

Strategia rozwoju Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu (UMP) na lata 2013-2020 została opracowana przez Zespół ds. Strategii Rozwoju Uczelni pod przewodnictwem prof. dr hab. Jacka Wysockiego, Rektora UMP. W składzie Zespołu znaleźli się Prorektorzy Uczelni, Dziekani poszczególnych Wydziałów, Kanclerz UMP oraz jeden nauczyciel akademicki. W składzie zespołu nie było studentów ani przedstawiciela interesariuszy zewnętrznych.

Punktem wyjścia do prac nad strategią była wizja Uczelni oraz uwarunkowania makroekonomiczne funkcjonowania Uczelni, z których wynikała Misja Uczelni. Strategia określa sposoby realizacji Wizji i Misji Uczelni.

Wizja UMP zakłada, że jest on wiodącą uczelnią medyczną w Polsce, a także stale ugruntowuje swoją pozycję wśród uczelni europejskich. Jest to wynikiem prowadzenia innowacyjnych badań naukowych, które przyczyniają się do rozwoju medycyny. Wysoki poziom kształcenia studentów na wszystkich kierunkach sprawia, że absolwenci UMP są poszukiwanymi kandydatami na rynku pracy. Uczelnia jest sprawnie zarządzana, a pracownicy w swoich działaniach kierują się etyką i chęcią samorozwoju.

Wizja Uczelni odzwierciedla współpracę z otoczeniem zewnętrznym wyrażającą się na przykład organizacją studiów podyplomowych, których tematyka i zakres zostały opracowane w oparciu o potrzeby formułowane przez interesariuszy zewnętrznych. Ponad to, współpraca z otoczeniem zewnętrznym, w tym przemysłem, zakłada realizację wspólnych projektów badawczych mających praktyczne zastosowanie dla rozwiązywania poszczególnych problemów określonych przedsiębiorstw. Wizja Uczelni została sformułowana z perspektywy zasobów materialnych i niematerialnych Uczelni, procesów: dydaktycznego i badawczego oraz finansów.

Misja UMP nawiązuje do tradycji wynikających z ideałów patrona Uniwersytetu, dr Karola Marcinkowskiego, który służył swoją wiedzą medyczną mieszkańcom Poznania i Wielkopolski, a także tradycji Wszechnicy Piastowskiej, przemianowanej w 1920 roku na Uniwersytet Poznański. Misją UMP jest odkrywanie i przekazywanie prawdy poprzez badania naukowe w zakresie szeroko rozumianych nauk o życiu, kształcenie kadr medycznych z wykorzystaniem nowoczesnych metod nauczania, wreszcie dbałość o stan zdrowia mieszkańców Poznania, Wielkopolski, a także całego kraju.

Strategia UMP opracowana została w następujących domenach: dydaktyka, badania naukowe, działalność kliniczna, promocja, administracja i inwestycje. W każdej z powyżej wymienionych domen dokonano analizy strategicznej SWOT, która stała się podstawą do określenia celów strategicznych. W UMP wybrano strategię mieszaną składającą się ze strategii agresywnej i defensywnej. Strategia agresywna w przypadku UMP to wykorzystanie pojawiających się szans i skoncentrowanie zasobów na kluczowych produktach. Strategia defensywna wynika z ugruntowanej pozycji lidera wśród uczelni medycznych w kraju. W ramach przyjętej strategii głównym celem jest utrzymanie wysokiej pozycji Uczelni, przy wykorzystaniu konwencjonalnych sposobów konkurencyjności. Sformułowano także program działania – cele operacyjne. W obszarze „dydaktyka” są to: poprawa jakości kształcenia, poprawa warunków studiowania, umiędzynarodowienie studiów. W obszarze „badania naukowe” są to: poprawa jakości i wzrost liczby prowadzonych badań naukowych, kreowanie i wspieranie działalności Katedr/Zakładów/Klinik o wybitnym potencjale naukowym, wspieranie rozwoju naukowego młodych pracowników z aktywnym włączeniem studentów, umiędzynarodowienie prowadzonych badań, komercjalizacja badań/współpraca z przemysłem. W

obszarze „działalność kliniczna” są to: ujednoczenie zasad realizacji działalności usługowej w Uczelni, zwiększenie środków finansowych z dotychczasowej działalności usługowej, rozwój działalności usługowej Uczelni. Cele organizacyjne, promocyjne i informatyczne zostały zgrupowane w obszarze: cele organizacyjne. W każdym z obszarów sformułowano działania służące realizacji celów operacyjnych.

W ostatniej części Strategii Uczelni ogólnie określono kierunki rozwoju wydziałów. W przypadku Wydziału Nauk o Zdrowiu (WNoZ) główne wysiłki władz będą się koncentrować na staraniach o poprawę warunków do nauki dla studentów oraz poprawę warunków pracy, a także na pomnażaniu wartości dorobku naukowego pracowników naukowych i naukowo-technicznych. W planach na przyszłość Wydziału zapisano uruchomienie kolejnych kierunków studiów (przygotowania do otwarcia kierunku *Opieka socjalna*), uzyskanie uprawnień do nadawania stopnia doktora w dyscyplinie *biologia medyczna*, rozwój nauczania w języku angielskim (poszerzanie oferty dla studentów fizjoterapii o studia na poziomie magisterskim oraz uruchomienie kierunków: elektroradiologia i terapia zajęciowa). Planowane jest także zwiększenie kontaktów z placówkami naukowymi zagranicą.

Wydział Nauk o Zdrowiu nie ma sformułowanej odrębnej strategii, która precyzowałaby ogólne kierunki rozwoju Wydziału zapisane w strategii rozwoju Uczelni oraz zapisywałaby je w formie konkretnych celów strategicznych. Dlatego nie jest możliwa ocena spójności strategii rozwoju Wydziału w stosunku do strategii rozwoju Uczelni.

Zaleca się opracowanie strategii Wydziału spójnej ze strategią rozwoju Uczelni i określenie działań, które doprowadziłyby do realizacji celów strategicznych na poziomie Wydziału, a przez to celów strategicznych całej Uczelni. Strategia Wydziału powinna uwzględniać opinie interesariuszy wewnętrznych, czyli pracowników, doktorantów i studentów, a także interesariuszy zewnętrznych – potencjalnych pracodawców dla absolwentów Wydziału oraz współpracujących z Wydziałem w innych obszarach strategicznych. Strategia Wydziału powinna zostać przyjęta przez Radę Wydziału.

W Uczelni nie spisano koncepcji kształcenia obejmującej wszystkie realizowane kierunki studiów oraz studia doktoranckie. Rozmowy z różnymi grupami interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych podczas spotkań, które odbyły się w trakcie wizytacji wskazały, że kształcenie w Wydziale nastawione jest na przekazywanie studentom i doktoratom nowoczesnej wiedzy medycznej oraz umiejętności praktycznych ze szczególnym uwzględnieniem prowadzenia badań naukowych we współpracy ośrodkami krajowymi i zagranicznymi

W Uczelni nie ma także dokumentu, który kompleksowo opisywałby realizowaną przez Wydział politykę jakości.

Uniwersytet Medyczny w Poznaniu od lat jest w czołówce najlepszych wyższych Uczelni Medycznych. W rankingu Perspektyw 2014 Uczelni Akademickich zajmuje 10 pozycję. Wysoka renoma UMP powoduje, że od lat liczba kandydatów znacznie przewyższa liczbę dostępnych na Uczelni miejsc. Uczelnia ma także zbilansowany budżet, zadowalającą bazę lokalową oraz zaplecze laboratoryjne i aparaturowe.

Wydział Nauk o Zdrowiu UMP powstał ponad 39 lat temu. Jest największym Wydziałem w Uczelni pod względem liczby studentów. Wydział kształci młodzież akademicką na 7 kierunkach:

pielęgniarstwo, położnictwo, fizjoterapia, elektroradiologia, ratownictwo medyczne, zdrowie publiczne i terapia zajęciowa. Studia na Wydziale odbywają się w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym. Kierunek fizjoterapia, jako jedyny w Polsce, prowadzony jest też dla studentów anglojęzycznych. W planach Wydziału jest uruchomienie kolejnych kierunków studiów oraz rozszerzenie oferty studiów w języku angielskim.

WNoZ posiada bardzo duże możliwości promocyjne dla nauczycieli akademickich. Promuje na stopień doktora w dziedzinach *nauki medyczne i nauki o zdrowiu*, posiada również uprawnienia do przeprowadzania w tych dziedzinach przewodów habilitacyjnych i profesorskich. W ostatnich latach nastąpił bardzo duży rozwój kadry akademickiej Wydziału: liczba doktorów habilitowanych wzrosła od roku 2009 do roku 2014 z 20 do 32, a liczba doktorów z 95 do 116. W tym samym czasie zmniejszyła się liczba tzw. pracowników innych, nie posiadających stopnia naukowego doktora z 89 do 62.

W Wydziale bardzo dużą wagę przykładają do rozwoju naukowego. W ostatnich latach dorobek naukowy pracowników Wydziału zwiększył się czterokrotnie.

Podsumowując, Wydział ma znaczącą pozycję zarówno w macierzystej Uczelni jak i na rynku edukacyjnym. Dbałość o jakość kształcenia wyraża się na przykład poprzez działania na rzecz rozwoju kadry i badań naukowych. Unikatowe są obecnie realizowane i planowane do uruchomienia kierunki studiów w dziedzinie nauk medycznych prowadzone w języku angielskim. Brak strategii rozwoju Wydziału i dokumentu opisującego kompleksowo koncepcję kształcenia realizowaną w Wydziale uniemożliwiają precyzyjną ocenę stopnia identyfikacji pozycji Wydziału w Uczelni i na rynku edukacyjnym.

Interesariusze zewnątrzni brali udział w procesie konsultacji, który dotyczył wizji rozwoju Wydziału i bieżących działań edukacyjnych. Nie istnieje jednak dokumentacja formalna z przebiegu tych konsultacji. Z pozyskanych informacji wynika, że współpraca z Wydziałem w tym zakresie nie jest sformalizowana w ramach systematycznych prac określonego gremium. Udział interesariuszy zewnętrznych w procesie kształtowania oferty edukacyjnej Wydziału oraz w budowaniu wysokiej kultury jakości kształcenia nie jest zatem w pełni identyfikowany. Obecni na spotkaniu zespołu wizytującego przedstawiciele pracodawców potwierdzili swoje zaangażowanie w proces wyrażenia opinii, refleksji do prezentowanych obszarów strategii Uczelni i zawartych w niej zapisów dotyczących kierunku rozwoju Wydziału. Interesariusze wewnętrzni biorą udział w określaniu koncepcji rozwoju Wydziału poprzez udział w różnych gremiach np. radach programowych, a przede wszystkim Radzie Wydziału.

Tabela nr 1 Liczba osób kształcących się w Uczelni i ocenianej jednostce

Forma kształcenia	Liczba studentów				Liczba uczestników studiów doktoranckich		Liczba słuchaczy studiów podyplomowych	
	Uczelni		jednostki		uczelni	jednostki	uczelni	jednostki
	I.	II.	I.	II.				

studia stacjonarne	5 692		1 633		140	17	213	158
Studia niestacjonarne	1 162		743		20	3		
RAZEM:	6 854		2 376		160	20	213	158

Załącznik nr 3 Informacja o kierunkach studiów prowadzonych w jednostce oraz wynikach dotychczasowych ocen jakości kształcenia

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego częściowo

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych:

- 1) Wydział Nauk o Zdrowiu nie ma sformułowanej własnej strategii rozwoju. Ogólne kierunki rozwoju Wydziału zostały zapisane w strategii rozwoju Uczelni.
- 2) W Wydziale Nauk o Zdrowiu nie ma dokumentu opisującego kompleksowo koncepcję kształcenia obejmującą wszystkie kierunki studiów oraz studia doktoranckie, a także dokumentu opisującego realizowaną w Wydziale politykę jakości.
- 3) Wydział Nauk o Zdrowiu ma znaczącą pozycję w Uczelni oraz na rynku edukacyjnym. Brak strategii rozwoju Wydziału i dokumentu opisującego kompleksowo koncepcję kształcenia realizowaną w Wydziale uniemożliwiają precyzyjną ocenę stopnia identyfikacji pozycji Wydziału w Uczelni i na rynku edukacyjnym.
- 4) Interesariusze zewnętrzni brali udział w procesie konsultacji, który dotyczył wizji rozwoju Wydziału i bieżących działań edukacyjnych. Nie istnieje jednak dokumentacja formalna z przebiegu tych konsultacji. Udział interesariuszy zewnętrznych w procesie kształtowania oferty edukacyjnej Wydziału oraz w budowaniu wysokiej kultury jakości kształcenia nie jest zatem w pełni identyfikowany. Interesariusze wewnętrzni biorą udział w określaniu koncepcji rozwoju Wydziału poprzez udział w różnych gremiach np. radach programowych, a przede wszystkim Radzie Wydziału.

2. Skuteczność stosowanego wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Historia funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia (WSZJK) na Uniwersytecie Medycznym w Poznaniu (UMP) oraz na Wydziale Nauk o Zdrowiu (WNoZ), sięga roku 2008, kiedy to na podstawie Uchwały nr 1/2008 Senatu UMP z 30 stycznia 2008 został wprowadzony Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia. W okresie, w którym na WNoZ przeprowadzana była wizytacja, formalną podstawą funkcjonowania WSZJK była Uchwała nr 42/12 Senatu UMP z 28 marca 2012 w sprawie wprowadzenia na Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu Uczelnianego Systemu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia (USDiZJK). W załączniku do uchwały Senatu UMP określona została m.in. struktura USDiZJK, która jest dostosowana do ustroju uczelni i obejmuje Uczelniany Zespół Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia (UZDiZJK) oraz Wydziałowe Zespoły Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia (WZDiZJK). Podział kompetencji między UZDiZJK i WZDiZJK jest klarowny. UZDiZJK nadzoruje prace

WZDJK, zaś do zadań WZDJK należy: 1) przegląd i analiza programów nauczania pod kątem zgodności z realizowanym programem studiów, 2) przygotowanie i prowadzenie wśród studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych badań ankietowych dotyczących jakości kształcenia, 3) hospitowanie zajęć dydaktycznych uwzględniające ich związek z założonymi celami kształcenia oraz stosowność wykorzystywanych metod i środków dydaktycznych, 4) opracowanie rezultatów przeprowadzonych badań jakości i efektów kształcenia, 5) wdrażanie opracowanych procedur służących zapewnieniu i doskonaleniu jakości kształcenia, 6) analizowanie i publikowanie wyników oceny jakości kształcenia oraz efektów kształcenia, 7) przedstawianie Dziekanowi propozycji działań mających na celu podnoszenie jakości kształcenia na wydziale, 8) przedstawianie Radzie Wydziału corocznych sprawozdań z efektów działania systemu zarządzania jakością kształcenia na wydziale, 9) analiza sposobów i zasad oceniania studentów i doktorantów, w tym stosowanych kryteriów i procedur (§ 4 ust 2 załącznika do uchwały Senatu UMP).

Z formalnego punktu widzenia zapewniony jest udział w jednostkach strukturalnych USDiZJK przedstawicieli interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

WZDiZJK na WNoZ obejmuje trzy zespoły: ds. elektronicznej ankietyzacji zajęć dydaktycznych, ds. hospitacji zajęć dydaktycznych oraz ds. opracowania dokumentacji procesu dydaktycznego. Skład osobowy WZDiZJK na WNoZ jest trudny do ustalenia, nie było to także możliwe w trakcie wizytacji, gdyż na spotkaniu ZO z WZDiZJK nie byli obecni wszyscy jego członkowie. Skład WZDiZJK podany w dokumencie „Wydziałowy Zespół Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia”, datowanym na 28 lutego 2013 i załączonym do Raportu samooceny i podpisanym przez Dziekana WNoZ (plik 7.jpg), jest częściowo różny od składu Zespołu, który został zamieszczony na stronie WWW WNoZ pod adresem http://old.amp.edu.pl/2011/index.php?strona=15_371_1315400326&department=15&am=371 [ostatnia aktualizacja strony: 15.05.2014; odczyt: 2014-05-24].

Jeśli traktować jako obowiązujący dokument podpisany przez Dziekana WNoZ, można stwierdzić na jego podstawie, iż w WZDiZJK mają swojego przedstawiciela studenci oraz interesariusze zewnętrzni, nie mają przedstawiciela doktoranci. Do składu Wydziałowego Zespołu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia powołany został dla każdego kierunku, przedstawiciel interesariuszy zewnętrznych (pismo z dnia 11.06.2012 r z posiedzenia Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu). Podczas wizytacji nie otrzymano dokumentacji z posiedzeń w/w gremium (poza listą obecności na zebraniu Wydziałowej Komisji Dydaktycznej na kierunku Pielęgniarstwo w dn.14.03.2013 oraz Sprawozdaniem z działalności Wydziałowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia za rok akademicki 2012/2013), w których również nie występuje informacja o udziale, opiniach przekazanych przez przedstawiciela interesariuszy zewnętrznych.

Jeśli traktować jako obowiązujący dokument najbardziej aktualny, to jest umieszczony na stronie WWW – należy stwierdzić, iż w składzie WZDiZJK nie ma przedstawiciela doktorantów oraz interesariuszy zewnętrznych. Należy przy tym dodać, iż w dokumencie podpisanym przez Dziekana nie ma informacji o zadaniach WZDiZJK na WNoZ, ani opisu jego wewnętrznej struktury i zadań poszczególnych zespołów wchodzących w skład Zespołu Wydziałowego. Także na stronie WWW, poza wyszczególnieniem ogólnych celów WZDiZJK, nie ma informacji o podziale kompetencji pomiędzy zespołami wchodzącymi w skład WZDiZJK, ani o zasadach ich współpracy. Na kompetencje te wskazują jedynie nazwy poszczególnych jednostek wewnętrznych WZDiZJK na WNoZ.

Nie jest też precyzyjnie określona funkcja, jaką spełniają w strukturze WSZJK na WNoZ rady programowe. Wedle informacji uzyskanych w trakcie spotkania z przedstawicielami poszczególnych kierunków studiów prowadzonych na WNoZ, rady programowe zostały powołane przez Radę Wydziału, początkowo ich zadaniem było opracowanie nowych programów kształcenia. W skład rad wchodzi przedstawiciele katedr prowadzących poszczególne zajęcia, w skład niektórych z nich wchodzi także interesariusze zewnętrzni (np. na kierunku pielęgniarstwo) oraz przedstawiciele studentów (ale nie wszystkich). Jednakże ogólna struktura rad programowych oraz ich zadania i relacje z WZDiZJK nie są uregulowane na Wydziale.

W ocenie Zespołu struktura wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na WNoZ nie jest przejrzysta. Także kompetencje poszczególnych jednostek systemu nie są określone w sposób klarowny, szczególnie nie wiadomo, kto jest odpowiedzialny za wdrażanie i ocenę skuteczności działań naprawczych i korygujących wynikających z rekomendacji formułowanych przez poszczególne jednostki wewnętrzne WZDiZJK. Niepewność co do zakresu odpowiedzialności dotyczy także zadań pełnionych w zespole przez osoby, którym przypisano funkcje pełnomocników Dziekana oraz koordynatorów (tym bardziej, że w wzmiankowanym wyżej dokumencie z dnia 28 lutego 2013, podpisanym przez Dziekana WNoZ takie funkcje poszczególnym członkom Zespołu nie są przypisane).

Chaos w określeniu składu Zespołu przekłada się na negatywną ocenę wpływu niektórych kategorii interesariuszy wewnętrznych (doktorantów, pracowników administracji wydziałowej) oraz zewnętrznych (pracodawców) na decyzje podejmowane w zakresie zapewnienia jakości kształcenia.

Zespół oceniający rekomenduje podjęcie działań mających na celu uporządkowanie struktury i podziału kompetencji w obrębie WSZJK na WNoZ poprzez ustalenie wzajemnych zależności między jego jednostkami – WZDiZJK oraz radami programowymi, a także wyraźne określenie ich zadań. Pożądane byłoby również podjęcie działań zmierzających do zapewnienia systemowego i realnego wpływu wszystkich kategorii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych na podejmowanie decyzji dotyczących jakości kształcenia.

Procedury WSZJK na WNoZ UMP odnoszą się jedynie do badania niektórych czynników mających wpływ na zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia. Dotyczą one takich obszarów jak: ewaluacja zajęć dydaktycznych prowadzonych na WNoZ dokonywana z perspektywy studentów (Regulamin ankietyzacji zajęć dydaktycznych na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu) oraz dokonywana z perspektywy innych nauczycieli akademickich (Regulamin hospitacji zajęć dydaktycznych na Wydziale Nauk o zdrowiu), dokumentowanie procesu dydaktycznego i zapewnienie publicznego dostępu do aktualnych i obiektywnie przedstawionych informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów (opracowywanie sylabusów przedmiotów na poszczególnych kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale nadzorowane przez Zespół ds. opracowania dokumentacji procesu dydaktycznego WZDiZJK). Ponadto na WNoZ przeprowadzana jest okresowa ocena nauczycieli akademickich, realizowana wedle procedury ogólnouczelnianej określonej w Statucie Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, co nie stanowi elementu WSZJK. WNoZ może także korzystać z wyników monitorowania karier absolwentów, prowadzonych w oparciu o procedurę ogólnouczelnianą określoną w zarządzeniu Nr 33/12 Rektora Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 22 maja 2012 roku w sprawie monitorowania karier zawodowych absolwentów.

WSZJK na WNoZ nie obejmuje swoim zasięgiem działania wszystkich rodzajów studiów prowadzonych na Wydziale. Ewaluacja zajęć dydaktycznych nie jest prowadzona na studiach podyplomowych oraz na studiach doktoranckich. Ocenie studentów nie podlegają także zajęcia prowadzone przez doktorantów, zajęcia prowadzone przez doktorantów nie są również hospitowane. Procedura opracowania sylabusów przedmiotów nie objęła studiów doktoranckich.

W celu gromadzenia danych dotyczących oceny jakości w wymienionych wyżej obszarach wykorzystywane są kwestionariusze ankiet dystrybuowanych w formie elektronicznej, protokoły pohospitacyjne oraz, w okresowej ocenie nauczycieli akademickich, karty kwalifikacyjne.

W ocenie ZO, WSZJK nie ma charakteru kompleksowego, gdyż nie obejmuje wszystkich rodzajów studiów prowadzonych w jednostce oraz nie uwzględnia wszystkich czynników mających wpływ na jakość kształcenia, koncentrując się głównie, w obecnej fazie rozwoju, na ocenie zajęć dydaktycznych prowadzonej z perspektywy studentów w nich uczestniczących oraz innych nauczycieli akademickich przeprowadzających hospitaację zajęć. Stosowane obecnie procedury nie umożliwiają weryfikacji i oceny wszystkich czynników mających wpływ na jakość kształcenia, a w szczególności w bardzo ograniczonym stopniu pozwalają na ocenę stopnia realizacji efektów kształcenia, systematyczne monitorowanie i okresowe przeglądy programów kształcenia, monitorowanie i doskonalenie ogólnych zasad oceniania studentów/doktorantów/słuchaczy studiów podyplomowych oraz metod weryfikacji efektów kształcenia, a więc obszarów o znaczeniu kluczowym dla zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia. Warto zauważyć, iż z załącznika do Uchwały nr 42/12 Senatu UMP z 28 marca 2012, w § 4 ust. 2, wynika, iż WZDiZJK są zobowiązane do prowadzenia ewaluacji i projektowania działań doskonalących w opisanych wyżej zakresach.

Niejako przy okazji realizacji ewaluacji zajęć dydaktycznych, szczególnie w formie hospitacji niektóre z aspektów procesu dydaktycznego, jak np. metody kształcenia, warunki, w jakich prowadzone są zajęcia dydaktyczne podlegają ocenie, jednak działania te mają charakter rozporoszony. Zespół oceniający rekomenduje przyjęcie systemowego podejścia do różnych rozproszonych i niepodlegających jednolitej metodyce działań, związanych z zapewnieniem, oceną i doskonaleniem jakości kształcenia podejmowanych na WNoZ. Pozwoli to na usprawnienie przepływów informacji i kompleksowe wykorzystanie wyników badań ewaluacyjnych do doskonalenia jakości kształcenia. Podejście to wymaga m.in. zidentyfikowania procesów (np. projektowanie i zatwierdzanie programów kształcenia, monitorowanie programów kształcenia, weryfikacja i ocena efektów kształcenia, organizacja procesu kształcenia, informowanie o efektach kształcenia itd.), określenie procedur ich ewaluacji i doskonalenia wyników, ujednoczenia narzędzi gromadzenia i analizy danych wykorzystywanych w ocenie, określenia harmonogramu zbierania danych, określenie sposobów ich wykorzystania, badania skuteczności działania systemu.

W dalszej części raportu przeprowadzono szczegółową charakterystykę i ocenę stopnia wdrożenia poszczególnych procedur.

W ocenie stopnia realizacji efektów kształcenia na WNoZ UMP uczestniczą nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia z poszczególnych przedmiotów, którzy są zobowiązani do podania w sylabusie przedmiotu typu i metody oceny stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia. W ocenie stopnia realizacji efektów kształcenia w obrębie poszczególnych przedmiotów wykorzystywane są zróżnicowane metody weryfikacji i oceny, uwzględniające różne formy i etapy oceniania oraz dostosowane do specyficznych efektów kształcenia.

Do oceny stopnia realizacji efektów kształcenia zobowiązani są także opiekunowie praktyk, na podstawie zarządzenia nr 38/09 Rektora Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 11 sierpnia 2009 roku w sprawie organizacji praktyk wakacyjnych/zawodowych realizowanych przez studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu oraz opiekunowie naukowcy/promotorzy doktorantów, którzy, na podstawie Regulaminu studiów doktoranckich, są zobowiązani do corocznego przygotowania opinii o postępach w pracy naukowej i w przygotowaniu rozprawy doktorskiej, a także o pracy dydaktycznej doktoranta. W trakcie wizytacji nie zostały udostępnione zespołowi oceniającemu przykładowe sprawozdania z realizacji praktyk, wymagane zarządzeniem Rektora. W Raporcie samooceny, w wykazie wewnętrznych przepisów dotyczących określania i weryfikacji efektów kształcenia, w tym procesu dyplomowania, nie widnieje zarządzenie rektora dotyczące wzoru opinii opiekuna naukowego/promotora doktoranta (zgodnie z Regulaminie studiów doktoranckich wzór takiej opinii powinien być określony odrębnym zarządzeniem Rektora), także w trakcie wizytacji nie zostały udostępnione przykładowe opinie opiekunów naukowych/promotorów. Globalnej oceny stopnia realizacji efektów kształcenia na studiach doktoranckich powinien dokonać kierownik studiów doktoranckich, zgodnie z Regulaminem tych studiów. Sposób dokonania tej oceny jest, zgodnie z Regulaminem, ustalany przez Radę Wydziału. W trakcie wizytacji nie została przedstawiona uchwała Rady WNoZ w tej sprawie. Zespół oceniający nie miał także możliwości spotkania się z Kierownikiem studiów doktoranckich na WNoZ, a jedynie z jego Zastępcą, który pełni tę funkcję od niedawna. Na Uczelni (np. w Regulaminie studiów podyplomowych), ani też na WNoZ nie zostały określone wymagania dotyczące oceny stopnia realizacji efektów kształcenia na studiach podyplomowych

Na WNoZ prowadzona jest także ocena stopnia realizacji efektów kształcenia na zakończenie cyklu kształcenia (egzamin dyplomowy, w przypadku niektórych kierunków studiów (pielęgniarstwo) – egzamin z przygotowania zawodowego).

Pewne elementy oceny stopnia realizacji efektów kształcenia po zakończeniu cyklu kształcenia są realizowane za pośrednictwem kwestionariusza ankiety dla absolwentów Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu.

Przedstawiona wyżej charakterystyka stanu mechanizmów oceny stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia na WNoZ wskazuje na to, iż na Wydziale nie została określona kompleksowa i formalnie przyjęta procedura obejmująca wszystkie prowadzone na Wydziale rodzaje studiów oraz wszystkie etapy kształcenia. Poza sylabusami przedmiotów, w których wskazywane są sposoby oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia przez poszczególnych studentów, Wydział nie dysponuje narzędziami pozwalającymi na to, by dokonać oceny stopnia realizacji efektów kształcenia w skali danego kierunku, danego przedmiotu, danego rodzaju efektów kształcenia, rocznika studiów, cyklu kształcenia na danym kierunku, studiów doktoranckich, podyplomowych itp. W niektórych przypadkach (np. w zakresie sprawozdań z realizacji praktyk lub określenia sposobu globalnej oceny stopnia realizacji efektów kształcenia na studiach doktoranckich) na WNoZ nie zostały spełnione wymagania określone w regulacjach uczelnianych. Zagadnienia oceny stopnia realizacji efektów kształcenia nie znajdują także odzwierciedlenia w aktywności WZDiZJK przedstawianej w corocznych sprawozdaniach, ani w protokołach z posiedzeń Rady WNoZ poświęconych dydaktyce, udostępnionych w trakcie wizytacji zespołowo oceniającemu.

W ocenie Zespołu jest to zjawisko niekorzystne. Zespół oceniający rekomenduje opracowanie procedury oraz zaprojektowanie narzędzi do oceny i porównywania stopnia realizacji efektów kształcenia obejmującej wszystkie rodzaje studiów prowadzonych na WNoZ, a także prowadzenie systematycznych analiz w tym zakresie. Ich wyniki mogą być wykorzystane np. do poszukiwania bardziej skutecznych metod kształcenia, identyfikowania efektów z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, których osiągnięcie sprawia studentom/doktorantom/słuchaczom studiów podyplomowych trudności i podejmowania działań zaradczych, prowadzenia badań porównawczych w zakresie stopnia realizacji efektów kształcenia między kierunkami studiów o podobnych lub analogicznych efektach kształcenia, prowadzonymi także na różnych uczelniach.

Funkcjonowania WSZJK na WNoZ nie obejmuje procedur zapewniających systematyczny udział pracodawców i innych przedstawicieli rynku pracy w określaniu i ocenie efektów kształcenia, a także pozwalających na ocenę zakresu i stopnia tego wpływu oraz planowanie i realizację działań naprawczych i doskonalących, mających na celu stworzenie optymalnych uwarunkowań dla wykorzystania opinii interesariuszy zewnętrznych w projektowaniu i realizacji programu studiów oraz ocenie jego efektów. Jedynymi właściwie podstawami proceduralnymi do włączenia interesariuszy zewnętrznych w określanie i ocenę efektów kształcenia jest wymienienie „współpracy z interesariuszami zewnętrznymi uczestniczącymi w procesie określania efektów kształcenia” wśród celów Uczelnianego Systemu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz sformułowanie wymogu powołania, przez Dziekana, przedstawiciela interesariuszy zewnętrznych do składu WZDiZJK. Istnieją wątpliwości co do spełnienia tego wymogu nawet w sensie formalnym, jeśli weźmie się pod uwagę wątpliwości, co do składu WZDiZJK na WNoZ przedstawione w części raportu poświęconej ocenie struktury systemu, podziału kompetencji i odpowiedzialności. Na WNoZ nie określono także jasnych wymagań dotyczących obecności przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych w radach programowych dla poszczególnych kierunków studiów.

Zatem, na WNoZ, na wszystkich rodzajach studiów, nie stworzono formalnych podstaw gwarantujących udział przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych w projektowaniu i ocenie efektów kształcenia prowadzonych na Wydziale oraz zapewniających systematyczny udział interesariuszy zewnętrznych w doskonaleniu programów kształcenia.

Brak procedur zapewnienia i oceny udziału interesariuszy zewnętrznych w określaniu i ocenie efektów kształcenia oraz brak przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych w tym pracodawców w funkcjonujących na Wydziale jednostkach strukturalnych USDiZJK nie oznacza, że WNoZ nie współpracuje w tym zakresie z pracodawcami. Zarówno informacje zawarte w Raporcie samooceny, jak i rezultaty spotkania z interesariuszami zewnętrznymi, które odbyło się w trakcie wizytacji wskazują na ścisłe związki WNoZ z pracodawcami, a także ich wpływ na definiowanie efektów kształcenia i ich ocenę, szczególnie w zakresie praktyk zawodowych, współuczestnictwo w tworzeniu i realizacji studiów podyplomowych, a także, w szerszym kontekście, na zmiany w koncepcji kształcenia, obejmujące np. tworzenie nowych specjalności. Stała współpraca firm z Biurem Karier obejmuje 78 firm.

W ocenie Zespołu, współpraca WNoZ z interesariuszami zewnętrznymi ma jednak charakter incydentalny, nieformalny, niemający oparcia w solidnych podstawach systemowych. Wszystkie te przesłanki uniemożliwiają stały wpływ interesariuszy zewnętrznych na programy kształcenia i ich efekty oraz nie stwarzają warunków do optymalnego wykorzystania tego wpływu na doskonalenie

programów kształcenia, głównie w zakresie ich dostosowania do potrzeb i oczekiwań rynku pracy oraz perspektyw jego rozwoju.

Warto przy tym podkreślić, iż na poziomie Uczelni, w ramach projektu Kompleksowy program rozwoju „Wykorzystać szanse, sprostać wyzwaniom”, realizowanego pod egidą Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, lata 2007-2013, powstał raport *Dostosowanie programów do potrzeb rynku pracy*, którego wyniki zostały wykorzystane na WNoZ do restrukturyzacji kształcenia na kierunku zdrowie publiczne (wprowadzenie ścieżek specjalnościowych, uruchomienie Podyplomowego Studium Koderów i Klasyfikacji Medycznych). Jednocześnie w raporcie tym znalazło się wiele wytycznych dotyczących zakresów współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, w szczególności absolwentami, pracodawcami, innymi uczelniami medycznymi, obejmujących m.in. „wdrożenie elementów kształcenia klinicznego na wczesnym etapie kształcenia”, „rozwój współpracy z krajowymi uczelniami w celu wypracowania standardów edukacyjnych, ujednoczenia kryteriów ewaluacji”, „współpracę z zewnętrznymi interesariuszami w ramach tworzenia programów i w ramach organizacji praktyk i staży, pozwalających na rozwój w konkretnej dziedzinie”, „kontakt z pracodawcami absolwentów jako sposób na pozyskanie „informacji zwrotnej” na temat jakości kształcenia i koniecznych zmian do wprowadzenia” (s. 160 i n. raportu *Dostosowanie programów do potrzeb rynku pracy*)

Wytyczne te stanowią bardzo dobrą podstawę do wypracowania na WNoZ zasad funkcjonowania WSZJK w zakresie zapewnienia udziału interesariuszy zewnętrznych w projektowaniu i ocenie efektów kształcenia.

Zespół oceniający rekomenduje opracowanie i wdrożenie procedur określających zasady, warunki i zakres udziału interesariuszy zewnętrznych w definiowaniu i ocenie efektów kształcenia, a także reguły monitorowania i oceny rezultatów współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w celu optymalnego wykorzystania potencjału otoczenia zewnętrznego procesu kształcenia w osiąganiu przez studentów wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, które są pożądane na rynku pracy.

Badanie losów absolwentów jest prowadzone na Uniwersytecie Medycznym w Poznaniu centralnie, przez Biuro Karier. Procedura monitorowania losów absolwentów została określona w zarządzeniu nr 33/12 Rektora Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 22 maja 2012. Pierwsza edycja badań została przeprowadzona pod koniec 2012 roku. W pierwszej edycji link do elektronicznego kwestionariusza ankiety został wysłany do 732 absolwentów, którzy zadeklarowali zgodę na udział w badaniach. Ankietę wypełniło 178 absolwentów (24%). W tej liczbie 91 odpowiedzi pochodziło od absolwentów WNoZ. 50,6% absolwentów WNoZ, spośród tych, którzy wypełnili kwestionariusz wyraziło opinię, iż Uniwersytet Medyczny dobrze przygotował ich do wykonywania pracy zawodowej.

Kwestionariusz ankiety dotyczącej monitorowania losów absolwentów umożliwia pozyskanie danych dotyczących oceny efektów kształcenia na rynku pracy, co pozwala m.in. na diagnozę przyczyn pozostawania absolwentów bez pracy, ustalenie odsetka absolwentów wykonujących pracę zgodną z kierunkiem wykształcenia, ocenę satysfakcji z wykonywanej pracy zawodowej. Część pytań kwestionariusza pozwala także na uzyskanie od absolwentów danych przydatnych do ogólnej oceny zgodności osiągniętych efektów kształcenia z wymaganiami pracodawcy oraz przygotowania do pracy zawodowej (tu należałoby wskazać, iż blisko 11% respondentów WNoZ udzieliło odpowiedzi

„zdecydowanie nie” na pytanie o to, czy Uniwersytet Medyczny dobrze przygotował ich do pracy, a 2,2% - że „zdecydowanie tak”; 50% respondentów z WNoZ oceniających, że UMP dobrze przygotował ich do pracy zawodowej bierze się stąd, że 48,4% respondentów wybrało odpowiedź – „raczej tak”).

W ocenie Zespołu ogólnouczelniany kwestionariusz badania losów absolwentów dostarcza jedynie w ograniczonym zakresie danych do oceny efektów kształcenia na rynku pracy w kategoriach ogólnej oceny przydatności osiągniętych efektów w środowisku zawodowym. Wyniki kwestionariusza nie umożliwiają sformułowania szczegółowej diagnozy luk kompetencyjnych, identyfikowanych przez absolwentów kończących poszczególne kierunki studiów, sam kwestionariusz nie jest także dostosowany do specyfiki studiów prowadzonych na WNoZ. Dlatego jako pozytywny należy odnotować fakt przyłączenia się Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu do projektu AGNITIO, którego celem jest wypracowanie modelu monitoringu losów absolwentów regulowanych kierunków medycznych.

WSZJK na WNoZ nie obejmuje zakresem swojego działania wykorzystania wyników badania losów absolwentów do oceny efektów kształcenia na rynku pracy. W udostępnionym we trakcie wizytacji sprawozdaniu WZDiZK za rok 2012/2013 (zamieszczonym także na stronie WWW) nie znalazły się żadne odniesienia do wyników badań absolwentów przeprowadzonych pod przez Biuro Karier pod koniec roku 2012. Pewnym wytłumaczeniem tej sytuacji jest prawdopodobnie to, iż wyniki badania zostały opracowane stosunkowo niedawno.

Zespół oceniający rekomenduje opracowanie i wdrożenie procedur wykorzystania wyników monitorowania losów absolwentów WNoZ oraz włączenie tych działań do zakresu funkcjonowania WSZJK, a także dostosowanie pytań kwestionariusza do specyfiki kształcenia na Wydziale, w taki sposób, by dane uzyskiwane za jego pośrednictwem pozwalały nie tylko na uzyskiwanie informacji zwrotnej o losach zawodowych absolwentów, ale także na identyfikowanie występujących luk kompetencyjnych w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Pożądana byłaby również prezentacja wyników nie tylko w odniesieniu do poszczególnych wydziałów, ale także w odniesieniu do kierunków studiów prowadzonych na wydziałach.

W § 2 załącznika do uchwały nr 42/12 Senatu UMP z 28 marca 2012 w sprawie wprowadzenia na Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu Uczelnianego Systemu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia wskazano, iż w ramach UZDiZJK ocenie podlegają m.in. plany studiów i programy kształcenia oraz efekty kształcenia oraz proces kształcenia, w tym organizacja i warunki prowadzenia zajęć dydaktycznych.

Programy kształcenia oraz efekty są poddawane na WNoZ monitorowaniu, jednak nie ma ono charakteru systemowego i nie jest prowadzone według jednolitej ogólnowydziałowej procedury określającej ramy i zakres monitorowania, harmonogram oraz osoby odpowiedzialne za jego prowadzenie i sposoby wykorzystania wyników. Funkcjonowanie WSZJK na WNoZ nie obejmuje swoim zakresem monitorowania i okresowych przeglądów programów kształcenia. W dokumentacji WSZJK na WNoZ oraz w sprawozdaniach z działalności WZDiZJK nie są uwzględniane odpowiednio procedury monitorowania i okresowego przeglądu programów kształcenia oraz rezultaty monitorowania i wynikające z nich działania naprawcze i doskonalące. Pewne zalecenia odnoszące się do procesu kształcenia (jak np. skrócenie czasu trwania jednostek wykładowych, zwiększenie liczby godzin zajęć praktycznych itp.), zamieszczane w sprawozdaniach, są wynikiem hospitacji zajęć dydaktycznych.

W § 14 załącznika do uchwały nr 42/12 Senatu UMP z 28 marca 2012 znajduje się zapis, iż jakość kształcenia będzie oceniana m.in. z wykorzystaniem ankiety do oceny programu studiów, jednak ankieta taka nie była dotychczas na WNoZ stosowana.

Zgodnie z Regulaminem studiów na WNoZ zostały powołane rady programowe dla poszczególnych kierunków studiów, jednak w Raporcie samooceny nie zostały przedstawione zadania tych rad, ani nie została określona ich struktura. W trakcie wizytacji, w czasie spotkania z przedstawicielami poszczególnych kierunków studiów także nie uzyskano klarownych informacji dotyczących zakresu odpowiedzialności rad programowych.

Przedstawiona wyżej charakterystyka stanu funkcjonowania WSZJK na WNoZ w odniesieniu do monitorowania i okresowych przeglądów programów kształcenia prowadzi do wniosku, iż system nie spełnia, nawet na poziomie elementarnym, zadań w tym zakresie. Uwaga ta dotyczy wszystkich rodzajów studiów prowadzonych na WNoZ.

Zespół oceniający rekomenduje stworzenie ogólnowydziałowej ramy organizacyjnej dla monitorowania i okresowego przeglądu programów kształcenia, dla której podstawą mogłyby być istniejące rady programowe, a także analogiczne ciała powołane dla studiów doktoranckich oraz studiów podyplomowych. Pożądane byłoby zapewnienie udziału w radach programowych przedstawicieli wszystkich kategorii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Zalecane jest także opracowanie procedur obejmujących harmonogram, wyszczególnienie aspektów programu kształcenia podlegających monitorowaniu oraz okresowemu przeglądowi, a także tryb projektowania i wdrażania działań naprawczych, korygujących i doskonalących oraz sposoby oceny ich skuteczności.

Ogólne zasady oceniania studentów na WNoZ są określone w regulaminach studiów Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu (w rozdziale IV – *Warunki uzyskiwania zaliczeń* oraz VII – *Ukończenie studiów*), studiów doktoranckich oraz studiów podyplomowych. Najbardziej precyzyjne i rozbudowane są ogólne zasady oceniania studentów, mają one charakter kompleksowy i zapewniają studentom m.in. możliwość składania egzaminów poprawkowych, a także określają sposoby postępowania w przypadku, gdy student zgłasza zastrzeżenia co do oceny wystawionej przez prowadzącego. Ogólne zasady oceniania zwarte w regulaminie studiów są uzupełnione o regulamin antyplagiatowy, stanowiący załącznik do zarządzenia Rektora nr 2/11 z dnia 17 stycznia 2011 roku. Regulamin określa procedury kontroli antyplagiatowej prac dyplomowych oraz zasady postępowania w przypadku stwierdzenia nieuprawnionego wykorzystania cudzej własności intelektualnej w pracach magisterskich i licencjackich. Regulamin antyplagiatowy nie dotyczy kontroli prac doktorskich.

Szczegółowe zasady weryfikacji i oceny efektów kształcenia są określone w sylabusach przedmiotów, zawartych w katalogach przedmiotów dla poszczególnych kierunków studiów oraz dla studiów podyplomowych. Sylabusy dla studiów doktoranckich nie zostały opracowane, a metody oceniania uzyskanych efektów kształcenia podane w opisie efektów kształcenia dla studiów doktoranckich obowiązujących od roku akademickiego 2014/2015 <http://www.ump.edu.pl/files/15_1918_efakty_kszt%C5%82cenia.pdf> mają charakter jedynie formalny. W rozmowie z przedstawicielami społeczności doktoranckiej ustalono, że nie dyskutowano z nimi na temat sposobu ich oceniania w procesie realizacji programu studiów doktoranckich. Doktoranci podkreślali jednak, że informacje o zasadach zaliczania przedmiotów są przekazywane przez nauczycieli akademickich na pierwszych zajęciach oraz dostępne na stronach internetowych, co

należy ocenić pozytywnie, nie zgłoszono uwag w zakresie sposobu weryfikacji osiągania efektów kształcenia.

Na spotkaniu ZO ze studentami, poinformowali oni Zespół, że raczej nie zdarzały się przypadki braku informowania studentów o warunkach oceny i zaliczeń końcowych, jak i przypadki zmiany zasad oceniania i zaliczania przedmiotów w trakcie semestru.

Metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia dostosowane są do efektów kształcenia i obejmują zarówno ocenę ciągłą w trakcie semestru, jak i ocenę podsumowującą, na zakończenie przedmiotu. W trakcie spotkania z przedstawicielami poszczególnych kierunków studiów prowadzonych na WNoZ podkreślano, iż na Wydziale stosowane są innowacyjne metody weryfikacji i oceny, jak np. ankietowanie pacjentów w celu przeprowadzenia oceny opieki prowadzonej przez studentów, techniki samooceny (na kierunkach pielęgniarstwo, terapia zajęciowa), wzajemne ocenianie się studentów (na kierunku terapia zajęciowa), obserwacja i rejestrowanie, a następnie omawianie zachowania i czynności studentów realizowanych w warunkach symulowanego oddziały szpitalnego. W Raporcie samooceny została także zawarta informacja o wykorzystaniu platformy OLAT do elektronicznego egzaminowania

Metody weryfikacji i oceny efektów zostały określone także dla praktyk zawodowych.

W Raporcie samooceny znajduje się informacja, iż „Poprawność stosowania ustalonych wcześniej kryteriów jest weryfikowana podczas hospitacji zajęć, ankietyzacji, a także bezpośrednich kontaktów przedstawicieli studentów z władzami dziekańskimi. Ewentualne wnioski i uwagi są przekazywane Kierownikom Katedr/Zakładów, z zaleceniem podjęcia odpowiednich działań wyjaśniających i naprawczych” (s. 20) oraz, że „weryfikacja zakładanych efektów kształcenia podlega [...] ocenie przez Wydziałowy Zespół Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia, w tym zarówno zespół zajmujący się opracowywaniem dokumentacji procesu dydaktycznego i parametrów ilościowych oraz Zespół ds. Hospitacji zajęć dydaktycznych. W zakresie swojej działalności oba zespoły zajmują się sprawdzaniem czy w kontekście podjętych celów kształcenia na poszczególnych przedmiotach sposób analizy realizacji tych celów jest przez studentów możliwy do wykonania, czy poziom realizacji poszczególnych efektów koreluje z przewidzianą oceną oraz czy dobrana metoda weryfikacyjna w pełni wykorzystuje wszystkie możliwości sprawdzenia stopnia posiadanej wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych” (s. 18). Jednak żadna z tych informacji zawartych w Raporcie samooceny nie znajduje potwierdzenia w dokumentacji funkcjonowania WZDiJK (sprawozdaniu z roku akademickiego 2012/2013 dostępnego na stronie WWW WNoZ, ani w sprawozdaniach z lat poprzednich udostępnionych w trakcie wizytacji). Wzór protokołu pohospitacyjnego nie zawiera elementów odnoszących się do oceny stosowanych metod weryfikacji efektów kształcenia. W tej części sprawozdań, która odnosi się do działalności zespołu ds. dokumentacji procesu dydaktycznego nie znajdujemy ocen metod weryfikacji i oceny efektów kształcenia proponowanych w sylabusach np. pod kątem ich adekwatności do zakładanych efektów kształcenia dla poszczególnych przedmiotów. Także kwestionariusze ankiet oceny zajęć dydaktycznych (dla oceny seminariów i ćwiczeń nieklinicznych oraz klinicznych) pozwalają na dokonanie przez studentów oceny tylko jednego aspektu procesu oceniania, tj. obiektywizmu.

W świetle powyższych uwag, w ocenie Zespołu, na WNoZ nie zostały opracowane i wdrożone procedury pozwalające na ocenę ogólnych zasad oceniania studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych oraz oceny metod weryfikacji efektów kształcenia z punktu widzenia takich kryteriów, jak np. trafność metod weryfikacji w stosunku do zakładanych efektów

kształcenia, rzetelność i wiarygodność ocen uzyskiwanych w wyniku zastosowania tych metod, porównywalność ocen.

Zespół oceniający rekomenduje włączenie systematycznej oceny ogólnych zasad oceniania studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych oraz oceny metod weryfikacji efektów kształcenia w zakres funkcjonowania WSZJK na WNoZ. Weryfikacja i ocena efektów kształcenia oraz zasady oceniania studentów doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych mają w procesie kształcenia znaczenie kluczowe. Ustawiczne monitorowanie stosowanych metod weryfikacji i zasad oceniania pozwala na identyfikowanie braku trafności i rzetelności w tym zakresie i umożliwia szybkie reagowanie poprzez podejmowanie działań doskonalących. Zalecane jest także włączenie w ocenę metod weryfikacji efektów kształcenia oraz zasad oceniania wszystkich grup interesariuszy, w tym w szczególności studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych.

Nauczyciele akademicki zatrudnieni na WNoZ podlegają ocenie okresowej oraz ocenie studentów w ramach oceny zajęć dydaktycznych, a także ocenie innych nauczycieli akademickich Wydziału w ramach hospitacji zajęć dydaktycznych. Ocenie studenckiej nie podlegają zajęcia prowadzone przez doktorantów, zajęcia prowadzone przez doktorantów nie są także hospitowane. W trakcie rozmowy z przedstawicielami społeczności doktoranckiej ustalono, iż w opinii doktorantów przeprowadzanie ankiet, a także hospitacja zajęć są potrzebne, ponieważ pomagają uwidocznic mocne i słabe strony kształcenia na studiach III stopnia. Ponadto ustalono, że z inicjatywy uczestników studiów doktoranckich powstał projekt ankiety oceniającej m.in.: tok studiów, realizowaną dydaktykę, współpracę z opiekunem naukowym/promotorem, działalność doktoranta na rzecz Wydziału/Uczelni oraz środki wsparcia oferowane przez Wydział/Uczelnię w trakcie studiów doktoranckich. Na zrealizowanie ww. projektu Rada Samorządu Doktorantów otrzymała wsparcie finansowe od władz Uczelni. Ankieta ma być wprowadzona od nowego roku akademickiego.

Zasady okresowej oceny nauczycieli akademickich zatrudnionych na Uniwersytecie Medycznym w Poznaniu są określone w Statucie Uczelni. Okresowa ocena nauczycieli odbywa się w interwałach określonych w przepisach ogólnie obowiązujących. Na podstawie uchwały nr 11/2013 Senatu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 27 lutego 2013 roku zostały wprowadzone wzory kart kwalifikacyjnych asystenta, adiunkta, wykładowcy, starszego wykładowcy, lektora, instruktora (uchwała ta została załączona do Raportu samooceny, nie załączono do raportu samooceny wzorów kart oceny dla nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowisku profesora nadzwyczajnego oraz zwyczajnego). Zgodnie ze Statutem Uniwersytetu Medycznego jednym z kryteriów oceny okresowej nauczycieli akademickich jest ocena ich działalności dydaktycznej, co znajduje także odzwierciedlenie w kartach kwalifikacyjnych zatwierdzonych przez Senat. Postanowienia Statutu wprowadzają wymóg zasięgnięcia opinii właściwego, kolegiального organu samorządu studenckiego i doktoranckiego w sprawach oceny wyników pracy dydaktycznej nauczyciela akademickiego oraz, w przypadku oceny negatywnej, wymóg jej sformułowania i uzasadnienia na piśmie (§ 87 ust 5). Należy jednak wskazać, że analiza dokumentacji oraz wypowiedzi studentów pozwalają stwierdzić, że mechanizm ten nie funkcjonuje prawidłowo. Zgodnie z informacją przekazaną przez władze Wydziału, opinia studentów przekazywana jest przez nich podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej. Wskazać jednak należy, że przedstawiciele studentów

zasiadający w tym gremium nie mają styczności ze wszystkimi nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia w ocenianej Jednostce, w związku z czym taka ocena może być obarczona dużym błędem.

W Statucie nie ma postanowienia o uwzględnieniu „przy dokonywaniu oceny nauczyciela akademickiego w zakresie wypełniania przez niego obowiązków dydaktycznych oceny przedstawianej przez studentów i doktorantów, po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych”, tak, jak to jest postanowione w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym (art. 132 ust. 3). Władze Wydziału podczas wizytacji zadeklarowały, że w okresowej ocenie pracownika wykorzystywane są opinie o nauczycielu wyrażane przez studentów podczas hospitacji, której w okresie oceny (2 lata) podlegają zawsze wszyscy nauczyciele. Analiza dostępnej dokumentacji oraz informacje przekazane przez przedstawicieli Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia pozwalają jednak na inne wnioski, albowiem corocznie przeprowadzanych jest jedynie około 30 hospitacji, co w dwuletnim okresie pozwala na ocenę jedynie około 60 pracowników na ponad 200. Oznacza to, że ocena okresowa nauczycieli akademickich przeprowadzana w trybie ustawowym posiada istotne uchybienia prawne.

Na WNoZ wprowadzony został Regulamin ankietyzacji zajęć dydaktycznych oraz Regulamin hospitacji zajęć dydaktycznych.

Ankietyzacja zajęć dydaktycznych odbywa się raz do roku i jest prowadzona oddzielnie dla wszystkich rodzajów zajęć (odrębne wzory kwestionariuszy dla poszczególnych rodzajów zajęć).

Zajęcia prowadzone na studiach podyplomowych oraz doktoranckich nie podlegają ankietyzacji. Za przeprowadzenie ankietyzacji jest odpowiedzialny Zespół ds. Elektronicznej Ankietyzacji Zajęć Dydaktycznych, który jest częścią WZDiZJK. Wyniki ankiet są prezentowane na posiedzeniach Rady Pedagogicznej (w której uczestniczą studenci) oraz są przekazywane Dziekanowi, Przewodniczącemu UZDiZJK, a także Prorektorowi ds. studenckich UMP. Są one także zamieszczane w sprawozdaniach WZDiZJK, głównie jednak w sprawozdaniach uwzględniona jest liczba wypełnionych kwestionariuszy i brakuje szczegółowej informacji dotyczącej rozkładu ocen studentów w odpowiedzi na poszczególne pytania kwestionariuszy oraz wynikających z tego wniosków ogólnych. W opinii studentów, ankietyzacja ma znikomy wpływ na jakiegokolwiek zmiany w Jednostce, a w szczególności w odniesieniu do pracy nauczycieli akademickich. Efektem tego jest bierna postawa studentów w odniesieniu do ankietyzacji i wynikające z tego systematyczne obniżanie frekwencji studentów.

Regulamin ankietyzacji nie określa sposobu wykorzystania wyników ankietyzacji zajęć dydaktycznych do doskonalenia procesu dydaktycznego, ani też nie podaje sposobów wykorzystania tych wyników oraz ich wagi w ocenie nauczycieli akademickich. W trakcie wizytacji Władze Wydziału zapewniały, iż wyniki oceny zajęć dydaktycznych są wykorzystywane w ocenie okresowej nauczycieli.

Hospitacje zajęć dydaktycznych są prowadzone na wszystkich kierunkach studiów prowadzonych na WNoZ, zgodnie z procedurą określającą cele hospitacji, tryb wyznaczania zajęć podlegających hospitowaniu i tryb przeprowadzania hospitacji oraz zakres hospitacji. Wyniki hospitacji, podobnie, jak wyniki ankietyzacji zajęć dydaktycznych, są omawiane na corocznym posiedzeniu Rady Pedagogicznej oraz stanowią podstawę do formułowania zaleceń dotyczących korekty lub doskonalenia procesu dydaktycznego. Procedury oceny zajęć dydaktycznych przez studentów oraz procedury hospitacji na WNoZ nie określają osób/organów odpowiedzialnych za realizację zaleceń będących rezultatem oceny zajęć i hospitacji, ani też sposobów oceny skuteczności realizacji zaleceń.

Na WnoZ pracownicy administracyjni obsługujący proces dydaktyczny nie podlegają systemowej ocenie; studenci mają możliwość wyrażania opinii dotyczących pracy sekretariatów dydaktycznych w trakcie rad pedagogicznych.

W ocenie Zespołu procedury oceny jakości kadry dydaktycznej są poprawne i skuteczne, jakkolwiek wymagają one doprecyzowania o aspekty dotyczące sposobu wykorzystania wyników hospitacji oraz ankietyzacji zajęć dydaktycznych w okresowej ocenie nauczycieli akademickich, a także oceny skuteczności realizacji zaleceń formułowanych w oparciu o wyniki przeprowadzonych hospitacji i oceny zajęć dydaktycznych.

Pożądane byłoby również wprowadzenie systemowej oceny pracowników administracyjnych wspierających proces dydaktyczny.

Procedury odnoszące się do oceny poziomu naukowego jednostki nie są określone w funkcjonowaniu WSZJK na WNoZ. Nie jest zatem możliwe dokonanie przez Zespół oceny doboru procedur, narzędzi do badania, metod analizy otrzymanych wyników oraz mechanizmów weryfikacji skuteczności działań korygujących, naprawczych i doskonalących w zakresie oceny i podnoszenia poziomu naukowego jednostki.

Niemniej jednak należy zauważyć, że procedury oceny nauczycieli akademickich i gromadzone w ich rezultacie dane dotyczące wyników działalności naukowej służą także do oceny poziomu naukowego jednostki.

Zespół rekomenduje opracowanie i wdrożenie procedur monitorowania i oceny poziomu naukowego jednostki w celu wypracowania systemowych mechanizmów ustawicznego podnoszenia poziomu naukowego oraz zapewnienia zgodności poziomu i kierunków prowadzonych badań z kierunkami kształcenia na studiach wyższych, doktoranckich oraz podyplomowych.

W obrębie WSZJK na WNoZ nie zostały określone odrębne procedury umożliwiające monitorowanie i kompleksową ocenę zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej, a także środków wsparcia dla studentów i doktorantów.

Ocena infrastruktury dydaktycznej, w pewnym zakresie, jest prowadzona jako jeden z elementów hospitacji zajęć. Protokół pohospitacyjny obejmuje bowiem także ocenę warunków technicznych prowadzenia zajęć, do których zaliczono warunki, w jakich odbywają się zajęcia oraz wyposażenie sali, pomoce dydaktyczne, pomoce laboratoryjne. W sprawozdaniach z działalności WZDiZJK w części poświęconej podsumowaniu wyników hospitacji zawarte są wnioski odnoszące się do infrastruktury dydaktycznej oraz wynikające z nich zalecenia. Brak jest informacji o realizacji tych zaleceń. W trakcie hospitacji zajęć również studenci mogą zgłaszać uwagi dotyczące infrastruktury dydaktycznej. Zgodnie z informacją otrzymaną w trakcie wizytacji, za stan infrastruktury dydaktycznej odpowiedzialne są jednostki, w których dyspozycji są poszczególne pomieszczenia dydaktyczne, zapewniony jest dostęp do zastępczych narzędzi multimedialnych. Poszczególne sale mają swoich opiekunów, odbywają się dyżury pracowników odpowiedzialnych za sale dydaktyczne. W centrum dydaktycznym, w którym prowadzone są zajęcia w warunkach symulowanych zapewniony jest profesjonalny nadzór nad sprzętem, sprawowany przez wyznaczonych do tego pracowników.

Z rozmowy z Władzami Wydziału w trakcie wizytacji wynika, iż na WNoZ nie ma określonej procedury zgłaszania dezyderatów w zakresie zakupu piśmiennictwa do Biblioteki Wydziałowej. Zespół oceniający uzyskał informację, iż studenci i doktoranci mogą zgłaszać dezyderaty do Prodziekana ds. studenckich, który dysponuje pulą środków na zakup zbiorów do biblioteki. Zakupy do biblioteki są też finansowane ze środków jednostek wewnętrznych WNoZ oraz rezerwy dziekańskiej.

Zapotrzebowaniu na sprzęt jest kierowana do komisji programowych, a przewodniczący komisji zgłaszają to Dziekanowi.

Zadowolenie studentów, doktorantów, słuchaczy studiów podyplomowych oraz nauczycieli akademickich z zasobów Biblioteki Wydziałowej oraz świadczonych usług bibliotecznych nie podlega ocenie. Jak już zaznaczono wyżej systematycznej ocenie studentów, doktorantów i słuchaczy nie podlegają także pracownicy administracyjni odpowiedzialni za obsługę procesu kształcenia i wsparcie dla studentów.

Powyższa charakterystyka funkcjonowania WSZJK na WNoZ odnosząca się oceny zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej, a także środków wsparcia dla studentów wskazuje na to, że jakkolwiek różne przedsięwzięcia w tym obszarze są podejmowane, to jednak mają one charakter rozproszony i incydentalny. Podstawą tych działań nie jest systematyczne monitorowanie potrzeb w zakresie infrastruktury i środków wsparcia oraz planowe ich zaspokajanie, działania te mają w większym stopniu charakter interwencyjny.

Zespół oceniający rekomenduje wypracowanie i wdrożenie ogólnowydziałowych ram proceduralnych umożliwiających ocenę zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej, a także środków wsparcia dla studentów, opracowanie jej wyników oraz doskonalenie i rozwój infrastruktury i środków wsparcia, stosownie do identyfikowanych potrzeb w tym zakresie. W tym kontekście pomocne mogłoby być wprowadzenie ogólnowydziałowej ankiety pozwalającej na badanie zadowolenia ze studiowania.

W załączniku do uchwały nr 42/12 Senatu UMP z 28 marca 2012 w sprawie wprowadzenia na Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu Uczelnianego Systemu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia znajduje się zapis (§ 16) dotyczący gromadzenia wskaźników liczbowych stanowiących uzupełnienie opisowej oceny jakości kształcenia, w którym określony został także zakres gromadzonych wskaźników liczbowych (m.in. liczba studentów przypadających na wydziale na jedno stanowisko: a) w bibliotece, b) laboratorium, c) przy komputerze, liczba uczestników seminariów dyplomowych pozostająca pod opieką jednego nauczyciela akademickiego (maksimum, minimum, przeciętna) – na kierunku, udział procentowy godzin przedmiotów do wyboru w ogólnej liczbie godzin zajęć programowych na kierunku studiów; łącznie wyszczególniono 14 rodzajów wskaźników). W załączniku do uchwały nr 42/12 Senatu UMP z 28 marca 2012 określono również tryb i termin przekazywania Prorektorowi ds. studenckich wskaźników osiągniętych przez poszczególne wydziały, a także sformułowano wymóg poinformowania rady wydziału o osiągniętych wskaźnikach, co jest obowiązkiem dziekana. W załączniku nie określono metod gromadzenia danych niezbędnych do określenia wskaźników, osób odpowiedzialnych za gromadzenie danych, ich opracowanie i analizę oraz obliczenie wskaźników, ani też sposobu wykorzystania wskaźników do doskonalenia jakości kształcenia.

W dokumentacji funkcjonowania WSZJK na WNoZ (w sprawozdaniach z działalności WZDiZJK oraz w protokołach z posiedzeń Rady WNoZ poświęconych dydaktyce, udostępnionych w trakcie wizytacji) nie zostały zawarte wykazy osiągniętych przez Wydział wskaźników określonych załączniku do uchwały nr 42/12 Senatu UMP z 28 marca 2012).

Na WNoZ gromadzone i opracowywane są dane dotyczące oceny zajęć dydaktycznych przez studentów (procedury są określone w regulaminie przeprowadzania oceny), dane dotyczące wyników hospitacji zajęć dydaktycznych (procedury są określone w regulaminie hospitacji) oraz dane niezbędne do oceny nauczycieli akademickich w zakresie określonym w przepisach ogólnouczelnianych.

W ocenie Zespołu poprawne procedury gromadzenia danych, analizy i wykorzystania danych są stosowane w zakresie oceny zajęć dydaktycznych, hospitacji zajęć oraz oceny nauczycieli akademickich. Wykorzystywanych na WNoZ sposobów gromadzenia i wykorzystania danych niezbędnych do oceny różnych aspektów procesu dydaktycznego i jego otoczenia wykorzystywanych w diagnozie i doskonaleniu jakości kształcenia nie można uznać za system, zaś zakresu danych gromadzonych na Wydziale, za wyczerpujący w odniesieniu do kluczowych czynników mających wpływ na jakość kształcenia.

Zespół Oceniający rekomenduje wdrożenie na WNoZ systemu pozwalającego na gromadzenie danych, ich analizę i wykorzystanie w doskonaleniu jakości kształcenia, przynajmniej w zakresie wyznaczonym przez wykaz wskaźników określonym w załączniku do uchwały nr 42/12 Senatu UMP z 28 marca 2012, a także wyznaczenie osób odpowiedzialnych za realizację procesów informacyjnych.

W obrębie WSZJK na WNoZ nie określono odrębnych procedur odnoszących się do badania publicznego dostępu do aktualnych i obiektywnie przedstawionych informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów. Jedynie w protokole pohospitacyjnych dokonuje się oceny m.in. znajomości przez studentów programu zajęć i sposobów zaliczenia, a zatem pośrednio także dostępności informacji na ten temat.

Na stronie internetowej WNoZ <<http://www.ump.edu.pl/index.php?strona=&department=15>> w zakładce Krajowe Ramy Kwalifikacji znajdują się sylabusy przedmiotów dla kierunków studiów wyższych prowadzonych na Wydziale, w zakładce Kształcenie podyplomowe – zamieszczone są efekty kształcenia dla prowadzonych w Jednostce studiów podyplomowych (bez sylabusów), w zakładce Studia doktoranckie – efekty kształcenia dla studiów doktoranckich (bez sylabusów). W zakładce Rekrutacja zawarte są niezbędne informacje dla kandydatów na studia.

Zakres informacji o organizacji i procedurach toku studiów zamieszczonych na stronie WWW WNoZ jest bardzo ograniczony. Kompleksowa informacja na ten temat jest dostępna na stronie WWW Uczelni w zakładkach Studenci/Studia oraz Studenci/Studia doktoranckie

W ocenie Zespołu WNoZ zapewnia na podstawowym poziomie dostęp do aktualnej informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów adresowanych do kandydatów na studia, studentów i doktorantów oraz słuchaczy studiów podyplomowych, jednak informacja ta jest rozproszona w różnych miejscach portalu uczelnianego i wydziałowego, prezentowana jest w różnych układach, niektóre podstawowe dokumenty, jak np. regulamin studiów podyplomowych jest udostępniony tylko w niektórych zakładkach odnoszących się do poszczególnych studiów podyplomowych, sylabusy przedmiotów dla studiów wyższych

prowadzonych na Wydziale są zamieszczone w zakładce Krajowe Ramy Kwalifikacji, co utrudnia intuicyjny dostęp do informacji, zapoznanie się z sylabusami poszczególnych modułów na studiach stacjonarnych lub niestacjonarnych na kierunku elektrokardiologia wymaga załadowania pliku w formacie .pdf o objętości 495 s. (studia stacjonarne) i przeszukania tego pliku. Tego sposobu prezentacji informacji nie można uznać za przyjazny dla użytkownika

Zespół oceniający rekomenduje określenie zakresu informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów w konsultacji ze studentami, doktorantami oraz słuchaczami studiów podyplomowych, a także określenie i zastosowanie przyjaznych dla studentów i intuicyjnych sposobów uporządkowania i prezentowania informacji. Pożądane byłoby monitorowanie zadowolenia odbiorców informacji w odniesieniu do zakresu i zrozumiałości informacji, stopnia szczegółowości, sposobu prezentacji informacji, intuicyjności interfejsu wyszukiwawczego, co pozwalałoby na doskonalenie udostępnianej informacji i jej lepsze dostosowanie do potrzeb i oczekiwań studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych.

W obrębie WSZJK funkcjonującego na WNoZ nie sformułowano procedury dotyczącej zapobiegania zjawiskom patologicznym i ich eliminowania. Jednak, zgodnie z informacją uzyskaną w trakcie wizytacji, studenci i doktoranci mogą zgłaszać wystąpienie sytuacji konfliktowych do Prodziekana ds. studenckich. Jest on na WNoZ osobą odpowiedzialną za zbieranie informacji o sytuacjach konfliktowych i przedstawiania ich na kolegiach dziekańskich. Rozstrzygnięcie sytuacji konfliktowych jest dokonywane przez Kolegium Dziekańskie.

W zakresie zapobiegania nieprawidłowościom związanym z naruszeniem cudzej własności intelektualnej na Uczelni oraz na WNoZ obowiązuje Regulamin antyplagiacyjny określający zasady funkcjonowania w Uczelni Systemu Plagiat.pl. W przypadku stwierdzenia plagiatu, Rektor wszczyna postępowanie dyscyplinarne. Z zamieszczonych na stronie WWW <<http://old.amp.edu.pl/2011/index.php?strona=&department=15>, zakładka Krajowe Ramy Kwalifikacji, odczyt: 2014-05-31> wykazów sylabusów przedmiotów dla poszczególnych kierunków studiów, prowadzonych na WNoZ, wynika, iż nie na wszystkich kierunkach prowadzone są zajęcia z ochrony własności intelektualnej.

W ocenie Zespołu mechanizmy wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia stosowane w celu zapobiegania i eliminacji zjawisk patologicznych wymagają na WNoZ doprecyzowania oraz nadania im rangi formalnej procedury w odniesieniu do zgłaszania i rozstrzygnięcia sytuacji konfliktowych oraz spraw związanych z dyskryminacją i poczuciem zagrożenia bezpieczeństwa.

Zasady wykrywania plagiatów oraz postępowania w przypadku wykrycia przywłaszczenia cudzej własności intelektualnej są poprawne, jednak pożądane byłoby podjęcie bardziej rozbudowanych działań edukacyjnych, polegających np. na wprowadzeniu na wszystkich kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale obowiązkowych zajęć z ochrony własności intelektualnej.

Dokonanie kompleksowej oceny efektywności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w badaniu przez WnoZ jakości kształcenia prowadzonego na poszczególnych kierunkach studiów studiach doktoranckich i podyplomowych oraz przeprowadzania weryfikacji i oceny działań

naprawczych nie jest możliwe na obecnym poziomie dojrzałości WSZJK na WNoZ UMP. Jak wskazano w niniejszym raporcie, w zakresie oceny funkcjonowania WSZJK w obrębie poszczególnych obszarów zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia, wymienionych w punktach a) do j), stopień wdrożenia poszczególnych procedur osiągnął na WNoZ różny poziom zaawansowania.

W ocenie Zespołu WSZJK na WNoZ może być uznany za efektywny w odniesieniu do oceny zajęć dydaktycznych przez studentów oraz hospitacji zajęć dydaktycznych na studiach wyższych prowadzonych na Wydziale, a także działań związanych z opracowaniem dokumentacji programów kształcenia. Skuteczność tę można jednak odnieść wyłącznie do studiów wyższych, funkcjonowanie systemu w wskazanym wyżej i pozostałych kluczowych obszarach nie obejmuje bowiem studiów doktoranckich i podyplomowych. W zakresie oceny zajęć dydaktycznych oraz hospitacji zajęć także nie można mówić o pełnej efektywności systemu – jest on efektywny w odniesieniu do gromadzenia i analizy danych, a także prezentowania wyników (sprawozdania WZDiZJK, rady wydziału poświęcone zagadnieniom związanym z dydaktyką), jednak przeprowadzenie oceny efektywności systemu w odniesieniu do oceny skuteczności działań naprawczych nie jest możliwe na obecnym etapie dojrzałości systemu, brakuje bowiem informacji, które stanowiłyby podstawę dla takiej oceny.

Zespół Oceniający rekomenduje objęcie procedurami WSZJK na WNoZ wszystkich kluczowych czynników mających wpływ na jakość kształcenia, a w szczególności programów kształcenia, ogólnych zasad oceny i weryfikowania efektów kształcenia, udziału interesariuszy zewnętrznych w definiowaniu i weryfikacji efektów kształcenia, a także położenie większego nacisku na funkcję doskonalącą WSZJK na WNoZ, w stosunku do, dominującej obecnie, funkcji ewaluacyjno-diagnostycznej, i to w zakresie ograniczonym w zasadzie do oceny zajęć dydaktycznych dokonywanej przez studentów oraz nauczycieli akademickich.

Przeprowadzenie oceny skuteczności sposobów monitorowania WSZJK na WNoZ oraz efektywności mechanizmów i wyników ocen doskonalenia tego systemu nie jest możliwe na obecnym etapie dojrzałości systemu.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego: częściowo

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Struktura organizacyjna WSZJK na WNoZ jest nieprzejrzysta. Podział kompetencji w zakresie zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia między organami nadzorującymi funkcjonowanie systemu: Władzami Wydziału, organami kolegialnymi, a jednostkami odpowiedzialnymi za wdrożenie i działanie systemu: WZDiZJK oraz radami programowymi dla poszczególnych kierunków studiów nie został precyzyjnie określony. Także podział odpowiedzialności między WZDiZJK oraz radami programowymi nie został zdefiniowany. Na WNoZ jest zapewniony udział studentów w ocenie jakości kształcenia, w zakresie, w jakim na Wydziale funkcjonuje WSZJK. Udziału w ocenie jakości kształcenia nie mają doktoranci i słuchacze studiów podyplomowych. Udział nauczycieli akademickich i studentów w podejmowaniu decyzji dotyczących jakości kształcenia jest zapewniony formalnie poprzez przedstawicieli tych grup interesariuszy w WZDiZJK. Pozostałe grupy interesariuszy wewnętrznych (doktoranci, słuchacze studiów podyplomowych, interesariusze zewnętrzni) nie są reprezentowani w WZDiZJK. Zespół Oceniający rekomenduje uporządkowanie struktury i podziału kompetencji w obrębie WSZJK na WNoZ oraz podjęcie działań mających na celu

zaangażowanie wszystkich kategorii interesariuszy w podejmowanie decyzji mających wpływ na doskonalenie jakości kształcenia.

2. WSZJK na WNoZ nie obejmuje studiów doktoranckich oraz studiów podyplomowych. Wewnętrzne procedury zapewnienia jakości kształcenia nie mają charakteru kompleksowego, gdyż odnoszą się jedynie do niektórych czynników mających wpływ na jakość kształcenia. Na WNoZ systematycznie gromadzone i analizowane są dane odnoszące się do wyników oceny zajęć dydaktycznych przez studentów, hospitacji zajęć, oceny kadry naukowo-dydaktycznej oraz informacje dotyczącej efektów kształcenia, metod kształcenia, weryfikacji i oceny efektów oraz zakresu poszczególnych przedmiotów. Na poziomie uczelni rozpoczęto gromadzenie danych dotyczących losów absolwentów. W zakresie pozostałych czynników mających wpływ na jakość kształcenia działania ewaluacyjne podejmowane są niesystematyczne, nie mają określonego zakresu, wynikają z incydentalnie zaobserwowanych lub zgłoszonych problemów. Funkcjonowanie systemu jest zogniskowane wokół funkcji ewaluacyjno-diagnostycznej. Mechanizmy wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia mające na celu zapobieganie i eliminację zjawisk patologicznych stosowane na WNoZ nie mają charakteru formalnych procedur, poza regulacją kwestii stwierdzenia przywłaszczenia cudzej własności intelektualnej. Zespół Oceniający rekomenduje podjęcie działań rozwijających WSZJK na WNoZ, po pierwsze w kierunku kompleksowego objęcia jego funkcjonowaniem wszystkich czynników mających wpływ na jakość kształcenia, po drugie – w kierunku uwypuklenia funkcji doskonalącej systemu.

3. Na WNoZ nie przeprowadzono oceny efektywności funkcjonowania WSZJK. W opinii Zespołu system jest efektywny w odniesieniu do gromadzenia i analizy danych odnoszących się do wyników oceny zajęć dydaktycznych przez studentów oraz hospitacji zajęć i oceny kadry dydaktycznej, a także prowadzenia dokumentacji programu kształcenia w zakresie opracowania sylabusów przedmiotów.

Załącznik nr 4 Funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3. Spójność stosowanego w jednostce opisu celów i efektów kształcenia na oferowanych studiach doktoranckich i podyplomowych oraz sprawność i wiarygodność systemu weryfikującego i potwierdzającego ich osiągnięcie.

Stacjonarne i niestacjonarne 4-letnie studia doktoranckie na Wydziale Nauk o Zdrowiu UM w Poznaniu zostały uruchomione w roku akademickim 2013/2014 na podstawie Zarządzenia Rektora Nr 70/13 z dn. 06.11.2013r. (zarządzenie weszło w życie z mocą obowiązującą od 01.11.2014r). Za studia niestacjonarne pobierane są opłaty zgodnie z podpisaną *Umową o warunkach odpłatności za studia niestacjonarne*. Uruchomienie wydziałowych studiów III stopnia było poprzedzone pozytywną decyzją Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu, która jednogłośnie podjęła Uchwałę o ich utworzeniu (Uchwała nr 273/2013 Rady WNoZ z dn. 23.09.2013r.). Studia doktoranckie są prowadzone w dwóch dziedzinach: nauk medycznych i nauk o zdrowiu. Limity przyjęć określane są corocznie przez Rektora. Studia III stopnia funkcjonują w oparciu o Regulamin wprowadzony na mocy Uchwały nr 149/2012 Senatu UM w Poznaniu z dn. 26.09.2012r. z późn. zm., opracowany przy współudziale doktorantów. WNoZ posiada uprawnienia do nadawania stopni naukowych: doktor nauk medycznych, dyscyplina

medycyna; doktor habilitowany nauk medycznych, dyscyplina medycyna; doktor nauk o zdrowiu; doktor habilitowany nauk o zdrowiu.

Jak wynika z przedstawionej w trakcie wizytacji dokumentacji, podczas rekrutacji w roku akademickim 2013/2014 na studia na WNoZ w trybie stacjonarnym przyjęto 5 osób (na 7 złożonych wniosków). Nie było osób ubiegających się o studia doktoranckie w trybie niestacjonarnym. Nie odnotowano odwołań. Kryteria i zasady rekrutacji oraz terminy postępowania rekrutacyjnego podawane są do publicznej wiadomości odpowiednio wcześniej na stronie internetowej Uczelni. Warunki i tryb rekrutacji w roku akademickim 2013/2014 określono w Uchwale nr 16/2013 Senatu UM w Poznaniu z dnia 27.02.2013r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na 4-letnie stacjonarne i niestacjonarne studia doktoranckie w roku akademickim 2013/2014 na Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Natomiast warunki rekrutacji w roku akademickim 2014/2015 określa Uchwała Senatu nr 23/2014 z dn. 26.03.2014r. Przyjęcie kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne odbywa się na podstawie liczby punktów uzyskanych podczas ustnego egzaminu kwalifikacyjnego, obejmującego wybraną dyscyplinę naukową i język obcy, przeprowadzanego przez wydziałową komisję kwalifikacyjną. W postępowaniu rekrutacyjnym uwzględnia się także średnią ocen ze studiów oraz dodatkowe osiągnięcia, np. publikacje, doniesienia zjazdowe, nagrody zdobyte na konferencjach, inne wyróżnienia. Na chwilę obecną przedstawiciel doktorantów nie uczestniczy w posiedzeniach ww. komisji. W trakcie spotkania z doktorantami nie zgłoszono uwag dotyczących procedury rekrutacyjnej. Należy jednak zauważyć, że z formalnego punktu widzenia, rekrutacja przeprowadzona przez komisję rekrutacyjną na I rok wydziałowych studiów doktoranckich w roku akademickim 2013/2014 odbyła się przed ich utworzeniem na WNoZ.

Obecnie na studiach III stopnia kształcą się ogółem 20 doktorantów (17 osób - studia stacjonarne, 3 osoby - studia niestacjonarne; w tym 2 osoby mają przedłużone studia), przy czym na I roku wydziałowych studiów doktoranckich kształcą się 3 osoby. Ponadto, 17 osób, które rozpoczęły kształcenie w ramach studiów doktoranckich ogólnouczelnianych realizuje program tych studiów w katedrach/zakładach WNoZ. Jeden opiekun naukowy/promotor może nadzorować pracę maks. 2 doktorantów, co umożliwi poświęcenie odpowiedniej ilości czasu dla każdej osoby.

Podczas wizytacji na WNoZ UM w Poznaniu ustalono, że program oraz efekty kształcenia na studiach doktoranckich, jednakowe dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, zostały uchwalone i zatwierdzone przez Radę Wydziału WNoZ na mocy Uchwał: nr 274/2013 oraz nr 275/2013 w dn. 23.09.2013r. Program studiów realizowanych na WNoZ, opracowany dla doktorantów, którzy rozpoczęli kształcenie w roku akademickim 2013/2014, obejmuje zajęcia obowiązkowe, fakultatywne i praktyki zawodowe (45 godz. w przypadku doktorantów I roku oraz 90 godz.- w przypadku doktorantów II-IV roku), za które można uzyskać 45 pkt. ECTS. Należy zauważyć, że wszyscy doktoranci Uczelni, niezależnie od wydziału, na którym odbywają studia III stopnia, realizują zasadniczo ten sam program studiów. Indywidualizacja oparta jest jedynie o *Seminaria doktoranckie* (I-IV rok) i *Metodologię badań naukowych* (I rok), prowadzonych przez opiekuna naukowego/promotora, poruszających tematykę właściwą obszarowi prowadzonych badań, w tym metodologię oraz o odbywane corocznie zajęcia dydaktyczne ze studentami. W trakcie rozmowy z przedstawicielami doktorantów WNoZ ustalono jednak, iż zajęcia oferowane przez Uczelnię, a tym samym przez Wydział, odpowiadają zainteresowaniom naukowym doktorantów; nie zgłoszono żadnych zastrzeżeń w tym aspekcie. Jedyną kwestią podnoszoną w trakcie spotkania z przedstawicielami społeczności doktoranckiej była sugestia dotycząca wprowadzenia do obowiązkowego programu studiów zajęć z

języków obcych (doktoranci uważają, że takie zajęcia ułatwiłyby im pracę naukowo-badawczą); z taką też propozycją doktoranci planują wystąpić do Władz WNoZ.

Mając na uwadze fakt, iż wydziałowe studia doktoranckie uruchomiono w roku akademickim 2013/2014, pełna i jednoznaczna ocena zapewnienia przez Wydział uzyskania efektów kształcenia właściwych dla obszaru badawczego, którego dotyczą oraz umożliwienia uzyskania stopnia naukowego doktora, będzie dopiero możliwa po zakończeniu pełnego 4-letniego cyklu kształcenia na wydziałowych studiach doktoranckich. Jednak wstępna analiza programu studiów oraz zdefiniowanych efektów kształcenia pozwala stwierdzić z dużym prawdopodobieństwem, że realizacja programu tych studiów przygotuje doktoranta do pracy o charakterze badawczym i umożliwi osiągnięcie efektów kształcenia zawartych w §5 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 01.07.2013r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie kształcenia na studiach doktoranckich w uczelniach i jednostkach naukowych*. Uwagę zwraca natomiast fakt, iż w programie studiów III stopnia, obowiązującym doktorantów, którzy rozpoczęli kształcenie w roku akademickim 2013/2014, nie uwzględniono zajęć, podczas których uczestnicy tych studiów mogą osiągnąć niektóre z założonych efektów kształcenia w zakresie umiejętności, ujętych w *Efektach kształcenia na studiach doktoranckich Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu obowiązujących od roku akademickiego 2013/2014*, tj: „U5- potrafi ubiegać się o przyznanie środków finansowych na prowadzenie badań naukowych” oraz „U6- potrafi napisać publikację naukową”. Warto zaznaczyć, że częściowych zmian dokonano w programie studiów III stopnia dla doktorantów rozpoczynających kształcenie w roku akademickim 2014/2015- wprowadzając na I roku do harmonogramu zajęć seminarium fakultatywne - *Jak napisać wniosek o finansowanie projektu badawczego*, którym przypisano efekt U5. Natomiast efektu U6 nadal nie przypisano żadnemu przedmiotowi. Pozytywną zmianą w ww. programie jest poszerzenie oferty zajęć fakultatywnych o inne przedmioty, np: *Emisja głosu, Etyczne i prawne aspekty badań na zwierzętach*.

Dzięki udziałowi doktorantów w działalności naukowej katedr/zakładów, a także *Seminariom doktoranckim* (I-IV rok) i *Metodologii badań naukowych* (I rok) prowadzonych przez opiekuna naukowego/promotora oraz wykładów i seminariów z *Metodologii badań naukowych* (II rok) uczestnicy studiów III stopnia zdobywają zaawansowaną wiedzę właściwą obszarowi prowadzonych badań oraz nabywają umiejętności ich prowadzenia. Z etyczno-filozoficznymi oraz prawnymi aspektami pracy naukowo-badawczej doktoranci zapoznają się w trakcie zajęć z *Filozofii* (I rok), *Etyki badań naukowych* (III rok) i *Prawa medycznego* (III rok). Niezbędną wiedzę, umiejętności i kompetencje związane z samodzielną pracą naukową uczestnicy studiów III stopnia mogą również uzyskać podczas zajęć fakultatywnych- *Przedsiębiorczość oparta na wiedzy* (I rok). Dzięki zajęciom z *Biostatystyki* (II rok) uczą się samodzielnego opracowania danych uzyskanych podczas realizacji projektów badawczych. Doktoranci mogą poszerzyć swoją wiedzę również w trakcie zajęć fakultatywnych: *Niepłodność jako problem XXI wieku* lub *Przydatność badań laboratoryjnych w diagnostyce chorób cywilizacyjnych* (I rok). Na zajęciach z *Podstaw informacji naukowej* (I rok) nabywają umiejętności korzystania z medycznych baz danych i selekcji zebranych materiałów. Zarówno w trakcie ćwiczeń *Wprowadzenie do dydaktyki* (I rok), jak i zajęć fakultatywnych - *Nowoczesne techniki dydaktyczne* (II rok) uczestnicy studiów III stopnia uzyskują wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne do prowadzenia zajęć ze studentami, w tym także w zakresie nowoczesnych metod prowadzenia zajęć. Ponadto odbywając *Dydaktykę* na każdym roku studiów, uczą się efektywnego przekazywania wiedzy, pracy w zespole, a także formułowania pytań sprawdzających, testów i ich oceniania. Należy podkreślić, że prowadzona przez doktorantów dydaktyka jest zgodna z ich zainteresowaniami naukowymi. Doktoranci zatrudnieni w charakterze nauczyciela akademickiego

są zwolnieni z odbywania praktyk w formie prowadzenia zajęć dydaktycznych, co jest zgodne z § 6.2 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 01.07.2013r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie kształcenia na studiach doktoranckich w uczelniach i jednostkach naukowych*. Uczestnicy studiów III stopnia uzyskują pomoc od opiekuna naukowego/promotora lub kierownika jednostki w przygotowaniu materiałów niezbędnych do samodzielnego przeprowadzenia zajęć dydaktycznych. Ponadto istnieje możliwość realizowania dydaktyki ze studentami anglojęzycznymi (i doskonalenia posługiwania się specjalistycznym językiem obcym), na zasadzie dodatkowych umów. Również w przypadku wypracowania godzin ponadwymiarowych, wypłacane jest należne wynagrodzenie. Program studiów III stopnia obejmuje także zajęcia z *Historii medycyny* (II rok).

W trakcie wizytacji jednostki ustalono, że WNoZ stwarza doktorantom możliwości prowadzenia samodzielnego badań naukowych, publikowania ich wyników oraz wyjazdów na konferencje i staże. Podczas rozmowy z przedstawicielami społeczności doktoranckiej, uczestnicy studiów III stopnia podkreślali, że informacje na temat konferencji, staży i możliwości realizowania projektów badawczych są łatwo dostępne; można je znaleźć na stronie internetowej Uczelni, otrzymać drogą mailową od pracowników Działu Współpracy Międzynarodowej, Działu Badań Naukowych UM lub od opiekunów naukowych/promotorów i kierowników jednostek, w których odbywają studia doktoranckie. Ponadto doktoranci mogą uczestniczyć w ogólnouczelnianych warsztatach przygotowujących do samodzielnego aplikowania o finansowanie projektów badawczych z NCN, NCBiR.

Jak wynika z dokumentacji przedstawionej podczas wizytacji, uczestnicy studiów III stopnia, realizujący program tych studiów w katedrach/zakładach WNoZ byli głównymi wykonawcami lub współwykonawcami 8 projektów badawczych finansowanych z różnych źródeł, m.in. grantów MNiSW, NCBiR, NCN. Ponadto doktorant WNoZ był wykonawcą dwóch grantów międzynarodowych, realizowanych we współpracy z Fachhochschule Frankfurt/Main i Uniwersytetem w Bremen oraz Domem Konferencji w Wannsee. Należy zauważyć, że jeden z uczestników studiów doktoranckich jest współtwórcą patentu zarejestrowanego w 2012r. „*Bimetalic gold nanoparticles- the method of their synthesis and application*”.

Doktoranci Wydziału mają możliwość korzystania z porad Poznańskiego Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości (PAIP), który tworzy w Wielkopolsce model wsparcia innowacyjnych pomysłów studentów i doktorantów tj. Studenckie Centrum Innowacji i Transferu Technologii (SCITT), koncentrujące się na pomocy w komercjalizacji działalności naukowej poprzez darmowe szkolenia, pomoc w nawiązaniu współpracy z przedsiębiorcami, wsparcie finansowe (Vouchery Innowacji- 15tys. zł dla najlepszych projektów).

W przygotowywaniu publikacji doktoranci otrzymują niezbędne wsparcie od swoich opiekunów naukowych/promotorów. Jak wynika z przedstawionej dokumentacji w latach 2011-2013 uczestnicy ogólnouczelnianych studiów III stopnia, realizowanych w katedrach/zakładach WNoZ, byli autorami lub współautorami 18 prac naukowych opublikowanych w czasopismach posiadających współczynnik wpływu IF- o łącznej punktacji 14,788 IF, 26 publikacji w czasopismach nieposiadających IF- o łącznej punktacji 74 MNiSW, 8 rozdziałów w monografiach naukowych oraz 6 doniesień na konferencjach międzynarodowych, opublikowanych w recenzowanych materiałach zjazdowych. Ponadto w latach 2011-2014 doktoranci prezentowali wyniki swoich badań na licznych konferencjach krajowych (42 prace) oraz międzynarodowych (23 prace), m.in. w Krakowie, Wrocławiu, Łodzi, Zakopanem, Warszawie, Bydgoszczy oraz Włoszech, Wielkiej Brytanii, USA, Niemczech. Doktoranci

WNoZ mogą uczestniczyć w wykładach profesorów zaproszonych z innych uczelni, w tym też z ośrodków zagranicznych.

Uczestnicy studiów III stopnia mogą także skorzystać ze wsparcia finansowego niezbędnego do realizacji projektów badawczych, publikowania, udziału w konferencjach, m.in. z funduszy na badania statutowe, środków przeznaczonych na zadania służące rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich, z funduszy przeznaczonych dla poszczególnych zakładów/katedr. Mogą również składać wnioski do Dziekana o finansowanie udziału w konferencjach czy publikacjach.

Kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia na studiach doktoranckich to głównie samodzielni pracownicy naukowcy Wydziału (7 profesorów, 3 doktorów habilitowanych), a także 10 doktorów i 9 pozostałych nauczycieli, których dorobek naukowy pokrywa się z tematyką realizowanych zajęć, w tym 3 magistrów, którzy są pracownikami biblioteki. Nauczyciele realizujący program studiów doktoranckich prowadzą zajęcia zgodnie ze swoim dorobkiem naukowym oraz posiadanymi specjalizacjami. Cele i efekty kształcenia są możliwe do osiągnięcia. Również opiekunowie/promotorzy są wysoko wykwalifikowaną kadrą, a zakres tematów rozpraw pokrywa się z tematyką zainteresowań naukowych. Z WNoZ promotorami jest 11 profesorów (10 zatrudnionych w podstawowym miejscu pracy, a dla jednego WNoZ jest dodatkowym miejscem pracy), 5 doktorów habilitowanych nauk medycznych i 1 dr hab. nauk hum.

Studia podyplomowe na WNoZ organizowane są w formie studiów niestacjonarnych. Szczegółowe informacje o studiach podyplomowych znajdują się na stronie internetowej Wydziału.

Na WNoZ opracowano obowiązujące wewnętrzne przepisy dotyczące tworzenia i monitorowania programów kształcenia na studiach podyplomowych, które zastały zatwierdzone Uchwałą nr 63/2013 Senatu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 22 maja 2013 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu Studiów Podyplomowych. W tworzeniu studiów podyplomowych biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Studia podyplomowe powoływane są na wniosek jednostki zainteresowanej utworzeniem studiów podyplomowych, która przedkłada Dziekanowi WNoZ wymaganą dokumentację. Tematyka obecnie realizowanych studiów podyplomowych wynika z potrzeb rynku pracy. Jak ustalono w trakcie wizytacji w określaniu zakresu tematyki bierze udział Uczelniane Biuro Karier, a także pracodawcy, którzy zgłaszają swoje potrzeby poprzez bezpośrednie kontakty z pracownikami Wydziału lub z pracownikami Biura Karier. Działalność studiów rozpoczyna się po zatwierdzeniu przez Radę Wydziału Nauk o Zdrowiu i kolejno przez Senat Uniwersytetu Medycznego. Zapotrzebowanie na kontynuowanie studiów podyplomowych o określonej tematyce jest weryfikowane poprzez proces rekrutacji, np. z powodu braku wystarczającej liczby kandydatów obecnie zlikwidowano studia: Podyplomowe Studium Bezpieczeństwo i Higiena Pracy.

Kierownikiem studiów jest Kierownik jednostki WNoZ, w której realizowane są studia podyplomowe. Pełni on nadzór merytoryczny i organizacyjny nad studiami. Za obsługę administracyjną, stworzenie programu studiów i planu odpowiedzialna jest jednostka zainteresowana utworzeniem nowych studiów.

Realizowane studia podyplomowe mieszczą się w zakresie obszaru kształcenia prowadzonego w WNoZ. Programy obecnie prowadzonych studiów podyplomowych zapewniają przyrost kompetencji osób uczestniczących.

Szczegółowe efekty kształcenia są zgodne z celami, które zostały określone dla poszczególnych Studiów. Podczas zapoznawania się z dokumentacją Studiów stwierdzono, że w nazwie szczegółowych efektów kształcenia na Podyplomowym Studium „Zaburzenia w rozwoju dziecka i możliwości interwencji” wkraść się błąd, gdyż napisano nazwę: „Symbole efektów kształcenia (K) dla Gerontologii”, co wymaga korekty.

W rozmowach bezpośrednich w czasie spotkania Zespołu Oceniającego z interesariuszami zewnętrznymi uzyskano pozytywną opinię o nabywaniu nowych umiejętności przez słuchaczy dzięki realizacji kształcenia podyplomowego przez Jednostki WNoZ.

Obecnie na WNoZ realizowane są następujące studia podyplomowe: Podyplomowe Studium Arteterapii, Podyplomowe Studium Przygotowania Pedagogicznego w Zakresie Dydaktyki Medycznej, Podyplomowe Studium Gerontologia i Opieka nad Osobami Starszymi, Podyplomowe Studium Zarządzania w Opiece Zdrowotnej, Podyplomowe Studium Zaburzenia w Rozwoju Dziecka i Możliwości Interwencji, Podyplomowe Studium Terapia Manualna, Podyplomowe Studia Koderów i Klasyfikacji Medycznych.

Oferta studiów podyplomowych jest więc bardzo bogata i zasługuje na pozytywną ocenę.

Kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia na studiach podyplomowych WNoZ w pełni gwarantuje wysoką jakość kształcenia oraz realizację zakładanych efektów kształcenia, co zostało szczegółowo zweryfikowane przez Zespół Oceniający w czasie wizytacji akredytacyjnej.

Na poszczególnych studiach podyplomowych kadre stanowią:

- Podyplomowe Studium Arteterapii: kadre stanowią nauczyciele akademicy posiadający doświadczenie naukowo-dydaktyczne z zakresu: pedagogiki, arteterapii, pediatrii, logopedii, psychologii, socjologii oraz w ramach porozumienia specjaliści z Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu.
- Podyplomowe Studium Gerontologia i opieka nad osobami starszymi realizuje treści powiązane z gerontologią, które znajdują się w programach kształcenia różnych kierunków studiów. Gerontologia powiązana jest zarówno opieką zdrowotną (czyli z kierunkiem Lekarskim, Pielęgniarstwa, Fizjoterapii, Terapii Zajęciowej i Zdrowia Publicznego), jak i pomocą społeczną (czyli z kierunkiem Socjologii, Pracy Socjalnej, Psychologii, Psychologii Klinicznej). Stworzony wielodyscyplinarny zespół dydaktyczny jest gwarancją prowadzenia zajęć w sposób profesjonalny. W skład kadry wchodzi profesorowie, docenci, doktorzy i magistrowie, którzy oprócz posiadanej wiedzy mają przygotowanie praktyczne w ww. zakresie.
- Podyplomowe Studia Koderów i Klasyfikacji Medycznych: kadre dydaktyczną stanowią osoby posiadające wiedzę i wieloletnie przygotowanie praktyczne w ww. zakresie.
- Podyplomowe Studium Terapia manualna: kadre dydaktyczną stanowią głównie fizjoterapeuci, którzy ukończyli szkoły Osteopatii i mają certyfikaty międzynarodowych kursów takich jak: FDM - Fascial Dystortion Model, terapia metodą Vojty, Anatomii palpacyjnej, Manipulacji powięzi Julie Ann Day, Lorenzo Copetti. Koncepcji Kaltenborna-Evjentha OMT, Zintegrowanych technik tkanek miękkich

Ed Wilson, Międzynarodowego Terapeuty OM Cyriax, Uwierzytelnionego Międzynarodowego Terapeuty OMT, Koncepcji Kaltenborn –Evjenth, Ortopedycznej Medycyny Manualnej (OMI) w Koncepcji Cyriaxa, Terapeuty PNF. Kadre naukowo-dydaktyczną stanowią także doświadczeni pracownicy Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu będący na stanowisku profesora oraz adiunkta z doktoratem.

- Podyplomowe Studium Przygotowania Pedagogicznego w zakresie Dydaktyki Medycznej: kadre stanowią nauczyciele akademicy posiadający udokumentowane doświadczenie naukowo-dydaktyczne z zakresu: pedagogiki, logopedii, psychologii, socjologii, zdrowia publicznego oraz ratownictwa medycznego.

- Podyplomowe Studium Zaburzenia w rozwoju dziecka i możliwości interwencji: kadre stanowią specjaliści z zakresu neurologii, fizjoterapii, pedagogiki, psychologii, audiologii, posiadający wiedzę praktyczną oraz doświadczenie akademickie.

- Podyplomowe Studium Zarządzanie w opiece zdrowotnej: kadre stanowią nauczyciele akademicy, którzy posiadają doświadczenie w realizacji analogicznego programu na studiach przeddyplomowych, na specjalności zarządzanie w opiece zdrowotnej.

Analizując prawidłowość doboru i liczebność kadry na studiach podyplomowych należy stwierdzić, że są one prawidłowe i umożliwiają uzyskanie zakładanych efektów kształcenia oraz zapewniają dobrą jakość kształcenia. Wykładowcami na studiach podyplomowych WNoZ są doświadczeni nauczyciele akademicy posiadający odpowiedni dorobek naukowy i kompetencje zawodowe.

Sluchacze studiów podyplomowych nie są objęci ankietą dydaktyczną oceny zajęć i oceny nauczyciela.

Podczas wizytacji na WNoZ UM w Poznaniu ustalono, że program kształcenia oraz efekty kształcenia na studiach doktoranckich, uchwalone i zatwierdzone przez Radę WNoZ (Uchwały: nr 274/2013 oraz nr 275/2013 z dn. 23.09.2013r.) zostały opracowane przez Kierownika międzywydziałowych studiów doktoranckich. W ich przygotowaniu nie uczestniczyli interesariusze wewnętrzni - nauczyciele akademicy i doktoranci oraz interesariusze zewnętrzni - pracodawcy. Na chwilę obecną nie funkcjonuje na WNoZ żadna rada/komisja programowa ds. studiów doktoranckich. W trakcie wizytacji nie przedłożono dokumentacji potwierdzającej pozytywną opinię Rady Samorządu Doktorantów, dotyczącą aktualnie obowiązującego programu studiów; natomiast program obowiązujący od roku akademickiego 2014/2015 został pozytywnie zaopiniowany przez przedstawicieli doktorantów (pismo z dn. 19.03.2014r.).

Na studiach podyplomowych interesariusze wewnętrzni – nauczyciele akademicy w pełni uczestniczą w procesie określania efektów kształcenia. Programy przygotowywane są przez pracowników jednostki prowadzącej studia podyplomowe, zatwierdzane na Radzie Wydziału, w skład której wchodzi również studenci i doktoranci.

Zapewnienie efektów kształcenia na studiach podyplomowych zgodnych z wymaganiami organizacji zawodowych i pracodawców realizowane jest poprzez udział partnerów społecznych,

przedsiębiorstw, organizacji reprezentujących samorząd pracowników służby zdrowia w tworzeniu i realizacji programu w/w studiów. Wydział nawiązał współpracę z następującymi interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi: Katedrą i Zakładem Elektroradiologii UMP, Wielkopolskim Centrum Onkologii, Katedrą Pielęgniarstwa UMP, Katedrą i Zakładem Anatomii Prawidłowej UMP, Zakładem Epidemiologii UMP, Politechniką Poznańską, Zakładem Opiekuńczo-Leczniczym Rehabilitacji Medycznej w Poznaniu, Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Iskra" w Poznaniu, Przedszkolem Integracyjnym nr 81 w Poznaniu, Katedrą i Kliniką Medycyny Paliatywnej w Poznaniu, Medycznym Studium Zawodowym w Gnieźnie, Medycznym Studium Zawodowym w Gorzowie Wlkp., Polskim Stowarzyszeniem Choreoterapii, Stowarzyszeniem Muzykoterapeutów Polskich.

Formy współpracy Wydziału z interesariuszami zewnętrznymi są zróżnicowane: prowadzenie wykładów dla słuchaczy, konsultacje w zakresie programu merytorycznego studiów, praktyki słuchaczy. Przykładem współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie szkoleń, kursów specjalistycznych jest np. szkolenie: Specjalista ds. Wdrażania Systemów Zarządzania oraz Standardów Akredytacyjnych CMJ w placówkach ochrony zdrowia realizowane w porozumieniu z Polskim Towarzystwem Nauk o Zdrowiu i TUV Nord Polska.

Studia podyplomowe są przede wszystkim źródłem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przewidzianych przepisami prawa i wymogami organizacji zawodowych i pracodawców umożliwiającymi nabycie odpowiednich uprawnień zawodowych.

W podsumowaniu należy stwierdzić, że udział interesariuszy zewnętrznych jest identyfikowany w zakresie określania efektów kształcenia oraz w trakcie realizacji procesu dydaktycznego. Wydział konsultuje zakładane efekty kształcenia z pracodawcami, organizuje konferencje naukowe, słuchacze studiów podyplomowych piszą prace dyplomowe na zlecenie pracodawców. Program studiów jest optymalizowany w wyniku prowadzonych na bieżąco bezpośrednich konsultacji z zainteresowanymi stronami, a także podczas konferencji tematycznych. Opinie interesariuszy zewnętrznych dotyczące kształcenia na studiach podyplomowych są zbierane przez pracowników Wydziału i Biuro Karier. Działania te mają charakter dobrej praktyki akademickiej, ale nie są usystematyzowane i nie mają charakteru formalnego.

Wydział Nauk o Zdrowiu UM w Poznaniu stosuje system ECTS w odniesieniu do studiów doktoranckich. Program studiów III stopnia, realizowanych na WNoZ, opracowany dla doktorantów którzy rozpoczęli kształcenie w roku akademickim 2013/2014, obejmuje zajęcia obowiązkowe, fakultatywne i praktyki zawodowe (45 godz. w przypadku doktorantów I roku oraz 90 godz.- w przypadku doktorantów II-IV roku), za które można uzyskać 45 pkt. ECTS. Całkowity wymiar punktów ECTS jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 01.07.2013r. *zmieniającym rozporządzenie w sprawie kształcenia na studiach doktoranckich w uczelniach i jednostkach naukowych*. Również oferta tematyczna zajęć fakultatywnych, wymiar godzinowy tych zajęć oraz praktyk dydaktycznych odpowiadają §4 oraz §6 ust. 1 ww. Rozporządzenia. Wątpliwości budzi natomiast przydział punktów ECTS poszczególnym zajęciom (efektom kształcenia). Realizowanym corocznie z opiekunem naukowym/promotorem *Seminariom doktoranckim* oraz odbywanej ze studentami *Dydaktyce* przydzielono po 0 pkt. ECTS. Podobna sytuacja dotyczy *Metodologii badań naukowych* (I rok studiów). Brak przypisanych punktów ECTS świadczyłby o tym, iż uczestnictwo w tych zajęciach oraz zaliczenie ww. przedmiotów, a zatem osiągnięcie przypisanych im

efektów kształcenia nie wymaga od uczestnika studiów III stopnia żadnego nakładu pracy. Z drugiej strony, w przypadku niektórych zajęć, np. z *Filozofii* (I rok), nakład pracy niezbędny do uzyskania zakładanych efektów kształcenia został przeszacowany (1 efekt kształcenia w zakresie wiedzy, 50 godz. wykładów - 11 pkt. ECTS). Należy zaznaczyć, że w harmonogramie zajęć studiów doktoranckich dla doktorantów rozpoczynających kształcenie w roku akademickim 2014/2015 dokonano pewnych korekt, ale nie są one kompletne.

Uwagę zwraca fakt, iż obowiązująca Uchwała nr 148/2012 Senatu UM w Poznaniu z dn. 26.09.2012r. w sprawie uchwalenia Planu i Programu Studiów Doktoranckich na Uniwersytecie Medycznym Karola Marcinkowskiego w Poznaniu w §7 ust. 2 („Łączny wymiar zajęć objętych programem całego toku studiów odpowiada 60 punktom ECTS, w tym 20 punktów ECTS w ramach zajęć fakultatywnych”) oraz §5 ust. 2 pkt. 3 („Warunkiem zaliczenia poszczególnych lat studiów doktoranckich są ponadto- trzeciego roku: zaliczenie 2 przedmiotów ogólnych oraz co najmniej 1 przedmiotu fakultatywnego objętych programem studiów”) nie jest zgodna z harmonogramem zajęć dla doktorantów, którzy rozpoczęli wydziałowe studia III stopnia w roku akademickim 2013/2014. Harmonogram ten przewiduje uzyskanie w trakcie toku studiów 45 pkt ECTS, w tym 10 pkt. ECTS w ramach zajęć fakultatywnych (co jest zgodne z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 01.07.2013r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie kształcenia na studiach doktoranckich w uczelniach i jednostkach naukowych) oraz nie przewiduje fakultetów na III roku studiów.

Na chwilę obecną, nie opracowano sylabusów dla przedmiotów objętych programem na studiach III stopnia.

Studia podyplomowe realizowane na WNoZ trwają 2, 3 lub 4 semestry, mają określony program i cele oraz prawidłowo określone szczegółowe efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Uczestnicy studiów na pierwszych zajęciach otrzymują szczegółowe opisy przedmiotów i opisy efektów kształcenia. Przedmioty realizowane są jako wykłady, seminaria, ćwiczenia. Poszczególnym przedmiotom przypisano formę zajęć i liczbę godzin, prawidłowo przydzielono punkty ECTS, podano formę zaliczenia i osoby prowadzące. Słuchacze studiów podyplomowych realizując zaplanowany program kształcenia mają możliwość uzyskania 60, 68, 90 a nawet 120 punktów ECTS. Przedmiotom realizowanym nie przyporządkowano jednak szczegółowych efektów kształcenia. Brak jest również macierzy efektów kształcenia, co nie pozwala na weryfikację, czy program umożliwi osiągnięcie wszystkich założonych efektów kształcenia.

Efekty kształcenia na studiach doktoranckich podlegają stałej weryfikacji, dokonywanej przez opiekuna naukowego/promotora w bezpośrednim kontakcie z doktorantem oraz poprzez *Roczne sprawozdanie doktoranta*, składane na ręce Kierownika Studiów Doktoranckich wraz z *Opinią opiekuna naukowego/promotora*. Procedura oceny doktorantów jest zawarta w Regulaminie Studiów Doktoranckich (Uchwała nr 149/2012 Senatu UM w Poznaniu z dn. 26.09.2012r. z późn.zm.). Roczne sprawozdanie obejmuje: opis realizacji programu studiów doktoranckich- udziału w zajęciach, w tym odbywanych z opiekunem naukowym /promotorem, wraz z wynikami zaliczeń/egzaminów, potwierdzenie odbytej praktyki dydaktycznej, opis postępów w przygotowaniu rozprawy doktorskiej, wykaz opublikowanych prac naukowych, udziału w zjazdach, konferencjach i projektach badawczych, a także otrzymane nagrody, staże krajowe i zagraniczne, działalność organizacyjną oraz uwagi i opinie opiekuna naukowego/promotora. Opinia opiekuna naukowego/promotora zawiera:

ocenę postępów doktoranta w pracy naukowej, przygotowaniu rozprawy doktorskiej oraz ocenę zaangażowania doktoranta w prowadzenie zajęć dydaktycznych.

Podczas wizytacji ustalono, iż uczestnicy studiów III stopnia mają łatwy dostęp do informacji dotyczących procedur ich oceniania. O sposobie zaliczania doktoranci są informowani na początku zajęć. Niezbędne informacje umieszczane są również na stronie internetowej Uczelni oraz w gablotach, część przesyłana jest także drogą mailową. Stosowany system oceny w opinii doktorantów jest wiarygodny i przejrzysty.

Absolwenci studiów podyplomowych WNoZ otrzymują świadectwa ukończenia tych studiów lub dyplom ukończenia studiów podyplomowych. Osiągnięcie szczegółowych efektów kształcenia weryfikowane jest poprzez zaliczenia, egzaminy, praktyki oraz napisanie pracy dyplomowej. Wydział opracował i opublikował wytyczne dotyczące wymogów jakie powinna spełniać praca. Jednak z uwagi na fakt, że poszczególnym przedmiotom nie przypisano efektów kształcenia, ich weryfikacja budzi wątpliwość.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Programy studiów doktoranckich na WNoZ zostały zatwierdzone przez Radę Wydziału i przygotowane w oparciu o Krajowe Ramy Kwalifikacji. Na chwilę obecną wymagają niewielkich korekt. Wydaję się, że pozwolą zrealizować zakładane efekty kształcenia. Wydział umożliwia swoim doktorantom pracę naukową, publikowanie wyników badań oraz wyjazdy na staże i konferencje naukowe.

2) Wydział prowadzi studia podyplomowe o profilu kształcenia praktycznym. Na pozytywną ocenę zasługuje bogata oferta tych studiów wyrażająca się siedmioma zakresami tematów/studiów podyplomowych. W określaniu tematyki realizowanych studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Studia są prowadzone przez poszczególne jednostki Wydziału. Na wysoką ocenę zasługuje dobór i kompetencje kadry dydaktycznej. Wszystkie realizowane na WNoZ studia podyplomowe mają określony cel, program kształcenia umożliwiający osiągnięcie co najmniej 60 punktów ECTS i szczegółowe efekty kształcenia. Realizowanym przedmiotom nie zostały jednak przyporządkowane szczegółowe efekty kształcenia. Brak jest także narzędzia, które umożliwi sprawdzenie, czy program spełnia wszystkie założenia i zapewnia osiągnięcie założonych efektów kształcenia. Rekomenduje się utworzenie macierzy efektów kształcenia a także weryfikację sylabusów poszczególnych przedmiotów.

3) Doktoranci, nauczyciele akademicy oraz przedstawiciele pracodawców nie uczestniczyli w procesie określania efektów kształcenia na studiach III stopnia. Brak rady/komisji programowej studiów III stopnia. W ustalaniu programów kształcenia na studiach podyplomowych uczestniczą interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni.

4) Wydział posiada programy studiów doktoranckich opracowane z uwzględnieniem punktów ECTS, które wymagają drobnych korekt. Nie opracowano sylabusów do przedmiotów realizowanych na studiach III stopnia. Na studiach podyplomowych prawidłowo oszacowano nakład pracy studenta wyrażający się liczbą punktów ECTS.

5) Procedura oceny doktorantów jest zawarta w Regulaminie Studiów Doktoranckich. Stopień osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na studiach doktoranckich podlega stałej weryfikacji, dokonywanej przez opiekuna naukowego / promotora w bezpośrednim kontakcie z doktorantem

oraz poprzez *Roczne sprawozdanie doktoranta*, składane na ręce Kierownika Studiów Doktoranckich wraz z *Opinią opiekuna naukowego / promotora*.

Osiągnięcie szczegółowych efektów kształcenia na studiach podyplomowych weryfikowane jest poprzez zaliczenia, egzaminy, praktyki oraz napisanie pracy dyplomowej. Wydział opracował i opublikował wytyczne dotyczące wymogów jakie powinna spełniać praca. Jednak z uwagi na fakt, że poszczególnym przedmiotom nie przypisano efektów kształcenia, ich weryfikacja budzi wątpliwość.

4. Zasoby kadrowe, materialne i finansowe posiadane przez jednostkę dla realizacji zakładanych celów strategicznych i osiągnięcia efektów kształcenia

Na WNoZ zatrudnionych jest łącznie 321 nauczycieli akademickich (spośród 1395 zatrudnionych w Uczelni), w tym wśród 224 zatrudnionych w Wydziale jako podstawowym miejscu pracy jest 14 profesorów, 32 doktorów habilitowanych, 116 doktorów. Wydział jest dodatkowym miejscem pracy dla 97 osób w tym dla 3 profesorów, 7 doktorów habilitowanych i 26 doktorów. Oceniając strukturę zatrudnienia w porównaniu z 2009 rokiem można stwierdzić, że utrzymuje się stała wysoka liczba profesorów, zwiększyła się liczba pracowników ze stopniem doktora habilitowanego i doktora. Świadczy to o wykorzystaniu przez nauczycieli akademickich możliwości podnoszenia swoich kwalifikacji. Kadra Wydziału jest stabilna, dla zdecydowanej większości pracowników Wydział jest podstawowym miejscem pracy.

Ważnym elementem polityki kadrowej prowadzonej na Wydziale jest uzyskiwanie przez nauczycieli akademickich stopni doktora, co umożliwia wymianę kadry dydaktycznej. W ostatnich 5 latach na WNoZ w dziedzinie Nauki Medycznej, dyscyplina Medycyna uzyskało stopień doktora 70 osób, a w dziedzinie i dyscyplinie Nauki o Zdrowiu – 48 osób (średnio 20 zamkniętych przewodów doktorskich rocznie; w roku 2011 – 31 oraz w roku 2012 - 28 stopni doktora). Stopień doktora habilitowanego w tym okresie uzyskało 12 osób, w tym 8 w dziedzinie Nauki Medycznej, dyscyplina Medycyna, a 4 w dziedzinie Nauki o Zdrowiu. Na wniosek Wydziału 6 osób uzyskało tytuł naukowy profesora. Dodatkowo 1 osoba uzyskała stopień doktora nauk humanistycznych poza WNoZ. Na Wydziale bardzo dobrze promowany jest rozwój młodych naukowców. Opiekun naukowy/promotor może sprawować opiekę nad 2 doktorantami, co sprzyja zaangażowaniu większej liczby nauczycieli w działalność naukową, a tym samym ułatwia uzyskiwanie stopni naukowych i rozwój naukowy nie tylko doktorantów.

Liczba zatrudnionych pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych jest adekwatna dla realizacji dydaktyki na Wydziale. Struktura zatrudnienia, kwalifikacje i różnorodne specjalizacje i kompetencje zawodowe w pełni pokrywają potrzeby wynikające z prowadzonego kształcenia. Spełnione są również wymogi dotyczące minimum kadrowego.

Przyjęcia do pracy odbywają się w drodze konkursu.

Na Wydziale w zakresie oceny nauczycieli akademickich i pracowników niebędących nauczycielami akademickimi obowiązują procedury zatwierdzone odpowiednimi uchwałami Senatu Uczelni.

- Uchwała nr 103/2012 Senatu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 27 czerwca 2012 roku w sprawie zaopiniowania wniosków o Nagrodę im. Władysława Biegańskiego za wybitne osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze w Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
- Uchwała nr 208/2011 Senatu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 28 grudnia 2011 roku w sprawie zatwierdzenia karty kwalifikacyjnej asystenta, adiunkta i karty kwalifikacyjnej wykładowcy, starszego wykładowcy, lektora, instruktora
- Uchwała nr 151/2010 Senatu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 30 listopada 2010 roku w sprawie zmiany uchwały nr 4/2009 Senatu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 28 stycznia 2009 roku w sprawie uchwalenia zalecanych kryteriów wszczęcia procedur uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego i tytułu naukowego profesora oraz stanowiska profesora nadzwyczajnego (UM) i profesora zwyczajnego, zmienionej uchwałą nr 137/2010 z dnia 27 października 2010 roku
- Uchwała nr 137/2010 Senatu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 27 października 2010 roku w sprawie zmiany uchwały nr 4/2009 Senatu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 28 stycznia 2009 roku w sprawie uchwalenia zalecanych kryteriów wszczęcia procedur uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego i tytułu naukowego profesora oraz stanowiska profesora nadzwyczajnego (UM) i profesora zwyczajnego
- Uchwała nr 4/2009 Senatu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 28 stycznia 2009 roku w sprawie uchwalenia zalecanych kryteriów wszczęcia procedur uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego i tytułu naukowego profesora oraz stanowiska profesora nadzwyczajnego (UM) i profesora zwyczajnego.

Dodatkowo obowiązują przejrzyste zasady rozliczania pensum dydaktycznego nauczycieli akademickich dzięki wdrożonemu od 2010 r. systemowi komputerowemu „Akademicki Program Analizy Pensum (APAP) i English Analysis Pensum (ENAP)” – jest to istotny element doskonalenia procesu kształcenia.

Realizacja tych uchwał i zarządzeń pozwala na bieżącą weryfikację działalności naukowej oraz dydaktycznej pracowników.

Na Wydziale prowadzona jest bieżąca ocena kadry naukowo-dydaktycznej, co zostało opisane w pkt. 2.

Atutem Wydziału są pracownicy, reprezentujący dyscypliny naukowe zgodne z obszarem/obszarami nauki prowadzonych kierunków studiów. Kryteria doboru kadry stanowiącej minimum kadrowe, są zgodne z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U.2014, poz. 131). Pracownicy, którzy podpisali oświadczenie upoważniające do zaliczenia pracownika do minimum kadrowego realizują na danym kierunku znaczną część obciążenia dydaktycznego. Na kierunkach praktycznych pracownicy stanowiący minimum kadrowe posiadają nie tylko dorobek naukowy zgodny z realizowanymi przedmiotami, ale również doświadczenie

zawodowe wynikające z praktyki zawodowej, w większości przypadków potwierdzone uzyskanymi specjalizacjami.

Zapewnieniu i monitorowaniu jakości kadry dydaktycznej służy przede wszystkim wewnętrzny system oceny nauczycieli akademickich, składający się z okresowej oceny pracowników akademickich, hospitacji zajęć i ankiet studenckich. Obok hospitacji i ankietowania zajęć, jako narzędzia weryfikacji kwalifikacji kadry do prowadzenia poszczególnych przedmiotów, uwzględnia się reprezentowane przez danego pracownika specjalności naukowe i profil jego dorobku naukowego. Okresową ocenę działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej pracowników przeprowadza Komisja ds. Oceny Nauczycieli Akademickich. Po ostatniej nowelizacji ustawy o szkolnictwie wyższym, od 1 października 2011 r., ocena przeprowadzana jest nie rzadziej niż co 2 lata.

Przyjęta procedura przewiduje możliwość przeprowadzenia weryfikacji poza terminami wskazanymi w ustawie, na wniosek Kierownika Katedry lub Zakładu skierowany do Dziekana. Dokumentem służącym do oceny jest karta okresowej oceny pracowników, w której uwzględniono stały zestaw kryteriów, jednakowych dla wszystkich pracowników, zatrudnionych na danym stanowisku. W odniesieniu do pracowników naukowo-dydaktycznych uwzględniane są trzy oceny częściowe, będące wynikiem oceny dorobku naukowego, pracy dydaktycznej oraz pracy organizacyjnej. W przypadku nauczycieli akademickich zatrudnionych na etatach dydaktycznych, ocenie nie podlega działalność naukowa. Uwagi dotyczące procesu oceny pracowników zawarto w pkt. 2.

Dla pracowników wyróżniających się przyznawane są nagrody rektorskie za szczególne osiągnięcia naukowe lub dydaktyczne. Nagrody są przyznawane również z inicjatywy studentów („*Amicus Studentorum*”). Natomiast w odniesieniu do nauczycieli akademickich krytycznie ocenianych przez studentów, przeprowadzane są rozmowy przez Kierowników Katedr i Zakładów. Ocena nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora, zatrudnionych na podstawie mianowania, dokonywana jest co cztery lata. Przyjęte w latach 2009-2012 zasady i kryteria oceny, a także tryb przeglądu nauczycieli akademickich służą zarówno ocenianym pracownikom, motywując ich do lepszej pracy, jak i doskonaleniu polityki kadrowej. Informacje uzyskane w ramach przeglądu umożliwiają podjęcie działań, na rzecz zapewnienia prawidłowego rozwoju najbardziej uzdolnionych i twórczych pracowników naukowych.

Zajęcia dydaktyczne oraz praca naukowa na Wydziale Nauk o Zdrowiu prowadzone są w 18 podstawowych jednostkach nazywanych katedrami, 11 zakładach, 5 klinikach oraz 14 pracowniach. Wydział Nauk o Zdrowiu korzysta z bazy lokalowej pozostającej do dyspozycji całej Uczelni - sale dydaktyczne objęte są centralnym planowaniem, wyznaczone są osoby sprawujące administracyjny nadzór nad salami dydaktycznymi. Sale wyposażone są w nowoczesny sprzęt multimedialny, na zapleczu sal dydaktycznych znajdują się dodatkowe rzutniki.

Bazę naukową doktorantów stanowią pracownie poszczególnych katedr Wydziału, miejsce zatrudnienia promotorów lub opiekunów naukowych doktorantów. Posiadane wyposażenie i aparatura są odpowiednie dla prowadzonego na Wydziale profilu badań, a wykorzystanie gwarantuje wykonanie prac doktorskich na wysokim poziomie naukowym i stwarza możliwość opublikowania uzyskanych wyników badań w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym. Doktoranci mogą korzystać z całej infrastruktury Wydziału i Uczelni.

Najważniejszą i najbardziej reprezentatywną aparaturę naukowo-badawczą będącą na stanie jednostek Wydziału Nauk o Zdrowiu stanowią: mikroskop konfokalny LSM 510 i LSM 780, mikroskop elektronowy JAM 100S, cytometr przepływowy FacsCalibur BD i CyFlow® Space, LightCycler 2.0 - RealTime PCR, mikrodysektor ultradźwiękowy, komputerowy systemem analizy ruchu, termocyklery z gradientem temperatury i wieżą do PCR in situ, ultrawirówka, czytnik Elisa, licznik cząstek model Z2, Coulter Counter, licznik scyntylacyjny Wallac Trilux, stadiometr, miernik impedancji firmy HIOKI, aparat do badań neurofizjologicznych Viking Quest

Ważnym elementem bazy dydaktycznej jest biblioteka.

System biblioteczno-informacyjny Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu składa się z Biblioteki Głównej z lokalizacją nowoczesnym Centrum Informacji Naukowej oraz Bibliotek Wydziałowych w tym Biblioteki WNoZ mającej siedzibę w budynku dziekanatu przy ul. Smoluchowskiego 11. Stan księgozbioru Biblioteki Głównej na dzień 31 grudnia 2013 roku przedstawia się następująco: wydawnictwa zwarte – 277 089, wydawnictwa periodyczne (czasopisma) – 57 863, zbiory specjalne ogółem – 9 780 (w tym maszynopisy dysertacji – 7 976, starodruki – 491, filmy – 585, CD-ROM – 480, inne – 246). Liczba prenumerowanych czasopism polskich – 236, czasopism zagranicznych – 2080, liczba czasopism w prenumeracie elektronicznej – 16 193. Księgozbiór w Bibliotece UMP opracowywany jest w systemie HORIZON w komputerowym formacie USMARC z wykorzystaniem kartotek wzorcowych. Do charakterystyki rzeczowej stosowany jest język haseł przedmiotowych MeSH (Medical Subject Headings). Czytelnia Ogólna jest czynna od godz. 8.00 do 24.00 (w soboty i niedziele od 9.00 do 24.00), czytelnia Multimedialna od godz. 8.00 do 22.00. Elektroniczny serwis informacyjny Biblioteki na serwerze WWW jest dostępny bez ograniczeń czasowych. Zapleczem dostępnym dla studentów są czytelnie i miejsca nauki: czytelnia ogólna – 95 miejsc dla użytkowników, w której dostępny jest 40 tysięczny podręczny księgozbiór dydaktyczny, czytelnia czasopism – 40 miejsc dla użytkowników, czytelnia multimedialna - 54 stanowiska komputerowe, 3 jednoosobowe gabinety pracy naukowej, 34 wolnostojące stanowiska komputerowe, 30 miejsc przy stolikach i na fotelach rekreacyjnych, sala dydaktyczna (wykładowa) dla 100 osób, sala seminaryjna dla 24 osób, wyposażona w 12 komputerów, dwa 12-osobowe pokoje pracy zbiorowej dla studentów, stanowisko informacji ogólnej oraz punkt zleceń na usługi. W holu sąsiadującym z Wypożyczalnią znajdują się 4 terminale z dostępem do komputerowego katalogu Biblioteki w systemie HORIZON. W Bibliotece Wydziału Nauk o Zdrowiu znajduje się 30 miejsc do dyspozycji czytelników, w tym 10 stanowisk komputerowych zintegrowanych poprzez sieć internetową z Biblioteką Główną, z możliwością korzystania z bibliograficznych baz danych , także czasopism on-line, podręczników w wersji elektronicznej i innych zasobów elektronicznych.

W Bibliotece prowadzone są szkolenia studentów pierwszego roku z przysposobienia bibliotecznego, które mają na celu zapoznanie studentów polskich i anglojęzycznych z zakresem działalności BG. Ponadto Oddział Informacji Naukowej prowadzi zajęcia dydaktyczne z podstaw informacji naukowej dla słuchaczy studiów doktoranckich oraz studiów podyplomowych.

W większości budynków dydaktycznych Wydziału działa bezprzewodowa sieć internetowa *Eduroam* dostępna dla wszystkich studentów.

Wszyscy pracownicy i studenci Wydziału mają dostęp do odnawianej corocznie najnowszej licencji programu statystycznego Statistica, co umożliwia samodzielną analizę wyników badań naukowych.

Na Wydziale prowadzone jest monitorowanie usług bibliotecznych. W czasie wizytacji uzyskano informacje, że pozycje książkowe i czasopisma zakupywane są na wniosek pracowników, studentów lub doktorantów z funduszy Dziekana lub z funduszy Katedr na cele dydaktyczne.

Na terenie Uczelni działają jednostki międzywydziałowe (zarządzenie Rektora UMP (z dnia 14 września 2010 r): Centrum Innowacyjnych Technik Kształcenia, Centrum Symulacji Medycznej. Centrum Innowacyjnych Technik Kształcenia to jednostka ogólnouczelniana Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, która obecnie dysponuje dwoma salami komputerowymi, w których jednorazowo mogą być egzaminowane 134 osoby. Uczelnia wykorzystuje do prowadzenia egzaminowania komputerową platformę OLAT. Jest to platforma darmowa, w pełni tworzona i administrowana przez Uniwersytet w Zurichu.

Elektroniczne egzaminowanie stanowi narzędzie do sprawdzania wiedzy studenta i postępów w nauczaniu, a dzięki zastosowaniu platformy wyniki egzaminu są natychmiast znane studentom i wykładowcy. Obecnie podejmowane są działania, aby proces egzaminowania był możliwy także poza salą egzaminacyjną np. w Zakładach, Katedrach, Klinikach. W Centrum prowadzone są także badania związane z wykorzystaniem e-learningu. Wielu pracowników Wydziału odbyło odpowiednie szkolenie i jest użytkownikami systemu OLAT, samodzielnie tworzy testy i implementuje je do systemu.

Baza lokalowa Wydziału zaspokaja najważniejsze potrzeby w tym zakresie, jednak jej duże rozproszenie i nie najwyższa funkcjonalność nie sprzyjają idealnej organizacji procesu dydaktycznego. W czasie wizytacji bazy potwierdzono dobre wyposażenie w sprzęt służący zarówno do prowadzenia dydaktyki jak i działalności badawczej. Stwierdzono duże zróżnicowanie w zakresie dostosowania bazy lokalowej dla potrzeb dydaktyczno-naukowych wynikających z możliwości, jakie stwarza wyposażenie i kadra. Tak np. Zakład Biologii Komórki posiada bardzo bogate i nowoczesne wyposażenie, wysoko wykwalifikowaną kadre, ale warunki lokalowe są jednak skromne, pomieszczenia są dość ciasne i nie zawsze są w stanie pomieścić grupę ćwiczeniową. Katedra i Zakład Biologii i Ochrony Środowiska stworzyła bardzo nowoczesne zaplecze naukowe (574m.kw.) na terenie nowo oddanego Uniwersyteckiego Centrum Biologii Medycznej (wykorzystano fundusze Unii Europejskiej, Fundusz Rozwoju Regionalnego, umowa UDAPOIS. 13.01-002/08-00). Baza służy badaniom z zakresu ochrony środowiska. Prowadzone tam badania mają charakter naukowo-wdrożeniowy np. badania nad wykorzystaniem sinic do oczyszczania zbiorników z zanieczyszczeń metalami ciężkimi, badania nad zanikającą populacją pszczoły miodnej (opracowano nowoczesną metodę pomiaru żywotności nasienia pszczoł miodnych przy pomocy cytometru przepływowego; osiągnięcie jest ważne z racji konieczności prowadzenia badań nad rosnącą śmiertelnością w populacjach pszczoł miodnych w Europie w ostatnich dziesięcioleciach, co z kolei znajduje swoje odzwierciedlenie w stratach gospodarczych, publikacja w *Therogenology*). Osiągnięciem Wydziału jest modernizacja Pracowni Radiologii Zabiegowej. Klinika Chirurgii Ogólnej i Naczyniowej oraz Angiologii stworzyła najnowocześniejszą w kraju Pracownię Radiologii Zabiegowej – zakupiła najnowocześniejszy aparat zabiegowy, co pozwoliło na wdrożenie nowoczesnych zabiegów i prowadzenie badań naukowych.

Bazę do prowadzenia badań naukowych przez doktorantów oceniono pozytywnie.

W Raporcie Samooceny Wydział informuje, że w planach Władz Uczelni jest budowa kampusu Wydziału Nauk o Zdrowiu, co z pewnością poprawiłoby warunki dla realizacji dydaktyki.

3). Podstawą do funkcjonowania Wydziału jest centralne finansowanie kształcenia studentów oraz badań naukowych. Wydział posiada naukową kategorię B, w rankingu jednostek z tą kategorią Wydział był na bardzo wysokiej pozycji. Wydział w ostatnim pięcioleciu uzyskał finansowanie lub dofinansowanie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Narodowego Centrum Nauki, Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dla realizacji 24 projektów.

Przychody Wydziału z tytułu prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych wynosiły: w roku 2009: 137000,00; w roku 2010: 126040,00; w roku 2011: 478115,00; w roku 2012: 503870,00 zł. Wynagrodzenia brutto (osobowe i bezosobowe) wypłacone pracownikom WNoZ w latach 2009-2012 z tytułu prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych wynosiły: w roku 2009: 103 tys zł; w roku 2010: 173 tys zł; w roku 2011: 175 tys zł i w roku 2012: 244 tys. zł. Nakłady finansowe na infrastrukturę badawczą, zakup, wytworzenie lub modernizację aparatury naukowo-badawczej i oprogramowania służącego do celów badawczych, z wyłączeniem środków finansowych przyznanych na działalność dydaktyczną lub pozyskanych z działalności dydaktycznej wynosiły w Wydziale w roku 2009: 65495,09; w roku 2010: 53008,56; w roku 2011: 410228,64; w roku 2012: 2115988,08 zł. Przychody Wydziału oraz nakłady na infrastrukturę badawczą mają więc tendencję wzrostową.

Wydział realizuje działania w zakresie poprawy infrastruktury badawczej. Obejmują one rozwój infrastruktury badawczej Wydziału na rzecz profilaktyki, wczesnego wykrywania i terapii chorób cywilizacyjnych. Dzięki pozyskanym przez Wydział funduszom wspierającym infrastrukturę badawczą w ramach Funduszu Nauki i Technologii Polskiej, stworzono nowoczesną bazę naukową (Pracownia biologii molekularnej, Pracownia obrazowania komórek i tkanek, Pracownia hodowli komórkowej), która służy wielu jednostkom (współpraca z Uniwersytetem Jagiellońskim w Krakowie, Uniwersytetem Adama Mickiewicza w Poznaniu, Politechniką Wrocławską) w badaniach z zakresu ochrony zdrowia.

Polityka finansowa Wydziału umożliwia realizację zadań dydaktycznych, prowadzenie badań naukowych i sprzyja internacjonalizacji.

W celu utrzymania potencjału badawczego jednostek Wydział Nauk o Zdrowiu składa, w każdym roku kalendarzowym, do Władz Uczelni, wnioski o dotację finansową. Jednostka (Dziekan Wydziału) wnioskuje o przyznanie środków finansowych na działalność statutową np. ubiega się o przyznanie dotacji na utrzymanie potencjału badawczego, przyznanie dotacji na finansowanie kosztów związanych z utrzymaniem specjalnego urządzenia badawczego, przyznanie dotacji na finansowanie działalności polegającej na prowadzeniu badań naukowych lub prac rozwojowych oraz zadań z nimi związanych, służących rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich, przyznanie dotacji na działalność związaną z utrzymaniem i poszerzeniem naukowych baz danych. Wniosek zawiera raport z wykorzystania środków przyznanych w poprzednim roku, syntetyczny opis zrealizowanych zadań badawczych objętych planem zadaniowo-finansowym z roku poprzedzającego rok złożenia wniosku, ze wskazaniem najważniejszych osiągnięć naukowych i zastosowań praktycznych oraz zadań z zakresu działalności upowszechniającej naukę, a także informacje o liczbie osób zatrudnionych (na podstawie stosunku pracy) w jednostce przy prowadzeniu badań naukowych i prac rozwojowych, wykaz planowanych do realizacji zadań badawczych, ujętych w planie zadaniowym jednostki (w tym tytuły rozpraw doktorskich) oraz ich upowszechnienie w formie publikacji w czasopiśmie naukowych o zasięgu krajowym lub

międzynarodowym, wystąpienia na konferencji krajowej lub zagranicznej w zależności od poziomu naukowego uzyskanych wyników.

Stypendium doktoranckie, zgodnie z Zarządzeniem Rektora, może otrzymać doktorant, który terminowo realizuje program studiów doktoranckich i wykazuje się zaangażowaniem w prowadzeniu zajęć dydaktycznych w wymiarze ustalonym dla poszczególnych lat studiów doktoranckich. Pomoc materialna dla doktoranta może być przyznawana w formie: stypendium doktoranckiego; zwiększonego stypendium doktoranckiego – dotyczy to doktorantów znajdujących się w grupie 30% najlepszych doktorantów, którym nie przyznano stypendium doktoranckiego - przyznaje się środki finansowe w wysokości kwoty zwiększenia stypendium, a zwiększenie to staje się stypendium doktoranckim; stypendium dla najlepszych doktorantów – jest przyznawane za dorobek naukowy uzyskany w roku poprzedzającym. Aby uzyskać stypendium doktorant musi zaliczyć wszystkie przedmioty ujęte w programie studiów, wykazać się szczególnym zaangażowaniem w pracy dydaktycznej oraz postępami w przygotowaniu pracy doktorskiej i naukowej; stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych; stypendium ministra za wybitne osiągnięcia; stypendium fundowanego przez otoczenie biznesowe. Uczestnicy studiów doktoranckich mogą się ubiegać o finansowanie swoich badań składając wnioski na konkurs młodych naukowców (do 35 r. ż.).

Na Wydziale realizowane jest także finansowe wsparcie Studenckich Kół Naukowych. Członkowie SKN mogą składać wnioski o finansowanie realizowane w ramach Studenckich Badań Naukowych.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego ⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1. Jednostka prowadzi właściwą politykę kadrową zapewniającą odpowiednią kadre dla realizacji zadań dydaktycznych. Zakres specjalności reprezentowanych przez kadre naukowo-dydaktyczną jest spójny z efektami kształcenia określonymi dla prowadzonych w Wydziale studiów a liczba osób zatrudnionych jest adekwatna do liczby studentów, doktorantów i słuchaczy. Prowadzona polityka kadrowa umożliwia prawidłowy rozwój kwalifikacji naukowych i dydaktycznych pracowników.**
- 2. Infrastruktura dydaktyczna Wydziału zapewnia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Utrudnieniem dla organizacji procesu dydaktycznego jest rozproszone położenie bazy lokalowej. Zespół Oceniający pozytywnie opiniuje przekazaną przez Wydział informację o planach Władz Uczelni dotyczących budowy kampusu Wydziału Nauk o Zdrowiu, co z pewnością poprawiłoby warunki realizacji dydaktyki.**
- 3. Polityka finansowa Wydziału prowadzona jest prawidłowo, zapewnia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia i stabilność rozwoju. Poprzez inwestowanie w infrastrukturę badawczą uwzględnia poprawę warunków dla zintensyfikowania działalności naukowej, która w konsekwencji ma korzystny wpływ na możliwość pozyskiwania środków finansowych m.in. z MNiSW i NCN.**

5. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę

Jednostka prowadzi badania naukowe w obszarach, dziedzinach i dyscyplinach naukowych związanych z oferowanymi studiami, a wyniki tych badań oraz najnowsze osiągnięcia nauki w danym obszarze wykorzystuje w procesie kształcenia. Jednostka stwarza doktorantom warunki do prowadzenia samodzielnych badań naukowych, a studentom umożliwia udział w badaniach przez nią prowadzonych.

W Wydziale Nauk o Zdrowiu 27 jednostek prowadzi działalność naukową w obszarze nauk medycznych (medycyna), nauk o zdrowiu i nauk humanistycznych. Jednostki te są dostępne zarówno dla doktorantów i członków studenckich kół naukowych, którzy mogą korzystać ze specjalistycznej aparatury.

Realizowane są międzynarodowe i krajowe projekty obejmujące prace naukowe i rozwojowe, które w przeważającej części są finansowane lub dofinansowywane ze środków: Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Narodowego Centrum Nauki, Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, łącznie 24 projekty (8 finansowanych z NCN). W ramach innych programów Unii Europejskiej realizowany jest projekt: Równe szanse na zdrowie, działanie na rzecz rozwoju. Trzy projekty finansowane są z innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych. Tematyka realizowanych projektów mieści się w obszarach, dziedzinach i dyscyplinach naukowych związanych z oferowanymi przez Wydział kierunkami studiów. Na szczególną uwagę zasługują pionierskie badania nad wykorzystaniem komórek macierzystych do regeneracji mięśnia sercowego uszkodzonego w następstwie zawału. Badania prowadzone we współpracy z Instytutem Genetyki PAN w Poznaniu mają swoje odbicie w licznych publikacjach i wykładach na konferencjach naukowych. Znaczący jest także rozwój potencjału naukowego Wydziału w zakresie badań nad ochroną środowiska. Przy realizacji badań naukowych i prac rozwojowych zatrudnionych jest 218 pracowników naukowo – dydaktycznych.

Studenci realizowali studia doktoranckie w ramach studium doktoranckiego Uczelni. Od 2012 studia prowadzone są w ramach wydziału Nauk o Zdrowiu. Studenci uczestniczą w projektach badawczych realizowanych przez pracowników naukowo - dydaktycznych wydziału, głównie w badaniach w oddziałach klinicznych wykorzystując jako materiał badawczy grupę leczonych w oddziale pacjentów. W realizacji projektów uczestniczy obecnie 10 studentów studiów doktoranckich, będących członkami już istniejących zespołów badawczych, w których są odpowiedzialni za przeprowadzenie konkretnych zadań badawczych. Jest to dla nich bardzo korzystne, gdyż praca w doświadczonym zespole naukowych jest ważnym elementem procesu kształcenia doktorantów i daje im możliwość uczestniczenia w życiu środowiska naukowego w kraju i za granicą. Badania te są ściśle związane z profilem naukowym jednostki, w której doktorant odbywa studia doktoranckie. W latach 2011-2013 uczestnicy studiów III stopnia byli autorami lub współautorami 18 prac naukowych opublikowanych w czasopiśmie posiadających współczynnik wpływu IF- o łącznej punktacji 14,788 IF, np. w *Polish Journal of Environmental Studies, Theriogenology, Przegląd Menopauzalny, Annals of Agricultural and Environmental Medicine*, 26 publikacji w czasopiśmie nieposiadających IF- o łącznej punktacji 74 MNiSW, np. *Postępy Nauk Medycznych, Nowiny Lekarskie, Pielęgniarstwo Polskie, Dermatologia Praktyczna*, 8 rozdziałów w monografiach naukowych, np. *Dysfunkcje narządów ruchu: Diagnostyka i usprawnienie pacjentów z dysfunkcjami narządów ruchu, Changes in public health pragmatics, Physiotherapy theory and practice* oraz 6 doniesień na konferencjach międzynarodowych, opublikowanych w recenzowanych materiałach zjazdowych, np. *Acta Biochemica*

Polonica, Ortopedia Traumatologia Rehabilitacja, Acta Balneologica. Ponadto w latach 2011-2014 doktoranci prezentowali wyniki swoich badań na licznych konferencjach krajowych (42 prace) oraz międzynarodowych (23 prace), np. „*Tumor markers and therapeutic advances in clinical oncology*” (Firenze, Italy, 2011r.), „*Sarcopenia 2013: where are we now? An update on aetiology, diagnosis and management*” (Londyn, 2013r.), *14th World Lake Conference „Lakes, rivers, groundwater and costal areas: understanding linkages”* (Austin, Texas, USA, 2011r.), *2013 International MASCC/ISOO Symposium* (Berlin, 2013), *VIII Zjazd Polskiego Towarzystwa Badań Bólu* (Zakopane, 2013r.), *II Ogólnopolska Konferencja Dietetyki* (Łódź, 2012r.), *Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Doktorantów Uczelni Medycznych* (Warszawa, 2013r.), *V Ogólnopolska Konferencja Naukowa Człowiek w wieku podeszłym we współczesnym społeczeństwie: Możliwości optymalizacji opieki nad osobami starszymi* (Poznań, 2013r.).

Wykaz publikacji dotyczących prowadzonych badań naukowych jednostki w latach 2009 - 2012 w czasopismach naukowych przedstawia się następująco: 253 publikacje w czasopismach posiadających współczynnik wpływu Impact Factor (IF), znajdujących się w bazie Journal Citation Reports (JCR) i wymienionych w części A wykazu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, o której mowa w § 14 ust. 3 pkt; 4 publikacje w czasopismach znajdujących się w bazie European Reference Index for the Humanities (ERIH) i wymienionych w części C wykazu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, o której mowa w § 14 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia; 737 publikacji w innych czasopismach wymienionych w części B wykazu ministra, o której mowa w § 14 ust. 3 pkt 2; 28 monografii naukowych w języku polskim; 281 redagowanych monografii wieloautorskich oraz monografii redagowanych przez pracowników jednostki; 88 rozdziałów w monografiach naukowych w językach: angielskim, niemieckim, francuskim, hiszpańskim, rosyjskim lub włoskim, 760 rozdziałów w monografiach naukowych w języku polskim.

Publikacje naukowe z udziałem członków kół naukowych: w latach 2009-2013 zostało opublikowanych 37 oryginalnych prac naukowych wykonanych z udziałem studentów Wydziału Nauk o Zdrowiu oraz 135 publikacji z udziałem doktorantów Wydziału Nauk o Zdrowiu.

Publikacja z wysokim IF i dużym znaczeniu klinicznym to cykl publikacji dotyczących unikatowych badań prowadzonych przy współpracy z Division of Epilepsy and Clinical Neurophysiology, Harvard Medical School, obejmujących analizę semiologiczną kilku tysięcy napadów padaczkowych u dzieci, częstości występowania poszczególnych rodzajów napadów padaczkowych w zależności od pory dnia i nocy oraz stanu snu i czuwania. Kolejna, to publikacja będąca efektem przeprowadzonych badań naukowych związanych z wdrożeniem nowej techniki przeszłokórnej walwuloplastyki mitralnej u pacjentów z czynnościową niedomykalnością tej zastawki i zaawansowaną niewydolnością krążenia, umożliwiającą leczenie przyczynowe dysfunkcji zastawki bez konieczności operacji kardiochirurgicznej. Kolejna publikacja, z wysokim IF i o dużym znaczeniu klinicznym, to praca będąca efektem bardzo cennych badań naukowych nad mechanizmami działania tenofoviru.

Poniższe zestawienie przedstawia liczbę publikacji pracowników WNoZz punktacją MN i SW i IF

	Ogólna liczba prac	Całkowita punktacja MNiSW	Całkowity IF
2013	736	4202.000	184.164
2012	929	4069.000	181.938
2011	830	3879.000	186.188

W 2014 na podstawie oceny parametrycznej Wydział Nauk o Zdrowiu otrzymał kategorię naukową B.

Uczelnia posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych - medycyna i dziedzinie nauk o zdrowiu.

Uczelnia w latach 2009-2012 była organizatorem konferencji międzynarodowych (11 konferencji) i krajowych (58 konferencji) z udziałem prelegentów z ośrodków zagranicznych i przedstawicieli jednostek naukowych. Na szczególną uwagę zasługuje organizacja cyklicznej konferencji międzynarodowej: Summer School in Health Promotion; Idea Summer School została wcielona w życie z inicjatywy WNoZ i uczelni z Jyväskylä (Finlandia). Szkoła ma charakter wykładowo-warsztatowy, a jej międzynarodowy i interdyscyplinarny charakter zapewnia wymianę doświadczeń wśród nauczycieli akademickich i studentów. Summer School odgrywa ważną rolę w kształtowaniu modeli prozdrowotnych zachowań, stanowi źródło wymiany doświadczeń i dialogu międzykulturowego pomiędzy studentami i kadrą nauczycielską z różnych krajów i kultur. Studenci studiów doktoranckich uczestniczyli czynnie jako współautorzy/ autorzy przedstawianych prezentacji, plakatów i referatów w konferencjach międzynarodowych - 23 osoby i krajowych - 44 osoby. Tematyka ich wystąpień była ściśle związana z prowadzonymi badaniami naukowymi w Uczelni.

Na Wydziale Nauk o Zdrowiu funkcjonują SKN przy licznych jednostkach organizacyjnych - ogółem w 16 SKN na Wydziale Nauk o Zdrowiu aktywnie działa 265 studentów, co stanowi około 11% wszystkich studentów Wydziału. Liczba aktywnie działających członków w poszczególnych kołach naukowych jest zróżnicowana. Istnieją więc koła naukowe zrzeszające po 7 aktywnych członków, ale i takie skupiające 75 aktywnych członków (SKN Medycyny Ratunkowej). W organizowanych przez poszczególne SKN wykładach otwartych, konferencjach i warsztatach uczestniczą także licznie studenci z Wydziału formalnie nie należący do SKN. Zasięg oddziaływania SKN obejmuje zatem znaczny odsetek studentów Wydziału. Wśród SKN są również takie, które powstały stosunkowo niedawno. Przykładem niech będzie SKN Open Physiotherapy zarejestrowane 2 marca 2014 roku oraz SKN Ratownictwa Pediatricznego funkcjonujące od lutego 2013 roku. Studenci Wydziału Nauk o Zdrowiu działający w SKN biorą udział w konferencjach naukowych organizowanych przez poszczególne jednostki Wydziału, ale także w konferencjach organizowanych przez inne uczelnie. Studenci Wydziału zdobywają na tych konferencjach wyróżnienia i nagrody np. 2 nagroda na 8th International Congress of Young Medical Scientists, 18-20 maj 2007 r. zdobyta przez studentki Studenckiego Koła Naukowego Socjologii Zdrowia i Patologii Społecznych, wyróżnienie w kategorii: Koło Naukowe Roku 2011 oraz I wyróżnienie w kategorii: Projekt Roku (Medycyna w okresie narodowego socjalizmu) zdobyte w ogólnopolskim konkursie organizowanym przez Program StRuNa – Studencki Ruch Naukowy studentów i doktorantów, pod patronatem prof. Barbary Kudryckiej – Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego (w konkursie uczestniczyło 5000 kół naukowych studenckich i doktoranckich).

Studenci mają możliwość rozwoju naukowego i publikacji uczestnicząc np. w działalności Studenckiego Koła Naukowego Etyki i Bioetyki. Działalność naukowa koła służy budowaniu pożądanych postaw i kształtowaniu świadomości etycznej przyszłych przedstawicieli zawodów medycznych, co w kształtowaniu młodych adeptów sztuki lekarskiej, pielęgniarstwa czy specjalistów zdrowia publicznego jest niezwykle istotne i niezbędne. Posumowaniem projektu naukowego studentów i naukowców z Polski i Niemiec pt. „Pielęgniarstwo w okresie narodowego socjalizmu i

dziś”, jest monografia „Pflege im Schatten des Nationalsozialismus. Ausgewahlte probleme und Falle”.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Jednostka prowadzi badania naukowe w obszarach, dziedzinach i dyscyplinach naukowych związanych z oferowanymi studiami, a wyniki tych badań oraz najnowsze osiągnięcia nauki w danym obszarze wykorzystuje w procesie kształcenia. Jednostka stwarza doktorantom warunki do prowadzenia samodzielnych badań naukowych, a studentom umożliwia udział w badaniach przez nią prowadzonych. Wysoki poziom działalności naukowej potwierdzony publikacjami w specjalistycznych czasopismach naukowych obejmuje kierunki prac badawczych. Należy wspomnieć o liczbie realizacji rocznie kilku projektów finansowanych z budżetu krajowego. Doktoranci są angażowani do zespołów badawczych, głównie w ramach macierzystego zakładu / katedry / kliniki.

6. Uczestniczenie jednostki w krajowej i międzynarodowej wymianie studentów, doktorantów, pracowników naukowych i dydaktycznych oraz współpraca z krajowymi i międzynarodowymi instytucjami akademickimi, a także z przedsiębiorstwami i instytucjami

Wydział Nauk o Zdrowiu współpracuje efektywnie z Uniwersytetami głównie w Europie. Współpraca z zagranicznymi ośrodkami odbywa się na różnych płaszczyznach aktywności naukowej i dydaktycznej, której celem jest osiągnięcie określonych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji, zarówno studentów jak i doktorantów, a także rozwój naukowy kadry dydaktycznej. Prowadzona współpraca odbywa się na poziomie finansowanym przez Unię Europejską, jak również poprzez granty międzynarodowe. W ramach tej współpracy w latach 2009-2013 wyjechało na szkolenia i staże naukowe 71 studentów, 8 studentów studiów doktoranckich i 41 pracowników dydaktyczno –naukowych; Uczelnię odwiedziło w tym okresie 56 studentów, 2 studentów studiów doktoranckich i 60 pracowników dydaktyczno –naukowych.

Działania ocenianej jednostki w zakresie zapewnienia udziału studentów w realizacji programów międzynarodowych należy ocenić pozytywnie. Studenci ocenianej jednostki mają możliwość korzystania z programów międzynarodowych i stosunkowo aktywnie z nich korzystają.

W ramach programu wymiany międzynarodowej, studenci Wydziału wyjeżdżać mogą na studia do Danii (Viborg School of Nursing – łącznie 2 miejsca dla kierunków Pielęgniarstwo oraz Położnictwo), Grecji (Technological and Educational Institute of Patras – łącznie 2 miejsca dla kierunku Fizjoterapia), Hiszpanii (Universidad Miguel Hernandez de Elche, Universitat Autònoma de Barcelona, Universidad de Salamanca – łącznie 5 miejsc dla kierunku Fizjoterapia), Łotwy (Riga Stradins University – 1 miejsce dla kierunku Fizjoterapia), Niemiec (Evangelische Fachhochschule Berlin, Fachhochschule Esslingen-Hochschule für Sozialwesen – łącznie 5 miejsc dla kierunków Pielęgniarstwo oraz Zdrowie publiczne) oraz Portugalii (Escola Superior de Enfermagem de Calouste Gulbenkian de Lisboa, Instituto Politécnico do Porto, Instituto Politécnico de Bragança, Instituto Politécnico do Castelo Branco – łącznie 7 miejsc dla kierunków Pielęgniarstwo, Fizjoterapia oraz

Zdrowie publiczne). Ponadto, studenci Fizjoterapii mogą w ramach 2 miejsc wyjechać na praktyki do Universitat Autònoma de Barcelona w Hiszpanii.

Jednocześnie podkreślenia wymaga fakt, że liczba studentów Wydziału uczestniczących w wymianach w ramach programu Erasmus w ostatnich latach utrzymuje się na stałym poziomie. Od roku akademickiego 2009/2010 w wymianie międzynarodowej w ramach LLP – Erasmus wzięło udział 61 studentów ocenianego Wydziału. Liczba studentów zagranicznych, którzy przyjechali kształcić się w ocenianej jednostce w ramach programu LLP – Erasmus roku akademickiego 2009/2010 wynosi 30 osób, co należy również ocenić pozytywnie. Ponadto studenci aktywnie uczestniczą w krótkoterminowych wizytach studyjnych oraz w konferencjach naukowych za granicą (np. seminarium „Medycyna w okresie narodowego socjalizmu i dziś” w której wzięło udział 12 studentów ocenianej Jednostki oraz 15 studentów zagranicznych).

Doktoranci realizujący studia doktoranckie w katedrach/zakładach WNoZ również mają możliwość uczestniczenia w programach międzynarodowych. Jak wynika z przedstawionych materiałów w latach 2010-2014 ośmiu doktorantów wyjechało za granicę w ramach różnego rodzaju projektów takich jak: *Philosophy of Medicine in the Czech Republic, Slovakia and Poland (Visegrad Standard Grant)*; *Medycyna w okresie narodowego socjalizmu i dziś*- Berlin; *Summer Studentship-Laboratorium Biologii Molekularnej MRC*; *Etyczno-prawne problemy wykonywania zawodu pielęgniarki i pielęgniarsza w Polsce i w Niemczech*; *Young Scientists Programme- British Council*; staż naukowy na Uniwersytecie Christiana Albrechta w Kilonii. Ponad to, 2 osoby przyjechały na WNoZ w ramach programu stypendialnego im. Lane'a Kirklanda.

Na podstawie dokumentacji przedłożonej podczas wizytacji ustalono, że 2 uczestników studiów III stopnia bierze udział w międzynarodowym grantie unijnym „Underst Aid” rozpisany na lata 2013-2016, dot. tematyki opieki nad krewnymi z demencją (The Ambient Assisted Living Joint Programme Call 5), realizowanym z ośrodkami naukowymi w Danii i Hiszpanii. Ponad to, jeden z doktorantów był wykonawcą dwóch grantów międzynarodowych, realizowanych we współpracy z Fachhochschule Frankfurt/Main i Uniwersytetem w Bremen oraz Domem Konferencji w Wannsee.

Warto zaznaczyć, że podczas spotkania ze studentami oraz z doktorantami potwierdzono łatwy dostęp do informacji związanych z możliwościami wyjazdów na krajowe i zagraniczne wymiany naukowe za pośrednictwem opiekunów naukowych/promotorów, kierowników jednostek, strony internetowej Uczelni, czy też wiadomości mailowych otrzymywanych od pracowników Działu Współpracy Międzynarodowej lub Działu Badań Naukowych UM.

2). Oceniana Jednostka w wystarczającym stopniu podejmuje działania mające na celu internacjonalizację procesu kształcenia. Współpraca międzynarodowa związana jest głównie z wymianą studentów i pracowników w ramach programu LLP ERASMUS, z uwzględnieniem wpływu wymienionych czynników na proces dydaktyczny, w tym formułowanie i realizację programów kształcenia i jego efektów. Zgodnie z informacją przekazaną przez studentów podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA, w ostatnich latach nawiązano szereg porozumień z uczelniami zagranicznymi, które obejmują swym zakresem między innymi wymianę materiałów naukowych i dydaktycznych, wymianę nauczycieli akademickich, doktorantów i studentów, a także udział w organizowanych konferencjach naukowych i warsztatach. Warto podkreślić, że w zakresie organizacji wymian zagranicznych duże wsparcie wykazują nauczyciele akademicy ocenianej Jednostki, którzy nierzadko wspierają studentów swoimi kontaktami osobistymi za granicą. Ponadto, jak również podkreślili studenci, osoby które chcą wyjechać za granicę mają zorganizowany roczny intensywny bezpłatny kurs językowy (języki: portugalski, włoski, hiszpański), co zasługuje na uznanie.

W przypadku studiów doktoranckich, obecnie obowiązujący program nie przewiduje zajęć z języków obcych. Doktoranci mają jednak możliwość doskonalenia posługiwania się specjalistycznym językiem obcym w trakcie odbywania dydaktyki ze studentami w języku angielskim.

Uczestnicy studiów III stopnia również mogą prezentować wyniki swoich badań na międzynarodowych konferencjach naukowych. Jak wynika z przedstawionej dokumentacji w latach 2011-2014 doktoranci realizujący program studiów w katedrach/zakładach WNoZ zaprezentowali 23 prace m.in. na następujących konferencjach: *39th Meeting of the International Society of Oncology and BioMarkers* (Firenze-Italy, 2011r.), *Sarcopenia 2013: where are we now? An update on aetiology, diagnosis and management* (Londyn, 2013r.), *14th World Lake Conference „Lakes, rivers, groundwater and coastal areas: understanding linkages”* (Austin-Texas-USA, 2011r.), *International MASCC/ISOO Symposium* (Berlin, 2013r.).

Doktoranci mogą uczestniczyć także w corocznym cyklu spotkań dotyczących promocji zdrowia podczas Szkoły Letniej- *Summer School in Health Promotion*. W 2012r. w szkole tej brało udział 2 doktorantów WNoZ. Międzynarodowy i interdyscyplinarny charakter spotkań umożliwia nie tylko zdobycie wiedzy, ale także doskonalenie czynnego posługiwania się językiem angielskim oraz wymianę doświadczeń między uczestnikami. Po zakończeniu kursu istnieje możliwość publikacji prac dotyczących poruszanej tematyki w monografii. Ponadto w latach 2011-2012, 2 doktorantów uczestniczyło w III i IV warsztatach naukowych organizowanych przy współpracy z Institut für Public Health und Pflegeforschung, Fachbereich Human- und Gesundheitswissenschaften Universität w Bremen.

Skalę uczestnictwa studentów w programie LLP ERASMUS oraz działania w zakresie zawierania umów z uczelniami zagranicznymi korespondujących z kierunkami studiów prowadzonymi na Wydziale można ocenić wysoko.

3). Wydział Nauk o Zdrowiu od wielu lat prowadzi współpracę na polu naukowym i dydaktycznym z krajowymi ośrodkami akademickimi i jednostkami naukowymi. Współpraca ta w niektórych przypadkach potwierdzona jest podpisanymi umowami, w innych opiera się o wspólnie realizowane projekty badawcze czy organizowane konferencje naukowe. Przykładowo, współpraca w zakresie wymiany naukowej prowadzona jest z Uniwersytetem Jagiellońskim, Instytutem Zoologii, Zakładem Endokrynologii. Współpraca koncentruje się na badaniu wpływu androgenów i anty-androgenów na parametry funkcjonalne męskich komórek rozrodczych. Wyniki badań stanowią cenny wkład w wiedzę z zakresu biologii rozrodu oraz mogą zostać wykorzystane w procesie kształcenia. Współpraca w zakresie wymiany naukowo-technologicznej z Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu, Wydział Ogródnictwa i Architektury Krajobrazu ma na celu określenie wpływu, jaki na żywy organizm mogą wywierać czynniki fizyczne, w tym promieniowanie magnetyczne, elektromagnetyczne i elektryczne. Zamierzonym rezultatem w/w współpracy ma być opracowanie komercyjnych rozwiązań ograniczających negatywny wpływ tych czynników na organizm. Wiedza z tego zakresu z powodzeniem wykorzystana jest w procesie kształcenia studentów Wydziału Nauk o Zdrowiu w kontekście promowania zdrowego stylu życia. Realizacja badań naukowych i projektów o charakterze niekomercyjnym i komercyjnym z zakresu analizy wpływu suplementów mieszanek pełnoporcjowych dla kurcząt w aspekcie ich odchowu, zdrowotności i bezpieczeństwa stosowania prowadzona jest z Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu (wspólne wnioski o finansowanie projektów badawczych w konkursach organizowanych przez NCBiR i NCN oraz funduszy europejskich w ramach Programu *Innowacyjna Gospodarka*). Wspólna organizacja konferencji naukowych odbywa się we współpracy z

Akademią Leona Koźmińskiego, Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Politechniką Poznańską (Zakładem Architektury Usługowej i Mieszkaniowej, Instytutem Architektury, Urbanistyki i Ochrony Dziedzictwa Politechniki Poznańskiej).

Prowadzenie wspólnych projektów wpływa bezpośrednio na poszerzenie możliwości badawczych kooperujących jednostek, podnosi ich poziom, zwiększa zakres badań oraz wpływa na efektywniejsze wykorzystanie potencjału ludzkiego oraz bazy eksperymentalnej jednostek w nich uczestniczących. Wyniki badań wielozespołowych pozwalają na publikowanie ich w renomowanych czasopismach. Ponadto organizowane są wspólne konferencje naukowe. Jednocześnie zacieśniająca się współpraca jednostek naukowych umożliwia wzajemną wymianę pracowników i studentów, którzy mają okazję zapoznać się warsztatem naukowym innych uczelni i jednostek.

Szczegółowa analiza publikacji nauczycieli akademickich oraz członków kół naukowych, ich dorobku naukowego, świadczy o udziale w realizacji projektów w skali głównie krajowej, a także o uczestnictwie w licznych sympozjach, zjazdach oraz konferencjach naukowych.

Współpraca Wydziału z zagranicznymi ośrodkami akademickimi obejmuje różne płaszczyzny aktywności naukowej i dydaktycznej. Na Wydziale prowadzonych jest obecnie kilka dużych projektów, zarówno w ramach Programów Ramowych Unii Europejskiej, jak i poza ramowych oraz projekty finansowane i współfinansowane z innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych. Współpraca międzynarodowa jest punktem, na którym Wydział opiera swój dalszy rozwój.

W ramach 26 tematów i rodzajów współpracy międzynarodowej Wydział podpisał umowy z wieloma zagranicznymi instytucjami partnerskimi, np. pracownicy Wydziału wyjeżdżają w ramach umów o współpracy z: EORTC i ESTRO w Brukseli i UZ Bruksela, St Luc Hospital w Brukseli, z Radiotherapy Department w Leuven, w ramach grantu unijnego Underst Aid – do ośrodków uniwersyteckich w Danii i Hiszpanii. Współpraca nawiązana została także z OncoRay i Uniwersytetem w Dreźnie, Uniwersite Pontificia Salesiana w Rzymie, Esslingen University of Applied Sciences, University of Balearic Islands, Fontys University of Applied Sciences Tilburg, Ostrava University, Czech Republic, Safarik University, Kosice, Slovakia. Staże podoktorskie pracowników Wydziału odbywały się w Middlesex University, School of Health and Social Sciences, Department of Natural Science; UK, University of Texas MD Anderson Cancer Center Department of Molecular Carcinogenesis.

Współpraca akredytowanej jednostki z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma w głównej mierze charakter współpracy naukowo-badawczej i dydaktycznej (praktycznej nauki zawodu).

Pracownicy Wydziału Nauk o Zdrowiu współpracują z firmami, organizacjami społecznymi reprezentującymi grupy zawodowe pracowników służby zdrowia, personelem medycznym, instytucjami w zakresie studiów podyplomowych, kursów dokształcających/specjalistycznych, prac badawczych, staży i konferencji.

Z licznej grona instytucji, przedsiębiorstw, partnerów społecznych wymienić można między innymi: **Wielkopolskie Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt z siedzibą w Tulcach (współpraca w zakresie pozyskiwania materiału biologicznego do badań dotyczących wpływu czynników środowiskowych na biologię komórek rozrodczych; głównym kierunkiem badań jest poznanie mechanizmów, poprzez które estrogeny oraz ksenoestrogeny, tzw. *zakłócające szlaków endokrynych,***

mogą wpływać na funkcje tych komórek), Dom Konferencji Wannsee/Berlin (współpraca w ramach grantu naukowego: Medycyna w okresie narodowego socjalizmu), **Międzynarodowy Dom Spotkań Młodzieży w Oświęcimiu** (współpraca w ramach grantu: Pielęgniarstwo w okresie narodowego socjalizmu i dziś), **Firmę Ericpol, Ogólnopolskie Stowarzyszenie „Dziennikarze dla zdrowia”, Starostwo Poznańskie i NZOZ Szpital w Puszczykowie, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Centrum Doskonalenia Kadr Medycznych, Polskie Towarzystwo Położnych, Polskie Towarzystwo Ginekologiczne, Rehasport Clinic, Komisja Neurologii Dziecięcej Komitetu Nauk Neurologicznych PAN, Uzdrowisko „Szcawno-Jedlina S.A”, NZOZ „Fizjoterapia” s.c. w Kamiennej Górze.** Warto odnotować także udział w realizacji projektu CASA , którego celem jest rozwój efektywnej polityki regionalnej w zakresie opieki medycznej osób starszych, wykorzystanie narzędzi teleinformatycznych w opiece nad osobami starszymi i przewlekle chorymi.

Wyróżniającym elementem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest także aktywny udział i zaangażowanie pracowników i studentów Wydziału w realizację różnego rodzaju działań społecznych związanych z promocją profilaktyki i ochrony zdrowia. Dokonuje się to poprzez:

- szkolenia w środowisku pielęgniarek środowiskowych z zakresie profilaktyki chorób cywilizacyjnych (program „Poznań stawia na zdrowie”)
- wykłady otwarte skierowane do środowiska wielkopolskiego z zakresu profilaktyki zdrowotnej
- promocję w szkołach ponadgimnazjalnych kierunków studiów, które przygotowują do zawodów związanych z ochroną zdrowia
- udział pracowników, studentów Wydziału w corocznym Festiwalu Nauki i Sztuki , prowadzenie wykładów , pokazów zachęcających do podejmowania pracy naukowej

Wydział Nauk o Zdrowiu współpracuje z władzami administracyjnymi miasta i regionu w zakresie merytorycznego nadzoru w obszarze ochrony zdrowia. Pracownicy Wydziału pełnią funkcje konsultantów krajowych w różnych obszarach medycyny.

Utworzenie Centrum Transferu Technologii Medycznych w Poznaniu Sp. z o. o. dla Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu (2010 r.) , którego zadaniem jest transfer wiedzy z Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu do społeczeństwa oraz wspieranie działań naukowców zmierzających do komercjalizacji wyników badań to kolejny przykład stworzenia konkretnego narzędzia współpracy z otoczeniem społeczno -gospodarczym .

Na podstawie przeprowadzonej wizytacji, opinii uzyskanych w jej trakcie m.in. od przedstawicieli pracodawców oraz studentów należy stwierdzić, że jednostka podejmuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w celu osiągnięcia właściwych efektów kształcenia.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego ⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1). Nauczyciele akademicy, doktoranci i studenci jednostki mają możliwość uczestniczenia w naukowych programach międzynarodowych.

2). Studenci mają możliwość udziału w międzynarodowej wymianie w ramach programu Erasmus. Podczas spotkania studenci ocenili, iż oferta uczelni przyjmujących jest zgodna z profilem kształcenia Wydziału.

3). Wydział prowadzi współpracę krajową i międzynarodową z uczelniami jak i z poszczególnymi instytutami/klinikami reprezentującymi inne ośrodki, która wpływa na podniesienie poziomu naukowo-dydaktycznego pracowników jednostki.

4). Władze jednostki współpracują z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Wpływ tej współpracy na proces kształcenia należy ocenić wysoko.

7. Wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne zapewniane przez jednostkę studentom i doktorantom w procesie uzyskiwania efektów uczenia się

W efekcie przeprowadzonej wizytacji oraz po przeanalizowaniu udostępnionej dokumentacji należy uznać, że oceniana Jednostka ma wdrożony system opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej, uwzględniający częściowo również potrzeby osób niepełnosprawnych.

System opieki dydaktycznej i naukowej:

System wsparcia naukowo-dydaktycznego w ocenianej jednostce należy ocenić pozytywnie.

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA, studenci określili poziom merytoryczny zajęć dydaktycznych jako dobry. W akademickiej skali ocen w zakresie 2-5, poziom zadowolenia ze studiów ocenili na 4,0. Studenci podkreślili, że zajęcia odbywają się w stosunkowo małych grupach, co stwarza im komfortowe warunki kształcenia. Wskazali także na pozytywne nastawienie i postawę kadry naukowo dydaktycznej – zgodnie stwierdzili, że mogą liczyć na pomoc merytoryczną zarówno w przypadku problemów ze zrozumieniem poszczególnych zagadnień, jak również w przypadku, kiedy studenci wykazują szczególne zainteresowanie daną tematyką.

Prowadzący dostępni są na wyznaczonych dyżurach, o których informują studentów na początku każdego semestru, studenci mogą liczyć także na kontakt mailowy, w niektórych przypadkach również telefoniczny. Studenci wskazali również na wysokie wsparcie kadry w procesie dyplomowania, a w szczególności na dużą swobodę w proponowaniu własnych tematów prac dyplomowych. Nie było przypadków autorytarnej narzucania tematu pracy dyplomowej.

Wsparcie naukowo-dydaktyczne dotyczy także studentów studiów III stopnia. Doktoranci mogą realizować badania i projekty naukowe, będąc kierownikami tych projektów lub współwykonawcami, zarówno w jednostkach macierzystych, jak i poza nimi (m.in. we współpracy z ośrodkami zagranicznymi, np. w Niemczech), zgodnie z ich zainteresowaniami. Podczas rozmowy doktoranci podkreślali swobodę w wyborze tematu pracy doktorskiej. Na podstawie przedłożonej dokumentacji oraz przeprowadzonych rozmów z uczestnikami studiów III stopnia WNoZ ustalono, iż doktoranci mają zapewnioną możliwość udziału w konferencjach naukowych polskich i zagranicznych, a także publikowania wyników swoich badań w czasopismach naukowych i monografiach. W przygotowywaniu publikacji otrzymują niezbędne wsparcie od swoich opiekunów naukowych/promotorów.

Doktoranci podkreślali również, że informacje na temat konferencji, staży i projektów naukowych są łatwo dostępne, mogą je znaleźć na stronie internetowej Uczelni, otrzymać drogą mailową od pracowników Działu Współpracy Międzynarodowej, Działu Badań Naukowych UM lub dowiedzieć się od kierowników jednostek, w których odbywają studia doktoranckie i opiekunów naukowych/promotorów.

Na podstawie uzyskanych informacji można jednoznacznie stwierdzić, że system opieki naukowej skierowany do doktorantów Wydziału Nauk o Zdrowiu UM w Poznaniu funkcjonuje prawidłowo i ma charakter kompleksowy.

Podczas wizytacji na WNoZ UM w Poznaniu, doktoranci podkreślali bardzo dobre relacje z opiekunami naukowymi/promotorami oraz z Kierownikiem studiów doktoranckich, a otrzymywane wsparcie z ich strony uznali za adekwatne do potrzeb. Opiekunowie naukowcy/promotorzy chętnie służą pomocą i radą w prowadzeniu badań naukowych, przygotowaniu publikacji oraz opracowywaniu materiałów niezbędnych do realizacji zajęć dydaktycznych ze studentami. Ponadto można uzyskać wsparcie i pomoc od pracowników innej katedry/zakładu, niż macierzysta.

Do dyspozycji studentów i doktorantów pozostaje Biblioteka Główna UMP, Biblioteka Wydziałowa oraz biblioteki w poszczególnych katedrach i zakładach, z których mogą korzystać na takich samych zasadach jak pracownicy Uczelni. Istnieje możliwość zamówienia publikacji niedostępnych w bibliotece, także z zagranicznych bibliotek naukowych. Poza zbiorami drukowanymi, studenci i doktoranci mogą korzystać z książek i czasopism elektronicznych oraz baz pełnotekstowych i bibliograficzno-abstraktowych, w tym także z komputerów domowych. Organizowane są szkolenia biblioteczne. Studenci i doktoranci mogą także korzystać z czytelni i miejsc nauki, wyposażonych w stanowiska komputerowe. W większości budynków Wydziału działa bezprzewodowa sieć internetowa. Ponadto uczestnicy studiów III stopnia mają dostęp do programu statystycznego Statistica, którego licencja jest corocznie odnawiana, co umożliwia samodzielną analizę statystyczną uzyskanych w trakcie prac badawczych danych.

Należy także nadmienić, że w opinii studentów i doktorantów obsługa administracyjna funkcjonuje w sposób właściwy, pracownicy zawsze chętnie służą radą i pomocą, a w razie potrzeby niezbędne informacje można także otrzymać drogą mailową. Godziny pracy Dziekanatu uznano za wystarczające. Mają oni także odpowiedni dostęp do planów i programów studiów oraz regulaminów. Niezbędne informacje znajdują się na stronie internetowej Uczelni (w tym także na platformie „Wirtualny Dziekanat”; „Wirtualny System Usług dla Studenta (WISUS)”), tablicach informacyjnych. Część wiadomości otrzymują również drogą mailową. Na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu są informowani na temat zakresu omawianego materiału, charakterystyki przedmiotu, obowiązującej literatury oraz sposobu zaliczenia zajęć.

Doktoranci, w razie potrzeby, mogą korzystać nieodpłatnie z porad w funkcjonującej w ramach Przychodni Medycyny Pracy, Poradni Psychologicznej. Ponadto na mocy Zarządzenia Rektora nr 73/13 z dn. 13.11.2013r. powołano na okres 2013-2016 Uczelniany zespół ds. Uzależnień, którego celem jest zapobieganie uzależnieniom wśród młodzieży oraz opracowanie procedur postępowania w takich przypadkach.

System opieki materialnej:

System opieki materialnej w Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu opiera się na Regulaminie Przyznawania i Ustalania Wysokości Świadczeń Funduszu Pomocy

Materialnej dla Studentów Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 24 lipca 2013r.

Regulamin uwzględnia wszystkie świadczenia pomocy materialnej określone w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Zgodnie z informacją przekazaną przez przedstawicieli samorządu studenckiego, Regulamin został opracowany po konsultacjach i w uzgodnieniu z samorządem studenckim, co wypełnia dyspozycję art. 186 ust. 1 Ustawy. Potwierdza to również przedłożona w czasie wizytacji dokumentacja.

Dotacja wynikająca z art. 94 ust. 1 pkt. 7 Ustawy została podzielona zgodnie z dyspozycją art. 174 Ustawy, czego dowodzi przedłożona podczas wizytacji dokumentacja. Jednocześnie dokumentacja potwierdza także wypełnienie dyspozycji art. 179 ust. 2 Ustawy.

Przyznawaniem stypendium socjalnego, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych oraz zapomóg zajmuje się Wydziałowa Komisja Stypendialna, powołana przez Dziekana na wniosek Uczelnianego Samorządu Studentów. Przyznawaniem stypendiów rektora dla najlepszych studentów zajmuje się w pierwszej instancji Uczelniana Komisja Stypendialna, powołana przez Rektora na wniosek Uczelnianego Samorządu Studentów. Rozpatrywaniem odwołań od decyzji Wydziałowej Komisji Stypendialnej oraz Uczelnianej Komisji Stypendialnej zajmuje się Odwoławcza Komisja Stypendialna, również powołana przez Rektora na wniosek Uczelnianego Samorządu Studentów. Mając na uwadze przepisy powszechnie obowiązującego prawa, ustrój organów przyznających pomoc materialną należy uznać za nieprawidłowy. Zgodnie z art. 175 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej może przekazać swoje uprawnienia jedynie na rzecz komisji stypendialnej (co do zasady w obszarze działania właściwej mu jednostki), natomiast rektor może przekazać swoje uprawnienia wyłącznie na rzecz odwoławczej komisji stypendialnej (wraz z prawem do rozpatrywania wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy). Wobec powyższego zaleca się dostosowanie struktury organów stypendialnych, poprzez wcielenie Uczelnianej Komisji Stypendialnej w strukturę Odwoławczej Komisji Stypendialnej wraz z wdrożeniem poprawnego postępowania w zakresie przyznawania stypendium rektora dla najlepszych studentów.

W opinii studentów, system opieki materialnej działa sprawnie, a świadczenia wypłacane są regularnie i bez większych problemów. Studenci znają zasady oraz tryb przyznawania świadczeń finansowych i wiedzą gdzie szukać informacji na ten temat.

Także uczestnicy studiów doktoranckich na WNoZ mają możliwość korzystania z pomocy materialnej i pobierania stypendiów.

Na mocy Zarządzenia Rektora nr 36/12 z dn. 28.05.2012r. wprowadzono Regulamin przyznawania stypendiów doktoranckich. Stypendium przyznaje Rektor na wniosek doktoranta, zaopiniowany przez Komisję Doktorancką z przedstawicielem Samorządu Doktorantów w jej składzie, która została powołana na kadencję na mocy Zarządzeń Rektora: nr 57/12 z dn. 17.09.2012r. oraz nr 50/13 z dn. 17.09.2013r. O liczbie stypendiów decyduje Rektor. Zgodnie z Regulaminem świadczenie może zostać także przyznane na okres przedłużenia studiów. Doktoranci I roku studiów są oceniani na podstawie punktacji uzyskanej podczas postępowania rekrutacyjnego. W przypadku stypendium doktoranckiego, przyznawanego od II roku studiów, uwzględnia się różne aspekty działalności doktoranckiej tj.: postępy w pracy naukowej, aktywny udział w konferencjach, projektach badawczych, uzyskane nagrody, stypendia, publikacje, opinię opiekuna naukowego/promotora nt. postępów w pracy naukowej i przygotowania rozprawy doktorskiej oraz zaangażowania w pracę dydaktyczną, a także wyniki zaliczeń przedmiotów przewidzianych programem studiów. Opracowano również nową wersję ww. regulaminu (Zarządzenie Rektora nr 39/14 z dn. 07.05.2014r.). Należy

zaznaczyć, że treść nowego regulaminu jest zgodna z art. 200 Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym z dn. 27.07.2005r. z późn. zm. oraz §10-13 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 12.12.2013r. *w sprawie studiów doktoranckich i stypendiów doktoranckich*, z wyjątkiem fragmentu §5 ust. 2 pkt. 1 Regulaminu, ponieważ bardzo dobre albo dobre wyniki z egzaminów objętych programem studiów nie są już warunkiem koniecznym do otrzymania stypendium doktoranckiego (§11 ust. 2 pkt. 1 Rozporządzenia). Zaleca się dostosowanie treści nowego regulaminu do aktualnie obowiązujących przepisów, najpóźniej przed rozpoczęciem nowego cyklu kształcenia.

Natomiast Regulamin przyznawania zwiększenia stypendium doktoranckiego z dotacji podmiotowej na dofinansowanie zadań projakościowych wprowadzono na mocy Zarządzenia Rektora nr 51/13 z dn. 17.09.2013r. Stypendium jest przyznawane nie więcej niż 30% najlepszych doktorantów na poszczególnych latach studiów, bez podziału uczestników studiów III stopnia na wydziały Uczelni. W przypadku „stypendium projakościowego” punktowane są: różne typy publikacji, aktywny udział w konferencjach naukowych, udział w projektach badawczych, odbyte staże i szkolenia zawodowe, działalność organizacyjna na rzecz UMP, w towarzystwach naukowych itp. Opracowano już nową wersję ww. regulaminu (Zarządzenie Rektora nr 40/14 z dn. 07.05.2014r.). Należy zaznaczyć, że treść Regulaminu przyznawania zwiększenia stypendium doktoranckiego z dotacji podmiotowej na dofinansowanie zadań projakościowych jest zgodna z art. 200a Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym z dn. 27.07.2005r. z późn. zm. oraz §14 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 12.12.2013r. *w sprawie studiów doktoranckich i stypendiów doktoranckich*,

Pozytywnie należy ocenić uwzględnienie różnych form aktywności doktorantów w kryteriach przyznawania stypendium doktoranckiego i „projakościowego”. Jak wynika z dokumentacji przedstawionej podczas wizytacji, w roku akademickim 2012/2013 oraz 2013/2014 wszyscy doktoranci stacjonarni realizujący program studiów na WNoZ UMP, którzy złożyli wniosek o przyznanie stypendium doktoranckiego, otrzymali to świadczenie. Natomiast zwiększenie stypendium doktoranckiego z dotacji podmiotowej na dofinansowanie zadań projakościowych w roku akademickim 2012/2013 przyznano 7 doktorantom realizującym studia doktoranckie na WNoZ, a w roku akademickim 2013/2014 - 6 osobom. Wysokość wymienionych świadczeń jest zgodna z obowiązującymi przepisami tj. art. 200 ust. 2 pkt. 2 Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym z dn. 27.07.2005 z późn. zm. oraz §25 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 05.10.2011r. i §14 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 12.12.2013r. *w sprawie studiów doktoranckich oraz stypendiów doktoranckich*.

Obecnie uczestnicy studiów III stopnia nie mogą ubiegać się o wszystkie świadczenia pomocy materialnej zawarte w art. 199 Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym z dn. 27.07.2005r. z późn. zm., ponieważ opracowano, ze współudziałem doktorantów, jedynie Regulamin przyznawania stypendiów dla najlepszych doktorantów UM w Poznaniu (Zarządzenie Rektora nr 38/12 z dn. 28.05.2012r.), a brak jest dokumentu określającego zasady przyznawania pozostałych środków funduszu pomocy materialnej dla doktorantów tj. stypendium socjalnego, zapomogi (choć wg. relacji doktorantów i pracownika administracji przyznano kilka zapomóg), stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych. Podczas wizytacji, na podstawie rozmów z przedstawicielami Wydziału oraz społeczności doktoranckiej ustalono jednak, że trwają prace nad opracowaniem ww. dokumentu. Jak wynika z przedstawionej dokumentacji, podział dotacji przeznaczonej na pomoc materialną dla studentów i doktorantów w 2013r. i w 2014r. został dokonany w porozumieniu z uczelnianą Radą Samorządu Studentów, nie uwzględniając opinii Rady Samorządu Doktorantów, co jest wymagane zgodnie z art. 174 ust. 2 Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym. Zaleca się więc wprowadzenie pełnego regulaminu przyznawania wszystkich świadczeń funduszu pomocy materialnej dla

doktorantów, przewidzianych Ustawą oraz włączenie Rady Samorządu Doktorantów w prace nad podziałem dotacji.

Stypendium Rektora dla najlepszych doktorantów może otrzymać uczestnik studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Kwota stypendium jest jednakowa dla wszystkich osób, a świadczenie to jest przyznawane 10% najlepszym doktorantom Uczelni, bez podziału na wydziały, z najwyższą punktacją z zastrzeżeniem uzyskania min. 20 pkt. w postępowaniu aplikacyjnym o stypendium. W przyznawaniu ww. świadczenia uczestniczy Komisja Stypendialna z udziałem doktorantów w jej składzie (2 osoby). Od decyzji przysługuje odwołanie składane do Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą, w okresie 14 dni. W przypadku osób z I roku studiów listy rankingowe sporządza się na podstawie wyników postępowania rekrutacyjnego. Natomiast kryteria przyznania tego stypendium w przypadku doktorantów od II roku studiów obejmują różne aspekty działalności doktorantów, tj.: średnią ocen z egzaminów, opinię opiekuna naukowego/promotora dot. zaangażowania w pracę dydaktyczną oraz postępy w przygotowaniu rozprawy doktorskiej i pracy naukowej- w tym nagrody za działalność naukową, prezentacje plakatów, wystąpienia na zjazdach oraz publikacje naukowe. W roku akademickim 2012/2013 takie stypendia przyznano 3 doktorantom, realizującym program studiów na WNoZ (spośród 5 złożonych wniosków), a w roku akademickim 2013/2014- 1 doktorantowi (spośród 3 złożonych wniosków).

Ponadto doktoranci mogli ubiegać się o stypendium ministra za wybitne osiągnięcia. W chwili obecnej żaden z doktorantów WNoZ nie pobiera tego świadczenia.

Na podstawie przedłożonych dokumentów oraz rozmów przeprowadzonych z pracownikami Uczelni i przedstawicielami społeczności doktoranckiej ustalono, że system przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla doktorantów, w obrębie opracowanych regulaminów, funkcjonuje w sposób właściwy, świadczenia są wypłacane w terminie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Decyzje stypendialne wydawane są w sposób prawidłowy i zawierają odpowiednie elementy składowe. Tryb powoływania Komisji Doktoranckich i Komisji Stypendialnej, ze współudziałem przedstawicieli doktorantów, nie budzi zastrzeżeń. W trakcie spotkania z przedstawicielami społeczności doktoranckiej, uczestnicy studiów III stopnia nie zgłaszali również zastrzeżeń w odniesieniu do kryteriów przyznawania stypendiów.

Poza środkami przyznawanymi z funduszu pomocy materialnej, uczestnicy studiów III stopnia mogą także uzyskać wsparcie finansowe z innych źródeł: funduszy na badania statutowe, środków przeznaczonych na zadania służące rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich, a także składać wnioski do Dziekana WNoZ o finansowanie udziału w konferencjach czy publikacjach. Doktoranci korzystają także z wsparcia w ramach projektów NCN i NCBiR. Informacje na temat możliwości finansowania są łatwo dostępne (strony internetowe, maile od pracowników Działu Badań Naukowych UM).

Doktoranci mogą także korzystać z zakwaterowania w Domu Studenta.

Podsumowując, można stwierdzić, że WNoZ posiada sprawnie funkcjonujący system opieki naukowej i dydaktycznej oraz **nie do końca prawidłowo funkcjonujący system opieki materialnej dla doktorantów. Nie uwzględnia on potrzeb osób niepełnosprawnych, nie uregulowano zasad przyznawania stypendium socjalnego, zapomogi, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych. W podziale dotacji na fundusz pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, uczestnicy studiów III stopnia nie brali udziału.**

Uwzględnienie potrzeb osób z niepełnosprawnościami:

System opieki jedynie częściowo obejmuje potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Główną formą wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami jest stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych, o którym mowa w art. 173 ust. 1 pkt 2 Ustawy, co potwierdził przedstawiciel władz Wydziału. Jednocześnie zadeklarowano, że w przypadku pojawienia się potrzeb ze strony studentów z niepełnosprawnościami, stosowne działania będą podejmowane niezwłocznie i w oparciu o konkretny stan faktyczny.

Kolejno, wskazać należy że budynek Ocenianej Jednostki zlokalizowany przy ul. Smoluchowskiego nie jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, co skutecznie utrudnia poruszanie się osobom z dysfunkcjami narządu ruchu.

Następnie, wskazania wymaga fakt, iż obowiązujący Regulamin studiów, wprowadzony Uchwałą nr 39/ 2013 Senatu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 24 kwietnia 2013 roku nie spełnia wymogów określonych w §2 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 lipca 2011 r. w sprawie warunków, jakim muszą odpowiadać postanowienia regulaminu studiów w uczelniach. Regulamin studiów nie określa bowiem sposobu dostosowania organizacji i właściwej realizacji procesu dydaktycznego do szczególnych potrzeb studentów będących osobami niepełnosprawnymi, w tym dostosowania warunków odbywania studiów do rodzaju niepełnosprawności. W tym zakresie wskazać należy, że określenie możliwości przyznania indywidualnej organizacji zajęć nie wyczerpuje dyspozycji §2 wspomnianego rozporządzenia. Niezwłoczne podjęcie działań zmierzających do znowelizowania Regulaminu studiów jest tym bardziej istotne, że podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci poinformowali Zespół o sytuacjach, w których wykładowcy nie zgadzali się na wykorzystanie specjalnych urządzeń wspomagających dla osób z dysfunkcją narządu słuchu, argumentując to obawą przed nagrywaniem ich zajęć.

Obecnie na studiach III stopnia WNoZ nie kształcą się żaden doktorant z orzeczoną niepełnosprawnością.

Oceniana Jednostka nie posiada szczególnego systemu rozpatrywania skarg. Zarządzenie nr 64/09 Rektora Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 30 listopada 2009 roku określa tryb składania skarg przez studentów. Na mocy Uchwał Senatu Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu: nr 255/2012 i 256/2012 z dn. 20.12.2012r., nr 188/2013 z dn. 27.11.2013r., nr 5/2013 z dn. 30.01.2013r. oraz nr 198/2013 i 204/2013 z dn. 18.11.2013r., powołano na kadencję 2012-2016 Uczelnianą Komisję Dyscyplinarną ds. Studentów i Doktorantów (w tym 4 doktorantów w jej składzie) oraz Odwoławczą Uczelnianą Komisję Dyscyplinarną ds. Studentów i Doktorantów (w tym 4 doktorantów w jej składzie). Ponadto na Uczelni funkcjonują rzecznicy dyscyplinarni dla studentów i doktorantów (Zarządzenie Rektora nr 3/13 z dn. 09.01.2013r.).

Student w przypadku dyskryminacji, mobbingu, molestowania seksualnego, itp. ma prawo do złożenia skargi do Rektora Uczelni. Kolejno, Rektor, po zapoznaniu się ze skargą, kieruje ją do rzecznika dyscyplinarnego, odpowiednio dla nauczycieli akademickich lub dla studentów. W przypadku zaistnienia sytuacji konfliktowych doktoranci mogą zgłaszać swoje problemy do opiekunów naukowych / promotorów oraz do Kierownika studiów doktoranckich. Ponadto zgodnie z §104 Statutu UM w Poznaniu za naruszenie przepisów obowiązujących w Uczelni lub postępowanie

uchybiające godności doktoranta, uczestnik studiów III stopnia odpowiada przed komisją dyscyplinarną lub sądem koleżeńskim samorządu doktorantów.

Należy jednak wskazać, że pomimo braku formalnych procedur rozpatrywania skarg i rozwiązywania sytuacji konfliktowych, wszelkie sytuacje w tym zakresie są rozpatrywane indywidualnie, a stosowne działania podejmowane są na bieżąco. Fakt ten potwierdzają przedstawiciele władz Wydziału oraz przedstawiciele studentów i doktorantów. Pomimo braku procedur, studenci i doktoranci wiedzą gdzie należy zwrócić się z ewentualnymi problemami, tj. do samorządu studenckiego, do opiekuna roku lub bezpośrednio do władz jednostki.

Samorząd Studentów działa na Uczelni na szczeblu uczelnianym i wydziałowym.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji należy stwierdzić, że w Radzie Wydziału Nauk o Zdrowiu zasiada 11 studentów oraz 1 doktorant, co stanowi ok. 17% składu Rady. Oznacza to, że przedstawiciele studentów (wraz z przedstawicielem doktorantów), stanowiąc mniej niż 20% składu Rady Wydziału, nie mają zapewnionej właściwej reprezentacji, co nie wypełnia dyspozycji art. 67 ust. 4 Ustawy. Wobec tego faktu, zaleca się niezwłoczne uzupełnienie składu Rady Wydziału o wymaganych przepisami prawa przedstawicieli studentów lub doktorantów w celu uzyskania właściwego poziomu reprezentacji.

Kolejno, na podstawie przedłożonej dokumentacji wskazać należy, że studenci nie mają właściwej reprezentacji w Senacie Uczelni, co pozwala stwierdzić, że dyspozycja art. 61 ust. 3 Ustawy nie została spełniona.

Studenci biorą udział w posiedzeniach rady wydziału oraz senatu, jednak na podstawie przedłożonych protokołów nie można było ocenić ich aktywności.

Zgodnie z opinią przedstawioną przez przedstawicieli samorządu studenckiego, studenci mają pełną swobodę wypowiedzi podczas posiedzeń wspomnianych gremiów i mogą aktywnie uczestniczyć w ich pracach poza posiedzeniami. Opierając się na opinii przedstawicieli samorządu studenckiego Ocenianej Jednostki, przedstawionej podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA, relacje władz Uczelni do przedstawicieli samorządu studenckiego są bardzo dobre i mają raczej charakter partnerski. W przypadku relacji samorządu studenckiego z władzami wydziału, relacje mają charakter bardziej służbowy jednakże, w opinii samorządu, bardzo dobry.

Przedstawiciele samorządu podkreślili, że zawsze mogą liczyć na wsparcie władz Ocenianej Jednostki albo ich przedstawicieli, takich jak np. opiekunowie lat. Z obserwacji i rozmów zarówno ze studentami jak i władzami Wydziału, poczynionych podczas wizytacji, stwierdzić należy, że relacje pomiędzy tymi podmiotami w dalszym ciągu się rozwijają, co należy ocenić pozytywnie.

Organizacje studenckie mogą liczyć na wsparcie finansowe, które corocznie rozdzielane jest przez organy samorządu studenckiego na szczeblu uczelnianym. Podkreślenia wymaga fakt, iż wbrew ogólnopolskim tendencjom, poziom finansowania działalności studenckiej na Uniwersytecie Medycznym w Poznaniu stale wzrasta, co zasługuje na wyrazy wysokiego uznania.

Na podstawie dokumentacji przedstawionej w trakcie wizytacji, należy stwierdzić, że **nie została wypełniona dyspozycja art. 68 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym**. Zgodnie bowiem z informacją przekazaną przez przedstawicieli samorządu studenckiego, opiniowanie programów kształcenia odbywa się podczas posiedzenia Rady Wydziału, za pośrednictwem przedstawicieli studentów. Należy wskazać, że taki kształt postępowania opiniującego jest niezgodny z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym, albowiem w myśl art. 68 ust. 1 pkt. 2 uprawnionym do opiniowania jest jedynie właściwy organ samorządu studenckiego, przy czym

trzeba jednocześnie wskazać, że przedstawiciele studentów w organach kolegialnych uczelni nie stanowią osobnego organu samorządu studenckiego. Zaleca się zatem niezwłoczne podjęcie działań mających na celu wypracowanie z samorządem studenckim odpowiednich mechanizmów opiniowania programów i planów kształcenia, z uwzględnieniem odpowiedniego terminu do wydania opinii, formy pisemnej oraz właściwego uzasadnienia dla opinii wraz ze wskazaniem uwag i sugestii do przedłożonych programów i planów kształcenia.

Samorząd Doktorantów UM w Poznaniu działa zgodnie z Regulaminem uchwalonym w dn. 29.11.2009r. Obecnie trwają prace nad jego modyfikacją. Rada Samorządu Doktorantów opiniuje Regulamin Studiów Doktoranckich, zgodnie z art. 196 ust. 6 Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym z dn. 27.07.2005r. z późn. zm. Uczelnia respektuje także prawo do samorządności doktoranckiej poprzez zapewnienie odpowiednich funduszy (budżet) oraz warunków lokalowych, wspierając jednocześnie samorząd w prawidłowym wykonywaniu jego ustawowych obowiązków. Obecnie budżet samorządu wynosi ok. 2000zł, można, w miarę potrzeby stracić się o zwiększenie tych środków. Fundusze z budżetu są przeznaczane na działalność samorządu oraz dofinansowanie udziału w konferencjach i publikowanie. Przedstawiciele doktorantów mają również zapewnione odpowiednie uczestnictwo w komisjach senackich, Radzie Wydziału Nauk o Zdrowiu, Uczelnianym Zespole Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów i Doktorantów, Uczelnianej Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów i Doktorantów, Komisji Doktoranckiej i Komisji Stypendialnej. Doktoranci uczestniczą także w comiesięcznych spotkaniach Kolegium Dziekańskiego. Brak jest jednak przedstawiciela doktorantów w Wydziałowym Zespole Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Należy podkreślić, że władze Uczelni i WNoZ, w szczególności odpowiedzialne za sprawy doktorantów, umożliwiają im kontakt ze sobą w dogodnym czasie i miejscu.

Warto dodać, że z inicjatywy doktorantów powstał projekt elektronicznej ankiety, oceniającej, m.in.: tok studiów, realizowaną dydaktykę, współpracę z opiekunem naukowym/promotorem, działalność doktoranta na rzecz Wydziału/Uczelni oraz środki wsparcia oferowane przez Wydział/Uczelnię w trakcie studiów doktoranckich. Na jej opracowanie uczestnicy studiów III stopnia uzyskali dofinansowanie od władz Uczelni.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego: znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Wdrożony w jednostce system opieki naukowo-dydaktycznej i materialnej działa sprawnie. Nie są jednak spełnione wszystkie przepisy prawa powszechnie obowiązującego, np. art. 175 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, zapisy Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 12.12.2013r. w sprawie studiów doktoranckich i stypendiów doktoranckich.

Nie uregulowano także zasad przyznawania stypendium socjalnego, zapomogi, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych. W podziale dotacji na fundusz pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, uczestnicy studiów III stopnia nie brali udziału.

2) Jednostka nie posiada sformalizowanego systemu rozpatrywania skarg i rozwiązywania sytuacji konfliktowych. Mimo to, w oparciu o indywidualne podejście do poszczególnych spraw, system funkcjonuje sprawnie. Na Uczelni funkcjonują: Komisja Dyscyplinarna ds. Studentów i Doktorantów oraz Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna ds. Studentów i Doktorantów, z przedstawicielami doktorantów w ich składzie oraz rzecznicy dyscyplinarni dla studentów i doktorantów.

3) Działalność organizacji studenckich na Wydziale należy ocenić pozytywnie. Przedstawiciele samorządu wykazują duże zaangażowanie, choć nie do końca mają poczucie wpływu na zmiany. Władze Jednostki odnoszą się do działań organizacji studenckich ze zrozumieniem, jednak przy zachowaniu służbowych relacji. Uczelnia respektuje prawo do samorządności i doktoranckiej, zapewniając jej odpowiednie wsparcie, a przedstawiciele doktorantów mają zapewnione uczestnictwo w większości organów jednostki.

Przedstawiciele studentów (wraz z przedstawicielem doktorantów), stanowiąc mniej niż 20% składu Rady Wydziału, nie mają zapewnionej właściwej reprezentacji, co nie wypełnia dyspozycji art. 67 ust. 4 Ustawy. Zaleca się niezwłoczne uzupełnienie składu Rady Wydziału o wymaganych przepisami prawa przedstawicieli studentów lub doktorantów w celu uzyskania właściwego poziomu reprezentacji.

Studenci nie mają także właściwej reprezentacji w Senacie Uczelni, co pozwala stwierdzić, że dyspozycja art. 61 ust. 3 Ustawy nie została spełniona.

Podobnie, nie została wypełniona dyspozycja art. 68 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym.

8. Spójność systemu wewnętrznych przepisów prawnych normujących proces zapewnienia jakości kształcenia, oraz jego zgodność z przepisami powszechnie obowiązującymi

Wydział Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu posiada częściowo dokumenty normujące proces zapewnienia jakości kształcenia. System zapewnienia jakości kształcenia funkcjonujący na ocenianym Wydziale został wprowadzony Uchwałą nr 1/2008 Senatu z dnia 30 stycznia 2008 roku w sprawie wprowadzenia w Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości. Aktualnie w Uczelni obowiązującym dokumentem regulującym kwestie zapewnienia jakości kształcenia jest Uchwała nr 42/12 Senatu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 28 marca 2012 w sprawie wprowadzenia w Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu Uczelnianego Systemu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia. Zgodnie § 1 pkt. 4 załącznika do wspomnianej Uchwały nr 42/12 zasadniczymi celami systemu, jest:

- 1) zapewnienie wysokiej jakości kształcenia;
- 2) stymulowanie ciągłego doskonalenia i zapewnienia jakości kształcenia w uniwersytecie oraz doskonalenie programów kształcenia na prowadzonych kierunkach studiów;
- 3) podnoszenie rangi pracy dydaktycznej oraz budowanie etosu nauczyciela akademickiego;
- 4) gromadzenie i upowszechnianie informacji na temat efektów kształcenia studentów, poziomu wykształcenia absolwentów oraz efektów kształcenia na studiach doktoranckich i podyplomowych;
- 5) współpraca z samorządem studenckim, samorządem doktorantów oraz interesariuszami zewnętrznymi uczestniczącymi w procesie określania efektów kształcenia.

Z kolei w § 10 określono szczegółowe zadania USZJK obejmujące:

- 1) stałe i systematyczne monitorowanie realizacji i poziomu kształcenia wszystkich przedmiotów;
- 2) doskonalenie planów i programów studiów, m.in. poprzez aktualizowanie nauczanych treści i ich synchronizowanie w obrębie poszczególnych modułów,

- 3) inspiracja wszystkich stron – uczestników procesu dydaktycznego - do dbałości o wysokie standardy kształcenia,
- 4) rozwijanie i utrwalanie poczucia współodpowiedzialności nauczycieli akademickich, pracowników naukowo-technicznych oraz studentów i doktorantów za jakość i poziom zajęć dydaktycznych,
- 5) kształtowanie partnerskiej współpracy studentów, doktorantów, nauczycieli akademickich i pracowników naukowo-technicznych,
- 6) spełnianie zaleceń wynikających z wprowadzenia procesu bolońskiego i Krajowych Ram Kwalifikacji, z podkreśleniem efektów kształcenia.

W ramach Uczelnianego Systemu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia ocenie podlegają (§ 2 powyższego Załącznika):

- plany studiów i programy kształcenia oraz efekty kształcenia,
- proces kształcenia, w tym organizacja i warunki prowadzenia zajęć dydaktycznych,
- kariera zawodowa absolwentów oraz opinia pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej,
- jakość obsługi administracyjnej procesu dydaktycznego,
- warunki socjalne studentów i doktorantów, w tym możliwości uzyskiwania stypendiów oraz dostęp do domów studenckich,
- mobilność studentów i doktorantów,
- akty prawne regulujące proces kształcenia oraz sprawy socjalne studentów i doktorantów,

Na strukturę Uczelnianego Systemu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia składają się Uczelniany Zespół Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Wydziałowe Zespoły Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia. Członków Uczelnianego Zespołu na okres kadencji organów Uczelnianych powołuje Rektor, natomiast Wydziałowy Zespół – Dziekan.

Do zadań Wydziałowego Zespołu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia należy:

- 1) przegląd i analiza programów nauczania pod kątem zgodności z realizowanym programem studiów;
- 2) przygotowanie i prowadzenie wśród studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych badań ankietowych dotyczących jakości kształcenia,
- 3) hospitacje zajęć dydaktycznych uwzględniające ich związek z założonymi celami kształcenia oraz stosowność wykorzystywanych metod i środków dydaktycznych,
- 4) opracowanie rezultatów przeprowadzonych badań jakości i efektów kształcenia,
- 5) wdrażanie opracowanych procedur służących zapewnieniu i doskonaleniu jakości kształcenia,
- 6) analizowanie i publikowanie wyników oceny jakości kształcenia oraz efektów kształcenia,
- 7) przedstawianie Dziekanowi propozycji działań mających na celu podnoszenie, jakości kształcenia na wydziale,
- 8) przedstawianie radzie wydziału corocznych sprawozdań z efektów działania systemu zarządzania jakością kształcenia na wydziale,
- 9) analiza sposobów i zasad oceniania studentów i doktorantów, w tym stosowanych kryteriów i procedur.

W Uchwale nr 42/12, której mowa na wstępie nie sprecyzowano jednak kompetencji i zadań Uczelnianego Zespołu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia a także zależności z jego

Wydziałowymi odpowiednikami. Ograniczono się jedynie do stwierdzenia, że UZDZJK nadzoruje prace Wydziałowych Zespołów.

W § 7 Załącznika do Uchwały 42/12 opisano instrumenty realizacji zadań USDZJK w Uczelni tj. formalną dokumentację procesu dydaktycznego, ankietyzację studentów, doktorantów, słuchaczy studiów podyplomowych, oraz hospitacje zajęć dydaktycznych. Ponadto uzupełnieniem opisowej oceny jakości kształcenia w Uczelni jest zestaw wskaźników liczbowych (parametry ilościowe) określone § 16 wspomnianego Załącznika.

Realizując zapisy Załącznika do Uchwały 42/12 Rektor Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu Zarządzeniem nr 11/13 z dnia 7 marca 2013 powołał Uczelniany Zespół Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia, natomiast Dziekan w dniu 28 lutego 2013 r. powołał Wydziałowy Zespół Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia. Zarówno Uczelniany Zespół jak i Wydziałowy Zespół zostały powołane w składzie zgodnym z zapisami Uchwały Senatu 42/12. Wydziałowy Zespół liczy 23 osoby w jego skład wchodzi przedstawiciele studentów i doktorantów, a także interesariusz zewnętrzny – do kierunku elektrodiagnostyka. Ponadto w ramach Wydziałowego Zespołu funkcjonują 3 zespoły wewnętrzne ds. hospitacji zajęć dydaktycznych, ds. opracowania dokumentacji procesu dydaktycznego i parametrów ilościowych, oraz ds. elektronicznej ankiety zajęć. Spotkania Wydziałowego Zespołu są nie protokołowane, natomiast protokoły ze swoich posiedzeń posiadają wymienione wyżej zespoły wewnętrzne.

System zapewnienia jakości kształcenia, obejmuje organizację oraz obsługę procesu kształcenia prowadzącą do doskonalenia aspektów, w tym:

1. *oceny i weryfikacji programów studiów* poprzez okresowy ich przegląd, opracowywanie oraz analizowanie planów i programów nauczania przeprowadzany przez Komisje Dydaktyczne powołane dla kierunków elektrodziagnostyka, fizjoterapia, pielęgniarstwo, położnictwo, terapia zajęciowa, ratownictwo medyczne oraz zdrowie publiczne, odpowiednio Uchwałami Nr 273/2009 z dnia 14 grudnia 2009 r., 271/2013 z dnia 23 września 2013 r., Nr 343/2011 z dnia 21 listopada 2011 r., Nr 43/2013 z dnia 11 lutego 2013 r., Nr 74/2014 z dnia 10 marca 2014 r., Nr 99/2013 z dnia 8 kwietnia 2013 r. oraz Nr 271/2009 z dnia 14 grudnia 2009 r. Zgodnie z treścią powyższych powołań tylko w skład Komisji Dydaktycznej kierunku pielęgniarstwo wchodzi przedstawiciel studentów. We wszystkich powyższych Komisjach brak natomiast przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych. Ponadto nie przedstawiono protokołów z posiedzeń poszczególnych komisji dydaktycznych wraz wnioskami kierowanymi na Radę Wydziału;
2. *weryfikacji efektów kształcenia* Zakładane efekty kształcenia weryfikowane są na podstawie systemu weryfikacji efektów kształcenia określonych w Regulaminie studiów Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu w formie egzaminów i zaliczeń. Ponadto wymienione wyżej Komisje Dydaktyczne są w trakcie opracowywania kryteriów oceny efektów kształcenia, tym dotyczących praktyk i zajęć praktycznych. Wydział nie posiada jednak jednolitej procedury oceny weryfikacji efektów kształcenia i weryfikacji programów studiów;
3. *badania studentów*. Badania ankietowe służą pozyskaniu opinii studentów na temat prowadzonych zajęć dydaktycznych na Wydziale. Za organizację i przeprowadzenie ankietyzacji odpowiada Wydziałowy Zespół ds. Promocji Elektronicznej Ankietyzacji. Ankietyzacja prowadzona jest w formie elektronicznej w ramach Wirtualnej Uczelni. Ankieta prowadzona jest oddzielnie dla wszystkich rodzajów zajęć: wykładów, seminariów i ćwiczeń nieklinicznych, seminariów i ćwiczeń klinicznych. Informacja o czasie trwania ankietyzacji ogłaszana jest na stronie Wydziału Nauk o Zdrowiu oraz rozsyłana jest na indywidualne konta studentów. Wyniki przechowywane są w ogólnej bazie, która pozwala na weryfikację wyników po zakończeniu badań, przy zachowaniu

pełnej anonimowości studentów. Bieżące podsumowanie ankietyzacji odbywa się podczas zebrań Zespołu ds. Promocji Elektronicznej Ankietyzacji, natomiast końcowe podsumowanie ankietyzacji stanowi część sprawozdania z rocznej działalności Wydziałowego Zespołu Zapewniania Jakości Kształcenia. Wyniki przekazane są w formie pisemnej Dziekanowi Wydziału oraz Przewodniczącemu Uczelnianego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Rektorowi ds. Studenckich. Ponadto zgodnie z § 14 Załącznika do Uchwały 42/12 na Wydziale powinna być realizowana ankieta do oceny programu studiów, jednak dotychczas nie była przeprowadzana. Ankietyzacja nie obejmuje studiów doktoranckich, ani podyplomowych.

4. *warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych* poprzez okresowe hospitacje zajęć dydaktycznych. Hospitacje mają charakter planowany. W uzasadnionych przypadkach Dziekan może zlecić wykonanie hospitacji niezapowiedzianych. Hospitacje prowadzą nauczyciele akademicy ze wszystkich kierunków studiów, posiadający minimum tytuł doktora. Za organizację odpowiedzialni są koordynatorzy ds. hospitacji z danego kierunku powołani w ramach WZDZJK przez Dziekana. W trakcie hospitacji wypełniany jest protokół hospitacji, który jest narzędziem służącym do oceny zajęć przez komisje hospitacyjne i został opracowany przez Zespół ds. Hospitacji oraz zatwierdzony przez Radę Wydziału obejmuje m.in. ocenę hospitowanych zajęć według określonych kryteriów, opisową ocenę warunków technicznych prowadzenia zajęć, uwagi osoby prowadzącej zajęcia, uwagi studentów, zalecenia komisji hospitującej. Podczas hospitacji następuje obserwacja realizowanych zajęć, rozmowa z nauczycielem prowadzącym zajęcia i studentami. Pod koniec hospitacji komisja wypełnia protokół hospitacji, w tym dokonuje oceny zajęć przy użyciu kryteriów zawartych w protokole oraz zamieszcza ewentualne zalecenia pohospitacyjne. Bieżące podsumowanie hospitacji odbywa się podczas zebrań Zespołu ds. Hospitacji na podstawie dostarczonych wcześniej protokołów pohospitacyjnych. Końcowe podsumowanie hospitacji stanowi część sprawozdania z rocznej działalności WZDZJK i prezentowane jest podczas Rady Pedagogicznej organizowanej pod koniec roku akademickiego przez Dziekana Wydziału oraz przekazane w formie pisemnej Dziekanom, Przewodniczącemu Uczelnianego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Rektorowi ds. Studenckich. Hospitacje nie obejmują studiów doktoranckich, ani podyplomowych;
5. *badanie kariery zawodowej absolwentów*, dokonywane przez Biuro Karier na podstawie zarządzenie nr 33/12 Rektora Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego z dnia 22 maja 2012 r. na podstawie elektronicznej ankiety, która ma trójstopniowy charakter, a jej celem jest zbadanie metod, z których korzystają absolwenci w procesie poszukiwania pracy oraz czasu jaki jest im potrzebny do znalezienia pierwszego zatrudnienia.

Na wizytacji nie przedstawiono informacji i dokumentacji pozwalających na stwierdzenie, że Wydziałowy Zespół Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia realizuje inne zadania określone w Załączniku do Uchwały 42/2012 tj. analizuje i publikuje wynik oceny jakości kształcenia oraz efektów kształcenia, przedstawia Dziekanowi propozycje działań mających na celu podnoszenie jakości kształcenia na wydziale, także analizuje sposoby i zasady oceniania studentów i doktorantów, w tym stosowanych kryteriów i procedur.

System zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale nie jest kompleksowy, ponieważ nie obejmuje studiów doktoranckich i podyplomowych.

Dokumentacja dotycząca wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest prowadzona i udostępniana przez Dziekanat, który prowadzi obsługę administracyjną Wydziałowego

Zespół Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia. W ocenianej Jednostce Wydziałowy Zespół Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia opracowuje każdego roku sprawozdanie zawierające zbiorcze podsumowanie merytoryczne i statystyczne przeprowadzonych ankiet i hospitacji. Materiał ten przekazywany jest również do Działu Analiz Dydaktycznych, która na poziomie uczelnianym sporządza coroczne sprawozdania z Uczelnianego Systemy Zapewnienia Jakości Kształcenia, w którym opisywane są rezultaty przeprowadzonych ankietyzacji i hospitacji na Wydziałach wchodzących w skład Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³ częściowo

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.

Z otrzymanej dokumentacji wynika, iż Wydział Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu częściowo działa w ramach wewnętrznych przepisów prawnych normujące proces zapewnienia jakości kształcenia. Nie przedstawiono formalnych dokumentów potwierdzających, że Wydziałowy Zespół Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia realizuje wszystkie przypisane mu zadania określone w Uchwale Senatu Uczelni określającej Uczelniany System Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia. Dokumentacja dotycząca dokonywanych analiz i podejmowanych działań odnoszących się do poszczególnych czynników mających wpływ na jakość kształcenia nie jest kompletna i jednorodna. Nie przedstawiono protokołów z posiedzeń Wydziałowego Zespołu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia wraz z wnioskami jakie Zespół formułował do Dziekana. Zaleca się by Jednostka opracowała i wdrożyła formalne procedury zapewnia jakości w poszczególnych elementach składających się na proces kształcenia. Oceniany Wydział nie przedstawił dokumentów potwierdzających działania w zakresie doskonalenia wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

9. Podsumowanie

Z analizy SWOT przedstawionej w raporcie samooceny wynika, iż jednostka generalnie prawidłowo identyfikuje swoje mocne i słabe strony. Nie można jednak w świetle oceny ZO zaliczyć do mocnych stron sprawnie funkcjonującego wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Uchybienia i zalecenia dotyczące działań naprawczych systemu opisano poniżej. Brak strategii Wydziału nie pozwala na prawidłowe rozpoznanie szans i zagrożeń w perspektywie rozwoju Wydziału.

Wydział Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu nie ma sformułowanej strategii rozwoju, koncepcji kształcenia obejmującej wszystkie rodzaje oraz poziomy studiów, ani jednolitej polityki jakości realizowanej w Wydziale. Sytuacja taka powoduje, że nie jest możliwa jednoznaczna ocena pozycji jednostki w Uczelni.

Jakkolwiek wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia został formalnie wprowadzony zarówno w Uczelni jak i w Wydziale oraz zostały powołane komisje Uczelniana i Wydziałowa wraz z przypisaniem im konkretnych zadań, to w ocenie ZO, struktura wewnętrznego

systemu zapewnienia jakości kształcenia na WNoZ nie jest przejrzysta. Kompetencje poszczególnych jednostek systemu nie są określone w sposób klarowny, szczególnie nie wiadomo, kto jest odpowiedzialny za wdrażanie i ocenę skuteczności działań naprawczych i korygujących wynikających z rekomendacji formułowanych przez poszczególne jednostki wewnętrzne WZDiZJK. W ocenie ZO, WSZJK nie ma także charakteru kompleksowego, gdyż nie obejmuje wszystkich rodzajów studiów prowadzonych w jednostce oraz nie uwzględnia wszystkich czynników mających wpływ na jakość kształcenia. Dlatego ZO PKA rekomenduje:

1. sformułowanie celów strategicznych Wydziału spójnych ze strategią Uczelni i zadań zmierzających do ich realizacji,
2. określenie koncepcji kształcenia na wszystkich rodzajach i poziomach studiów prowadzonych w Wydziale, jak również jednolitej polityki jakości,
3. uwzględnienie opinii wszystkich rodzajów interesariuszy zarówno w formułowaniu koncepcji kształcenia, jak też w wewnętrznym systemie zapewnienia jakości kształcenia; sformalizowanie udziału interesariuszy zgodnie z przepisami obowiązującymi w uczelni oraz obowiązującymi powszechnie,
4. przyjęcie systemowego podejścia do różnych rozproszonych i niepodlegających jednolitej metodyce działań, związanych z zapewnieniem, oceną i doskonaleniem jakości kształcenia podejmowanych na WNoZ,
5. objęcie działaniami systemu zapewnienia jakości kształcenia studiów doktoranckich i podyplomowych,
6. opracowanie procedury oraz zaprojektowanie narzędzi do oceny i porównywania stopnia realizacji efektów kształcenia obejmującej wszystkie rodzaje studiów prowadzonych na WNoZ, a także prowadzenie systematycznych analiz w tym zakresie,
7. opracowanie i wdrożenie procedur wykorzystania wyników monitorowania losów absolwentów WNoZ oraz włączenie tych działań do zakresu funkcjonowania WSZJK, a także dostosowanie pytań kwestionariusza do specyfiki kształcenia na Wydziale, w taki sposób, by dane uzyskiwane za jego pośrednictwem pozwalały nie tylko na uzyskiwanie informacji zwrotnej o losach zawodowych absolwentów, ale także na identyfikowanie występujących luk kompetencyjnych w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych,
8. stworzenie ogólnowydziałowej ramy organizacyjnej dla monitorowania i okresowego przeglądu programów kształcenia, w tym dla studiów doktoranckich; zalecane jest także opracowanie procedur obejmujących harmonogram, wyszczególnienie aspektów programu kształcenia podlegających monitorowaniu oraz okresowemu przeglądowi, a także tryb projektowania i wdrażania działań naprawczych, korygujących i doskonalących oraz sposoby oceny ich skuteczności,
9. włączenie systematycznej oceny ogólnych zasad oceniania studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych oraz oceny metod weryfikacji efektów kształcenia w zakres funkcjonowania WSZJK na WNoZ,
10. wykorzystanie wyników hospitacji oraz ankietyzacji zajęć dydaktycznych w okresowej ocenie nauczycieli akademickich, a także ocenę skuteczności realizacji zaleceń formułowanych w oparciu o wyniki przeprowadzonych hospitacji i oceny zajęć dydaktycznych,

11. wprowadzenie systemowej oceny pracowników administracyjnych wspierających proces dydaktyczny,
12. opracowanie i wdrożenie procedur monitorowania i oceny poziomu naukowego jednostki w celu wypracowania systemowych mechanizmów ustawicznego podnoszenia poziomu naukowego oraz zapewnienia zgodności poziomu i kierunków prowadzonych badań z kierunkami kształcenia na studiach wyższych, doktoranckich oraz podyplomowych,
13. wypracowanie i wdrożenie ogólnowydziałowych ram proceduralnych umożliwiających ocenę zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej, a także środków wsparcia dla studentów, opracowanie jej wyników oraz doskonalenie i rozwój infrastruktury i środków wsparcia, stosownie do identyfikowanych potrzeb w tym zakresie,
14. wdrożenie na WNoZ systemu pozwalającego na gromadzenie danych, ich analizę i wykorzystanie w doskonaleniu jakości kształcenia, przynajmniej w zakresie wyznaczonym przez wykaz wskaźników określonym w załączniku do uchwały nr 42/12 Senatu UMP z 28 marca 2012, a także wyznaczenie osób odpowiedzialnych za realizację procesów informacyjnych,
15. uporządkowanie sposobu przekazywania informacji o prowadzonych w wydziale studiach oraz wewnętrznym systemie zapewnienia jakości kształcenia,
16. wdrożenie procedury zapobiegającej sytuacjom konfliktowym i patologicznym,
17. opracowanie zasad oceny efektywności funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale.

Na WNoZ prowadzone są studia doktoranckie i studia podyplomowe. W przypadku studiów doktoranckich nie opracowano dotąd sylabusów poszczególnych przedmiotów. Korekty także wymaga system naliczania punktów ECTS na studiach III stopnia – nakład pracy w przypadku niektórych przedmiotów jest niedoszacowany, a w przypadku innych – przeszacowany.

Na studiach podyplomowych efekty kształcenia nie zostały przypisane poszczególnym przedmiotom, nie ma też macierzy efektów kształcenia dla tych studiów. Dlatego nie ma pewności, czy wszystkie efekty kształcenia zostaną zrealizowane oraz czy stosuje się właściwe metody weryfikacji efektów kształcenia.

W zakresie współpracy ze studentami i doktorantami stwierdzono uchybienia formalne: nie zostały spełnione zapisy art. 175 ust. 4, art. 67 ust. 4, art. 61 ust. 3, art. 68 ust. 1 pkt. 2 Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym oraz zapisy Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 12.12.2013r. w sprawie *studiów doktoranckich i stypendiów doktoranckich*. Nie uregulowano także zasad przyznawania stypendium socjalnego, zapomogi, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych. W podziale dotacji na fundusz pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, uczestnicy studiów III stopnia nie brali udziału. Zaleca się dostosowanie przepisów wewnątrzuczelnianych i zasad funkcjonowania organów kolegialnych uczelni do przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

Opisane powyżej uchybienia stanowiły podstawę obniżenia oceny kryteriów 1,2, 8 do oceny „częściowo”, kryterium 3 i 7 do oceny „znacząco”. Pozostałe kryteria zostały ocenione „w pełni”.

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny instytucjonalnej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	strategia rozwoju				X	
2	wewnętrzny system zapewnienia jakości				X	
3	cele i efekty kształcenia na studiach doktoranckich i podyplomowych oraz system ich weryfikacji			X		
4	zasoby kadrowe, materialne i finansowe		X			
5	prowadzenie badań naukowych		X			
6	współpraca krajowa i międzynarodowa		X			
7	system wsparcia studentów i doktorantów ¹			X		
8	przepisy wewnętrzne normujące proces zapewnienia jakości kształcenia				X	

Przewodnicząca Zespołu oceniającego

Dr hab. Bożena Czarkowska - Pączek

¹ Kryterium 3 i 7 należy skorelować.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia ustosunkowała się do wszystkich uwag i zaleceń zawartych w podsumowaniu Raportu.

Wydział sformułował Misję i Strategię Wydziału.

Misja Wydziału dotyczy 3 głównych obszarów działania Wydziału i całego Uniwersytetu. Są to: nauka, edukacja i dbałość o stan zdrowia mieszkańców regionu. Celem Wydziału w obszarze „nauka” jest rozwój nauki poprzez prowadzenie badań naukowych. Cel ten realizowany jest między innymi dzięki wysoko wykwalifikowanym pracownikom, współpracy międzynarodowej oraz coraz większemu doświadczeniu w pozyskiwaniu grantów naukowych. Wydział posiada obecnie kategorie naukowa B, ale liczba punktów IF wzrosła w ostatnich latach 4-krotnie. Celem Wydziału jest uzyskanie kategorii naukowej A. W obszarze „edukacja” podstawowym celem Wydziału jest kształcenie studentów i szeroko rozumianej kadry medycznej na najwyższym światowym poziomie z wykorzystaniem między innymi zasad humanizmu, jakimi są otwartość na drugiego człowieka oraz poszanowanie jego godności i odrębności. Nauczyciele akademicy przekazują studentom nie tylko wiedzę, ale także dbają o to, aby nauczyć ich samodzielnego myślenia, wyrażania własnych myśli i prowadzenia dyskusji. Oferta edukacyjna Wydziału oparta jest o rzeczywiste potrzeby rynku pracy i uwarunkowania społeczne. W obszarze „dbałość o stan zdrowia mieszkańców” celem Wydziału jest kształcenie specjalistów w wielu dziedzinach, także w ramach studiów podyplomowych. Aktywnie promowane są zagadnienia dotyczące profilaktyki zdrowotnej społeczeństwa.

Strategia Wydziału została dołączona do odpowiedzi na raport po wizytacji ZO PKA i sformułowana jest w oparciu o misję, a także jest spójna ze strategią opracowaną dla całego Uniwersytetu.

Opracowano także dokument opisujący politykę jakości stosowaną w Wydziale. Polityka jakości prowadzona w Wydziale zmierza do realizacji Deklaracji Bolońskiej, w szczególności w kontekście zapewnienia jakości kształcenia przy zastosowaniu porównywalnych kryteriów i metodologii oceny jakości kształcenia oraz respektowaniu zasady oceny jakości kształcenia przez systemy wewnętrzne i zewnętrzne. Struktura zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na WNoZ UMP została stworzona w oparciu nie tylko o powszechnie funkcjonujące zasady międzynarodowe i krajowe, ale przede wszystkim uwzględnia złożoność konstrukcji samego Wydziału, w związku z tym wypracowane zasady i procedury mają charakter wyjątkowy i niepowtarzalny.

Misja i Strategia Wydziału Nauk o Zdrowiu UM im. K. Marcinkowskiego została przyjęta Uchwałą Rady Wydziału nr 254/2014 z dnia 9 czerwca 2014 r.

WNoZ UM im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu jest jednym z najstarszych i największych Wydziałów kształcących w dziedzinie nauk o zdrowiu w Polsce. W macierzystym Uniwersytecie kształci największą liczbę studentów. Oferta edukacyjna Wydziału jest bardzo szeroka i zostanie w najbliższym czasie zwiększona. Wydział jako jeden z nielicznych w Polsce prowadzi kształcenia w języku angielskim. Również oferta studiów anglojęzycznych zostanie rozszerzona. Wydział posiada

obecnie kategorię naukową B, jednak liczba realizowanych badań naukowych w ostatnim okresie znacząco wzrosła, co wyraża się między innymi wzrostem liczby pracowników posiadających tytuły i stopnie naukowe oraz wzrostem liczby publikacji w renomowanych czasopismach posiadających współczynnik oddziaływania. Z nadesłanych dokumentów wynika obecnie, że Wydział dobrze identyfikuje swoją pozycję w Uczelni, ale także wśród innych wydziałów nauk o zdrowiu jako dużego ośrodka z długoletnią tradycją podlegającego dynamicznemu rozwojowi w każdym obszarze wymienionym w Misji Wydziału.

Uczelnia przedstawiła Uchwały Rady Wydziału o numerach od 236/2014 do 247/2014 z dnia 9 czerwca 2014 r. w sprawie powołania Wydziałowego Zespołu Doskonalenia i Zapewnienia jakości Kształcenia, Zespołu ds. Oceny Programów Kształcenia, Zespołu ds. Hospitacji, Zespołu ds. Sylabusów, Zespołu ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia, Rad programowych na kierunkach realizowanych przez Wydział, w tym Rady programowej dla studiów doktoranckich, które uwzględniają obecnie w swoim składzie interesariuszy zewnętrznych.

Pozwala to uznać, że w przyszłości udział interesariuszy zewnętrznych w dalszym określaniu strategii rozwoju Wydziału oraz doskonaleniu koncepcji kształcenia, a także doskonaleniu programów kształcenia będzie zapewniony i dokumentowany.

Powyższe informacje stanowią podstawę do zmiany oceny kryterium 1. Biorąc pod uwagę informacje uzyskane podczas wizytacji, w tym na spotkaniach z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, jak również te zawarte w odpowiedzi na raport powizytacyjny obecnie można ocenić kryterium nr 1 „w pełni”.

Uczelnia przedstawiła bardzo jasną strukturę wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. W formie graficznej przedstawiono poszczególne elementy systemu, wzajemne powiązania, kierunki przepływu informacji oraz zasady podległości poszczególnych elementów systemu. Na poziomie Wydziału za WSZJK odpowiada Dziekan i Rada Wydziału. Rozdzielono kompetencje dotyczące doskonalenia jakości kształcenia (za to odpowiada Zespół ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia) oraz oceny jakości i efektów kształcenia (Zespół ds. Oceny Jakości i Efektów Kształcenia). Zespołowi ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia podlega Zespół ds. Oceny Programów Kształcenia, który działa za pośrednictwem Rad Programowych i Zespołu ds. Sylabusów oraz Zespół ds. Hospitacji. Bardzo szczegółowo opisano także zadania poszczególnych zespołów, w tym także komu i w jaki sposób Zespoły przekazują informacje o efektach swojej pracy. Dotyczy to także przekazywania wyników hospitacji zajęć do Wydziałowego Zespołu ds. Oceny Nauczycieli Akademickich w celu ich uwzględnienia w okresowej ocenie nauczyciela.

Do odpowiedzi na Raport ZO PKA, Wydział dołączył wykaz 10 procedur wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, które obowiązują na podstawie Zarządzenia nr 1/2014 Dziekana WNoZ z dnia 15 lipca 2014 r.:

1. procedura weryfikacji osiągania zakładanych efektów kształcenia
2. procedura oceny wewnętrznego systemu doskonalenia i zapewnienia jakości kształcenia
3. procedura zapewnienia studentom materialnego wsparcia
4. procedura postępowania w sytuacjach konfliktowych i patologicznych

5. procedura tworzenia i likwidowania studiów podyplomowych
6. procedura upowszechniania informacji
7. procedura oceny nauczyciela akademickiego
8. procedura monitorowania karier zawodowych absolwentów
9. procedura odbywania i dokumentowania praktyk studenckich
10. procedura hospitacji zajęć.

W/w rozporządzenie Dziekana wprowadza również wzór Procedury, a także Rejestr procedur stosowanych w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia (Księga Procedur). W każdej procedurze określone są: podstawy prawne stosowania procedury, w tym przepisy wewnętrzne Uczelni i Wydziału, cel i przedmiot procedury, zakres stosowania procedury, definicja, osoby lub jednostki odpowiedzialne merytorycznie i funkcjonalnie za stosowanie procedury oraz sprawujące nadzór nad jej przebiegiem, sposób postępowania, w tym stosowane metody i narzędzia, osoby odpowiedzialne za konkretne działania, sposób dokumentowania wyników zastosowanej analizy i działania, osoba lub jednostka, której należy przekazać uzyskane wyniki, harmonogram przeprowadzania procedury, czas i forma archiwizowania informacji oraz schemat odpowiedzialności.

Na Wydziale wprowadzono także *Zasady monitorowania i oceny rozwoju naukowego jednostki*. Podstawą oceny aktualnego poziomu naukowego jednostki jest baza bibliograficzna i bibliometryczna prowadzona przez Bibliotekę Główną Uniwersytetu. Prodziekan ds. Nauki odpowiada za monitorowanie prac naukowych powstających z udziałem studentów i doktorantów, tworzenie i aktualizację bazy danych na temat grantów naukowych realizowanych w Wydziale oraz uzyskanych patentów, a także za prowadzenie rejestru stopni i tytułów naukowych uzyskiwanych przez pracowników Wydziału. W każdym roku akademickim Wydziałowa Komisja ds. Nauki sporządza raport na temat aktualnych osiągnięć naukowych Wydziału. Raport ten przedstawiany jest Radzie Wydziału. Utworzono specjalny adres internetowy w celu przesyłania i zbierania informacji dotyczących rozwoju naukowego Wydziału, za co odpowiada Prodziekan ds. Nauki, a wszelkie informacje dotyczące tego zagadnienia znajdują się na stronie internetowej Wydziału w zakładce *Rozwój naukowy i badania statutowe*.

Uniwersytet Medyczny w Poznaniu jest obecnie w trakcie dokonywania znaczących zmian w obszarze wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Miedzy innymi realizowane są zalecenia PKA sformułowane po akredytacji instytucjonalnej Wydziału Farmaceutycznego w 2013r. Utworzono Dział Analiz Dydaktycznych, który skupił się na stworzeniu kompleksowego i przejrzystego systemu umożliwiającego elektroniczną ankietyzację wszystkich studentów UMP oraz stworzeniu wzorów ankiet. Stosowane ankiety obejmują wszystkie aspekty procesu dydaktycznego, w tym także ocenę pracy dziekanatu czy dostępność materiałów edukacyjnych w Bibliotece UMP.

Zadaniem DAD jest również przygotowywanie raportu z badań ankietowych. Raport ten otrzymują: koordynator kursu, kierownik jednostki realizującej zajęcia, Rektor, Dziekan, Uczelniany i Wydziałowe Zespoły Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Rada Uczelniana Samorządu Studenckiego. Kolejnym etapem jest analiza raportu przez WZDiZJK prowadząca do zaproponowania zmian, działań doskonalących oraz zapobiegających późniejszemu występowaniu sytuacji problemowych. Wszystkie raporty z ankiet publikowane są na stronie internetowej DAD: www.dad.ump.edu.pl

Dokładna analiza procedur, w tym załączników do procedur pozwala na stwierdzenie, że zostały spełnione wszystkie zalecenia ZO PKA zawarte w podsumowaniu raportu.

Biorąc pod uwagę powyższe, w ocenie ZO PKA istnieją przesłanki do zmiany oceny kryterium drugiego na „w pełni”.

Jednocześnie wprowadzenie procedur oraz zasad normujących funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia spowodowało uporządkowanie wewnętrznych przepisów dotyczących WSZJK oraz wpłynęło na większą spójności wydziałowych przepisów z zasadami obowiązującymi w Uczelni i przepisami prawa powszechnie obowiązującego. Dlatego w opinii ZO PKA istnieją przesłanki do zmiany oceny kryterium 8 z „częściowo” na „znacząco”.

Wydział nie odniósł się do obniżonych ocen kryterium 3: „cele i efekty kształcenia na studiach doktoranckich i podyplomowych” oraz kryterium 7: „system wsparcia studentów i doktorantów”, dlatego nie zaistniały przesłanki do zmiany oceny stopnia spełnienia w/w kryteriów.

Tabela nr 3

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
strategia rozwoju		X			
wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			
przepisy wewnętrzne normujące proces zapewnienia jakości kształcenia			X		

